

วิทยานิพนธ์ งานวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองฮี
อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

นายคะนิง สวัสดิสาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1127 139520

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
266543
ว. 2.
เลขเรียกหนังสือ 352.14 ค1152 2565

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2565

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายคะเนิง สวัสดิสาร แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพร)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์)

กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาคร คัยนันทน)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร

ผู้วิจัย : นายคنيع สวีสัตติสาร

ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.สัตติญา เคนาภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2565

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร และ (3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 362 คน โดยการใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ การถดถอยโลจิสติก

ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ และการสังกัดพรรคการเมือง โดยเขียนสมการคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ $Z_y = -5.074 + 3.331 (X2) + 1.517 (X) + 1.886 (X) - .767 (X8)$ สามารถพยากรณ์ ได้ร้อยละ 55.40

และ (3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร พบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ สร้างนโยบายจากความต้อการและปัญหาของประชาชน มีความต้อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จัดหาช่องทางให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ออกเยี่ยมบ้านพบปะประชาชน สอบถามความเดือดร้อนและสัญญาว่าจะแก้ไขให้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอปัญหาและความต้อการที่เร่งด่วน เคยทำประโยชน์ให้ชุมชนโดยเสนอข้อเรียกร้องปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนให้ได้รับการแก้ไข ให้การช่วยเหลือประชาชน เป็นคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันกับพรรคการเมืองระดับชาติที่สังกัด

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล, การตัดสินใจ, นายกองค้การบริหารส่วนตำบล

Title : Factors Affecting the Decision to Choose the President of Nong Mi Subdistrict Administrative Organization, Kut Chum District, Yasothon Province

Author : Mr.Kanueng Sawatdisan

Degree : Master of Public Administration (Public Administration)
Rajabhat Maha SaraKham University

Advisor : Dr.Sanya Kanaphum
Assistant Professor Dr.Saovalak Kosonkittiumporn

Year : 2022

ABSTRACT

This research study Objectives (1) to study the opinions on factors affecting the decision to choose the president of Nong Mi Subdistrict Administrative Organization, Kut Chum District, Yasothon Province, (2) to study the factors affecting the decision to choose the president of Nong Mi Subdistrict Administrative Organization, Kut Chum District, and (3) to study the recommendations of factors affecting the decision to choose the president of Nong Mi Subdistrict Administrative Organization, Kut Chum District, Yasothon Province. The sample consisted of 362 people by using Taro Yamane's formula. including the estimation scale questionnaire The statistics used in the data analysis were percentage, mean, frequency, standard deviation. and analysis logistic regression.

The results showed that (1) the overall level of opinions regarding factors affecting the decision to choose the president of Nong Mi Subdistrict Administrative Organization, Kut Chum District, Yasothon Province was at a high level; As for Nong Mi Sub-district, Kut Chum District, Yasothon Province, the statistical significance of .05 was the candidate's policy. Candidate's Vision Relative/benefactor relationship and affiliation with political parties By writing the standard score equation as follows: $Z_{y_i} = -5.074 + 3.331 (X2) + 1.517 (X) + 1.886 (X) - .767 (X8)$ can predict 55.40 percent and 3) factors affecting the decision to choose the prime minister. Nong Mi Subdistrict Administrative Organization, Kut Chum District, Yasothon Province found that candidates must have at least a bachelor's degree. Create policies based on people's needs and problems. There is a need for economic development Provide channels for people to earn more. home visits to meet people Ask for trouble and promise to fix it. Provide opportunities for people to present their urgent problems and needs. He used to benefit the community by offering requests

for problems arising in the community to be resolved. help people is a person with the same ideology as the national political party affiliated with

Keywords: Factors Affecting, Decision making, Sub-District Administrative Organization President

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์ กรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ นายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี และประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ในเขตตำบลหนองหมี อำเภอกุตุขุม จังหวัดยโสธร ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม การวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา-มารดา และขอขอบคุณ พ่อ แม่ ที่คอยสนับสนุน อำนวยความสะดวก และให้กำลังใจข้าพเจ้าตลอดมาจนทำให้ การศึกษาครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นายคะนิง สวัสดิ์สาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	6
2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	6
2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น	11
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนเพื่อใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้นำ	14
2.4 ปัจจัยที่เกิดจากสามัญสำนักการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมือง	17
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกทางการเมือง	19
2.6 แนวคิดตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	39
2.7 แนวคิดเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ	44
2.8 บริบททั่วไป	45
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	56
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	58
3.5 สถิติที่ใช้ใช้ในการวิจัย	59
บทที่ 4 ผลการวิจัย	60
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย	60
4.2 ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย	61

หัวเรื่อง	หน้า
4.3 ผลการวิจัย	61
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
5.1 สรุป	78
5.2 อภิปรายผล	80
5.3 ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	93
ภาคผนวก ข ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	100
ภาคผนวก ค ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	103
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	106
ประวัติผู้วิจัย	107

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	61
4.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร โดยรวมและรายด้าน	63
4.3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สมัคร	64
4.4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัคร	65
4.5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	66
4.6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านการให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน	67
4.7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง	68
4.8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ	69
4.9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร	70
4.10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านการสังกัดพรรคการเมือง	71
4.11	การกำหนดตัวแปรอิสระหรือตัวแปรพยากรณ์ รหัสตัวแปร	72
4.12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ Multiple Correlation Coefficients ระหว่าง ตัวแปรทั้งหมดในรูปของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ Correlation Matrix Correlations	72
4.13	ลำดับตัวแปรพยากรณ์ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญ ของตัวแปร Multiple Binary Logistic Analysis	73

ตารางที่	หน้า
4.14 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์สมการ ด้านการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหาร ส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร	74
4.15 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบล หนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร	74
ข.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	101
ค.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	104

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	54
4.1	สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหาร ส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร	77

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การกระจายอำนาจการปกครองในประเทศไทยมีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่สมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และมีพัฒนาการมาจนถึงปัจจุบันเกิดขึ้นในยุคหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ทั้งนี้ กล่าวคือ การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยเริ่มขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีการปฏิรูประบบราชการขนานใหญ่โดยมีการจัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพขึ้นเป็นครั้งแรก ต่อมาได้มีการจัดตั้งสุขาภิบาลท่าฉลอมและสุขาภิบาล หัวเมืองต่าง ๆ ขึ้นเป็นจำนวนมากต่อมาในสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีการมอบหมายคณะกรรมการชุดหนึ่งที่มี (CRAIG) ที่ปรึกษาชาวต่างประเทศของรัฐบาล ทำหน้าที่จัดทำร่างกฎหมายเทศบาลขึ้น กำหนดให้เทศบาลมีการปกครองตนเองได้มากกว่ารูปแบบสุขาภิบาล ซึ่งมักจะให้รัฐมนตรีผู้ว่าราชการจังหวัด หรือข้าราชการส่วนภูมิภาคเป็นผู้ดูแล โดยร่างกฎหมายเทศบาลได้จัดทำขึ้นแต่มีได้ประกาศใช้ จนกระทั่งมีการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองขึ้น ในปี พ.ศ. 2475 ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยโดยคณะราษฎรได้มีการปฏิรูป ระบบราชการที่มีอยู่เดิมทั้งหมดและได้มีการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาตรงจุดรวดเร็ว ว่องไว เข้าใจถึงปัญหาและลดช่องว่างการติดต่อประสานงานระหว่างประชาชนกับหน่วยงานราชการ ให้เข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ของประชาชนคนไทยต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีจุดเริ่มต้นมาจากการเลือกตั้งโดยผ่านการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้นำโดยประชาชน การตื่นตัวและความสามารถของประชาชนในการตัดสินใจเลือกผู้นำเขตพื้นที่ ตำบลหนองหมี อำเภอกุศุม จังหวัดยโสธร และความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทงานบริหารท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการเจริญรุ่งเรืองของชุมชน ซึ่งมีผลโดยตรงจากการเลือกผู้นำ สาเหตุผลของความแตกต่างของแต่ละชุมชนในการพัฒนา ดูแลพื้นที่ของตนเองโดยผ่านกระบวนการ เลือกตั้ง ระเบียบ ข้อบังคับเดียวกันแต่กลับมีความเหลื่อมล้ำในการพัฒนา มีสาเหตุปัจจัยการเลือกผู้นำที่เกิดจากดุจพินิจและมุมมองมาจากสาเหตุด้านต่าง ๆ ความรู้สึกรับผิดชอบ ต่อสังคมและความตระหนักในการเลือกผู้นำที่ส่งผลต่อความสามารถในการ บริหารปกครองท้องถิ่นของผู้มีสิทธิ เลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขต ตำบลหนองหมี อำเภอกุศุม จังหวัดยโสธร จำนวน 3717 ราย ที่มีลักษณะพื้นที่ตั้งรวม 12 หมู่บ้าน วิเคราะห์โดยอาศัยข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม และการวิเคราะห์ จากการสอบถามในการทดสอบสมมติฐานด้วยการตอบแบบสอบถามและข้อมูลจากการเลือกผู้นำครั้งล่าสุด ในเดือนกรกฎาคม ปี 2558 เป็นข้อมูลเปรียบเทียบเชิงสถิติ (Statistics) และความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคม ส่งผลเชิงบวกต่อความสามารถภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ สำหรับความตระหนักในการเลือกผู้นำไม่ส่งผล ต่อความสามารถภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในขณะเดียวกันความสามารถภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ส่งผลต่อประสิทธิผล ขององค์การ ซึ่งผลของการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารผู้นำท้องถิ่นในทุกระดับทั้งฝ่ายปกครอง

และฝ่ายบริหารของไทยในการพัฒนาตนเองและองค์การให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อนำไปสู่ความได้เปรียบ การแข่งขันอย่างไม่มีข้อจำกัด

ปัญหาเชิงพื้นที่ เนื่องด้วยการปกครองในระดับท้องถิ่นที่ประกอบด้วยชุมชนน้อยใหญ่ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันแต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบในพื้นที่เดียวกันและมีผู้นำที่มาจาก การเลือกตั้งของคนในพื้นที่ที่ถูกกำหนดให้อยู่ภายใต้การปกครองเดียวกัน การเลือกตั้งผู้นำเลยมีอิทธิพลมาจากความคิดของคนในชุมชนที่มีเหตุผลในการเลือกตั้งที่แตกต่างกัน

ดังนั้นนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผลโดยตรงต่อความเจริญรุ่งเรืองหรือการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของชุมชน และความเลื่อมล้ำในชุมชนต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกันในด้านพัฒนาทั้งที่อยู่ภายใต้กฎระเบียบแบบแผนเดียว ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยค้นคว้าถึงสาเหตุต้นทางของผู้นำที่มาจาก การเลือกตั้งของพื้นที่ ตำบลหนองหมี เพื่อจะได้ศึกษาและแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนต่อไป

จากเหตุผลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องทางการเมืองในพื้นที่ตำบลหนองหมี อำเภอ กุดชุม จังหวัดยโสธร โดยตรงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองหมี อำเภอ กุดชุม จังหวัดยโสธร ว่ามีปัจจัยใดบ้างรวมทั้งมีปัญหาหรือข้อเสนอแนะอย่างไร เพราะผู้วิจัยมีความเชื่อว่าพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่นต่าง ๆ นั้นเป็นเป้าหมายที่สำคัญ ของการพัฒนากระบวนการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นตัวชี้วัดถึงระบอบการพัฒนาการเมือง การปกครองได้

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอ กุดชุม จังหวัดยโสธร

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอ กุดชุม จังหวัดยโสธร

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอ กุดชุม จังหวัดยโสธร

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง, นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง, วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง, การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน, ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง, ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ, ทศนคติต่อตัวผู้สมัคร มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอ กุดชุม จังหวัดยโสธร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบพื้นที่วิจัย

ผู้วิจัย ได้ศึกษาข้อมูลจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลหนองหมี่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จำนวน 12 หมู่บ้าน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.4.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ได้แก่

- 1) ความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- 2) นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- 3) วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- 4) การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน
- 5) ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง
- 6) ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ
- 7) ทักษะติดต่อตัวผู้สมัคร
- 8) การสังกัดพรรคการเมือง

1.4.2.2 ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจเลือกผู้ที่ลงสมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

1.4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.3.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชาชนที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เขต ตำบลหนองหมี่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จำนวน 12 หมู่บ้าน จำนวน 3,717 คน (ที่ว่าการอำเภอกุดชุม, 2563)

1.4.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชาชนที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เขต ตำบลหนองหมี่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จำนวน 362 คน (Yamane, 1973, p. 727)

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาอยู่ระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2563

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การตัดสินใจ หมายถึง ความคิดเห็นอันเป็นการแสดงออกของบุคคลทั้งการพูดหรือเขียน ความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดตลอดทั้งทัศนคติที่เป็นเรื่องของการแสดงออกทางความคิดเห็นอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดหรือเป็นการประเมินผลสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากภาพแวดล้อม รวมไปถึงการตัดสินใจซึ่งมีหลายประการภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน ความมุ่งหมายของการตัดสินใจ คือ ต้องการให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ

การตัดสินใจเลือกนายกองคํการบรหิรส่วนตําบล หมายถึง การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองคํการบรหิรส่วนตําบลหนองหมี อําเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองคํการบรหิรส่วนตําบล หมายถึง เงื่อนไขการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ได้แก่

1. ความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายถึง องค์ความรู้ที่เป็นวิชาการหรือองค์ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ที่ทำให้เกิดการยอมรับหรือผู้เลือกตั้งคาดหวังว่าจะได้รับ ประกอบด้วย มีการศึกษาขั้นต่ําปริญญาตรีขึ้นไป มีความรู้ด้านกฎหมาย มีความรู้ด้านการปกครอง รัฐศาสตร์ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของนายก มีความรู้ด้านการบริหารองค์การ

2. นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายถึง แนวทางในการดำเนินการหรือแผนงานใด ๆ ที่ทางผู้สมัครได้นำมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการในอนาคตและผู้เลือกเชื่อได้ว่าจะเป็นประโยชน์แก่ชุมชนหรือตัวผู้เลือกต่อไปในอนาคต ประกอบด้วย พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟฟ้า การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้ การพัฒนาระบบการศึกษา ศูนย์เด็กเล็ก การพัฒนาระบบน้ำอุปโภคบริโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสาธารณสุข

3. วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายถึง แนวทางทางความคิดที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยมุมมองของผู้สมัครในการนำมาใช้เพื่อผลักดันเปลี่ยนแปลงต่อการดำเนินงาน ประกอบด้วย ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้ได้เป็นแบบอย่างการบริหารจัดการที่ดี และได้รับรางวัลต่าง ๆ ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเศรษฐกิจ ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแบบอย่างด้านการให้บริการเชิงรุกที่เป็นเลิศ ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแบบอย่างด้านระบบธรรมาภิบาลต้องการให้ท้องถิ่นเป็นพื้นที่ปลอดอบายมุขและยาเสพติด

4. การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน หมายถึง หมายถึง สิ่งใด ๆ ซึ่งผู้สมัครเสนอว่าจะให้ประกอบด้วย สัญญาว่าจะให้ แจกเงิน แจกสิ่งของ ให้การช่วยเหลือเมื่อเดือดร้อน สัญญาการรับฝากเข้าทำงาน

5. ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง หมายถึง กลุ่มคนซึ่งมีผลประโยชน์ร่วมทางการเมือง เช่น ทีมผู้บริหารร่วม เช่น รองนายกหรือเลขานุการเลยส่งผลให้เครือญาติของผู้มีส่วนช่วยสนับสนุน ประกอบด้วย ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ให้ประชาชนได้ร่วมตรวจสอบการดำเนินงาน ให้ประชาชนเสนอความต้องการพัฒนา เร่งแก้ไขปัญหาที่ประชาชนเดือดร้อนก่อน ร่วมกันกำหนดแผนในการพัฒนาท้องถิ่น

6. ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ หมายถึง ความเป็นวงศ์สาครณาญาติ หรือ ตัวผู้สมัครเคยเป็นผู้มีพระคุณ เช่น เคยเป็นครูบาอาจารย์ หรือเคยช่วยเหลือด้านใดด้านหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้สมัคร

เป็นคนในเครือญาติ ผู้สมัครเป็นคนที่เคยให้ความช่วยเหลือ ผู้สมัครเป็นคนที่สนิทสนม รู้จักกันผู้สมัคร เป็นบุคคลที่เคยทำงานร่วมกัน ผู้สมัครเป็นเพื่อนกัน เป็นรุ่นพี่รุ่นน้องกัน

7. ทักษะติดต่อตัวผู้สมัคร หมายถึง ความชอบหรือไม่ชอบโดยมีผลมาจากปัจจัยใด ๆ ให้อยากช่วยเหลือหรือไม่อยากช่วยเหลือในตัวผู้สมัครหรือไม่อยากช่วยเหลือตัวผู้สมัคร ประกอบด้วย เป็นคนรักความยุติธรรม ถูกต้อง น่าเชื่อถือ เป็นคนที่มีมิตรไมตรี เข้าหาง่าย เป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์ ซื่อตรง เป็นนักพัฒนา หัวก้าวหน้า เป็นผู้มีความรอบรู้ แก้ไขสถานการณ์ได้ดี

8. การสังกัดพรรคการเมือง หมายถึง หมายถึงพรรคการเมืองที่เป็นผู้สนับสนุนตัวผู้สมัคร ส่งผลถึงความน่าเชื่อถือของตัวผู้สมัคร ประกอบด้วย มีพรรคการเมืองให้การสนับสนุน มีนักการเมืองระดับชาติช่วยหาเสียง มีการทำป้ายโฆษณาคล้ายป้ายพรรคการเมือง มีการใช้สโลแกน และนโยบายคล้ายพรรคการเมืองระดับชาติ มีการใช้สีโทนเดียวกับพรรคการเมือง เพื่อให้ประชาชนเกิดภาพจำ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ปัจจัยการรับรู้ความสามารถของประชาชนใน การตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

1.6.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทงานบริหารท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการเจริญรุ่งเรืองของชุมชน ซึ่งมีผลโดยตรงจากการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

1.6.3 ปัจจัยที่เป็นสาเหตุผลของความแตกต่างของแต่ละชุมชนในการพัฒนาที่มีผลมาจากเลือกผู้นำท้องถิ่น ที่มีวัฒนธรรมที่ต่างกัน

1.6.4 เพื่อการพัฒนาชุมชนและสร้างความเจริญรุ่งเรืองขึ้นในชุมชนสร้างความเข้มแข็งเข้ามาสู่ชุมชน รัฐบาลจึงได้บังคับใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญให้มีการ เลือกตั้งผู้นำโดยคนในชุมชนเป็นฝ่ายสรรหาและคัดสรรคนที่จะเข้ามาเป็นผู้นำทั้งฝ่ายปกครองและฝ่ายบริหารโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง ผลงานการวิจัยในครั้งนี้ เชื่อว่าจะทำให้ผู้ที่มีสิทธิในการเลือกผู้นำจะเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้นำท้องถิ่น คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตตำบลหนองหมี่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ผู้วิจัย ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการการวิจัย ไว้ดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนเพื่อใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้นำ
4. ปัจจัยที่เกิดจากสามัญสำนึกการมีส่วนร่วมทางการเมือง
5. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกทางการเมือง
6. แนวคิดตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
7. แนวคิดเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ
8. บริบททั่วไป
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

กฤษณี มหาวิรุฬห์ (2531, น. 7) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นความรู้สึกเชื่อมั่นถือที่ไม่อยู่บนความแน่นอนหรือความจริงแต่ขึ้นอยู่กับจิตใจของบุคคล จะแสดงออกโดยมีข้ออ้างหรือการแสดงเหตุผลสนับสนุนหรือปกป้องความคิดนั้น ความคิดเห็นบางอย่างเป็นผลของการแปลความหมายของข้อเท็จจริง ซึ่งขึ้นกับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคล เช่น พื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน สภาพแวดล้อม ฯลฯ และมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบสำคัญ การแสดงความคิดเห็นนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคน อื่นก็ได้

กุลชลี ไชยนันตา (2539, น. 130) ได้สรุปลักษณะของการตัดสินใจจาก (Loomba, 1978)

1. การตัดสินใจเป็นกระบวนการของการเปรียบเทียบผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง โดยที่ผู้ตัดสินใจจะเลือกทางเลือกที่ให้ประโยชน์สูงสุด
2. การตัดสินใจเป็นหน้าที่ที่จำเป้น เพราะทรัพยากรมีจำกัดและมนุษย์มีความต้องการไม่จำกัด จึงจำเป็นต้องมีการตัดสินใจเพื่อให้ได้รับประโยชน์และความพอใจจากการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ
3. ในการปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ ในองค์การ อาจมีการขัดแย้งกัน เช่น ฝ่ายผลิต ฝ่ายบุคคล ฝ่ายการเงินการบัญชี ฝ่ายการบริหารงานบุคคล แต่ละฝ่ายอาจมีเป้าหมายของการทำงานขัดแย้งกัน ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ตัดสินใจชี้ขาดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การโดยส่วนรวม

4. กระบวนการตัดสินใจ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ข้อจำกัด การกำหนดทางเลือก ส่วนที่สอง เป็นการเลือกทางเลือกหรือกลยุทธ์ที่ดีที่สุดตามสถานการณ์

5. การตัดสินใจมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายและลักษณะของปัญหา เช่น อาจแบ่งออกได้เป็นการตัดสินใจตามลำดับขั้น ซึ่งมักเป็นงานประจำ เช่น การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ตารางการทำงาน เป็นต้น และการตัดสินใจที่ไม่เป็นไปตามลำดับขั้น เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่ไม่ได้เกิดขึ้นประจำ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง เช่น การตัดสินใจเกี่ยวกับการริเริ่มงานใหม่ เช่น ตั้งคณะใหม่ หรือขยายโรงงานใหม่ เป็นต้น

กุลชลี ไชยนันตา (2539, น.135-139) กระบวนการตัดสินใจ (Process of Decision Making) หมายถึง การกำหนดขั้นตอนของการตัดสินใจตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย การตัดสินใจโดยมีลำดับขั้นของกระบวนการดังกล่าว เป็นการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผลและมีกฎเกณฑ์ ซึ่งเป็นการตัดสินใจ โดยใช้ระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือช่วยในการหาข้อสรุปเพื่อการตัดสินใจ ขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจมีอยู่หลายรูปแบบ แล้วแต่ความคิดเห็นของนักวิชาการ (Plunkett and Attner, 1994, p. 162) ได้เสนอลำดับขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การระบุปัญหา (Define the Problem) เป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะการระบุปัญหาได้ถูกต้องหรือไม่ ย่อมมีผลต่อการดำเนินการในขั้นต่อ ๆ ไปของกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการตัดสินใจด้วย ดังนั้นผู้บริหารจึงควรระมัดระวังมิให้เกิดความผิดพลาดในการระบุปัญหาขององค์การ ทั้งนี้ผู้บริหารควรแยกแยะความแตกต่างระหว่างอาการแสดง (Symptom) ที่เกิดขึ้นกับตัวปัญหาที่แท้จริงเสียก่อน ยกตัวอย่าง เช่น กรณีที่ยอดขายของบริษัทลดลง ซึ่งมีสาเหตุมาจากคุณภาพสินค้าต่ำจะเห็นว่าการที่ยอดขายลดลงเป็นอาการแสดงและปัญหาที่ต้องแก้ไข ได้แก่ การที่คุณภาพสินค้าต่ำ ดังนั้นผู้บริหารที่ชาญฉลาดต้องคอยสังเกตอาการแสดงต่าง ๆ ที่ต้องรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการค้นหาสาเหตุของอาการแสดงเหล่านั้น ซึ่งจะนำไปสู่การระบุปัญหาที่แท้จริงได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

2. การระบุข้อจำกัดของปัจจัย (Identify Limiting Factors) เมื่อสามารถระบุปัญหาได้ถูกต้องแล้ว ผู้บริหารควรพิจารณาถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ขององค์การ โดยพิจารณาจากทรัพยากรซึ่งเป็นองค์ประกอบของกระบวนการผลิต ได้แก่ กำลังคน เงินทุน เครื่องจักร สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ รวมทั้งเวลาซึ่งมักเป็นปัจจัยจำกัดที่พบอยู่เสมอ ๆ การรู้ถึงข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ จะช่วยให้ผู้บริหารกำหนดขอบเขตในการพัฒนาทางเลือกให้แคบลงได้ ตัวอย่างเช่น ถ้ามีเงื่อนไขว่าต้องส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าภายในเวลา 1 เดือน ทางเลือกของการแก้ไขปัญหการผลิตสินค้าไม่เพียงพอที่มีระยะเวลาดำเนินการมากกว่า 1 เดือน ก็ควรถูกตัดทิ้งไป

3. การพัฒนาทางเลือก (Develop Potential Alternatives) ขั้นตอนต่อไป ผู้บริหารควรทำการพัฒนาทางเลือกต่าง ๆ ขึ้นมา ซึ่งทางเลือกเหล่านั้นควรเป็นทางเลือกที่มีศักยภาพและความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาให้น้อยลงหรือให้ประโยชน์สูงสุด ตัวอย่าง เช่น กรณีที่องค์การประสบปัญหาเวลาการผลิตไม่เพียงพอ ผู้บริหารอาจพิจารณาทางเลือก ดังนี้ 1) เพิ่มการทำงานกะพิเศษ 2) เพิ่มการทำงานล่วงเวลา โดยใช้ตารางปกติ 3) เพิ่มจำนวนพนักงาน หรือ 4) ไม่ทำอะไรเลย ในการพัฒนาทางเลือกผู้บริหารอาจขอความคิดเห็นจากนักบริหารอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จทั้งภายในและภายนอกขององค์การ

ซึ่งอาจใช้วิธีการปรึกษาหารือเป็นรายบุคคล หรือจัดการประชุมกลุ่มย่อยขึ้นข้อมูลที่ได้รับจากบุคคลเหล่านั้นเมื่อผนวกรวมกับสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์ของตนเองจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาทางเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การวิเคราะห์ทางเลือก (Analyze the Alternatives) เมื่อผู้บริหารได้ทำการพัฒนาทางเลือกต่าง ๆ โดยจะนำเอาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกมาเปรียบเทียบกันอย่างรอบคอบและควรวิเคราะห์ทางเลือกในสองแนวทาง คือ 1) ทางเลือกนั้นสามารถนำมาใช้จะเกิดผลต่อเรื่องอะไรตามมา ตัวอย่างเช่น ถ้าโคเวตาปกติในการผลิตมอเตอร์ของแผนกผลิตเท่ากับ 500 เครื่อง/เดือน แต่แผนกผลิตต้องผลิตมอเตอร์ให้ได้ 1,000 เครื่อง ภายในสิ้นเดือนนี้ โดยมีข้อจำกัดด้านต้นทุนขององค์การว่าจะจ่ายค่าจ้างพนักงานเพิ่มขึ้นไม่เกิน 10,000 บาทเท่านั้น ทางเลือกหนึ่งของการแก้ปัญหาอาจทำได้โดยการจ้างพนักงานทำงานล่วงเวลาในวันหยุดและเวลากลางคืน แต่เมื่อประเมินได้แล้วพบว่าวิธีนี้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นถึง 17,000 บาท ผู้บริหารก็ควรตัดทางเลือกนี้ทิ้งไป เพราะไม่สามารถนำมาใช้ได้ภายใต้ข้อจำกัดด้านต้นทุน

อย่างไรก็ตาม ทางเลือกบางทางเลือกที่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดขององค์การก็อาจทำให้เกิดผลต่อเรื่องที่ไม่พึงประสงค์ตามมา เช่น ทางเลือกหนึ่งของการเพิ่มผลผลิต ได้แก่ การลงทุนติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะช่วยให้แก้ปัญหาได้แต่อาจมีปัญหากับการลดลงของขวัญกำลังใจของพนักงานในระยะต่อมา เป็นต้น

5. การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Select the Best Alternative) เมื่อผู้บริหารได้ทำการวิเคราะห์และประเมินทางเลือกต่าง ๆ แล้วผู้บริหารควรเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกอีกครั้งหนึ่งเพื่อพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเดียวทางเลือกที่ดีที่สุดควรมีผลเสียต่อเรื่องในภายหลังน้อยที่สุดและให้ผลประโยชน์มากที่สุด แต่บางครั้งผู้บริหารอาจตัดสินใจเลือกทางเลือกแบบประนีประนอมโดยพิจารณาองค์ประกอบที่ดีที่สุดของแต่ละทางเลือกนำมาผสมผสานกัน

6. การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ (Implement the Decision) เมื่อผู้บริหารได้ทางเลือกที่ดีที่สุดแล้ว ควรมีการนำผลการตัดสินใจนั้นไปปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรกำหนดโปรแกรมของการตัดสินใจ โดยระบุถึงตารางเวลาการดำเนินงาน งบประมาณ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ควรมีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน และจัดให้มีระบบการติดต่อสื่อสารที่จะช่วยให้การตัดสินใจเป็นที่ยอมรับ นอกจากนี้ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบวิธี กฎ และนโยบาย ซึ่งมีส่วนสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7. การสร้างระบบควบคุมและประเมินผล (Establish a Control and Evaluation System) ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตัดสินใจ ได้แก่ การสร้างระบบการควบคุมและการประเมินผลซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ข้อมูลย้อนกลับจะช่วยให้ผู้บริหารแก้ปัญหาหรือทำการตัดสินใจใหม่ได้โดยได้ผลลัพธ์ของการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Gibson and Ivancevich) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญขององค์การที่ผู้บริหารจะต้องกระทำอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลข่าวสาร (Information) ซึ่งได้รับมาจากโครงสร้างองค์การ พฤติกรรมบุคคลและกลุ่มในองค์การ

กวี วงศ์พุ่ม (2539, น. 61) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า หมายถึง การพิจารณา ทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่หลาย ๆ ทางเลือก ผู้นำต้องตัดสินใจด้วยหลักเหตุผลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นกล่าวโดยสรุป การตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณาโดยใช้ข้อมูลหลักการและเหตุผลวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนในการหาทางเลือกที่ดีที่สุดเหมาะสมที่สุดจากหลาย ๆ ทางเลือกที่สามารถตอบสนองเป้าหมายของผู้เลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นพมาศ อธิวาทิน (2542, น. 99) อธิบายว่า ความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือเขียน มนุษย์นั้นจะพูดจากใจจริง พูดตามสังคมหรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟัง ก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักจะถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเป็นสิ่งสะท้อนถึงความในใจด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยมกันมากที่จะสำรวจความคิดเห็นต่อ สิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรียกกันว่า การสำรวจประชามติ (Polling) จึงอาจกล่าวได้ว่า การหยั่งประชามติ เป็นเครื่องมือสำคัญทางวิชาการที่ใช้ศึกษาและสำรวจการแสดงความคิดเห็นในปัจจุบัน

บุษกร คำคง (2542) กล่าวว่า การตัดสินใจต้องใช้ข้อมูลพื้นฐานจากเรื่องที่กำลังพิจารณา โดยใช้ความรู้พื้นฐานและข้อสรุปที่เป็นที่ยอมรับ นำมาผสมผสานกับการสรุปอ้างอิงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายแสดงทิศทางนำไปสู่การตัดสินใจ ส่วนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2526, อ้างถึงใน ปิยะนุช เหลืองงาม, 2552) ได้กล่าวว่า ในบรรดาทฤษฎีที่สำคัญของการตัดสินใจ อาจจำแนกได้อย่างน้อย 2 ประเภท ดังนี้

1. ทฤษฎีบรรทัดฐาน (Normative Theory) เป็นทฤษฎีการตัดสินใจที่มีลักษณะสำคัญ คือ จะคำนึงถึงว่าแนวทางการตัดสินใจ น่าจะเป็นหรือควรจะเป็นเช่นใดจึงจะสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการตัดสินใจได้ ซึ่งการพิจารณาว่าแนวทางใดเป็นแนวทางที่น่าจะเป็นหรือควรจะเป็นนั้นย่อมขึ้นอยู่กับวิจารณ์ญาณของบุคคลแต่ละคน ซึ่งอาจจะคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันก็ได้ ดังนั้นการใช้ทฤษฎีนี้ตัดสินใจในประเด็นปัญหาใด ๆ ก็ตาม จึงมีลักษณะที่ขึ้นอยู่กับมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะเป็นเครื่องกำหนดว่า มีปัญหานั้น ๆ น่าจะเป็นหรือควรตัดสินใจอย่างไร จึงจะดีที่สุด ถูกต้องเหมาะสมที่สุด ซึ่งในทรรศนะของบุคคลอื่นที่มีมาตรฐานความพึงพอใจที่แตกต่างกัน อาจจะทำให้เห็นว่าไม่เหมาะสมก็ได้ ด้วยเหตุนี้ การตัดสินใจโดยใช้ทฤษฎีจึงมีลักษณะการพรรณนาแบบอุดมทัศน์ (Idea Type) มากกว่าจะเป็นแบบวิเคราะห์ถึงสภาพที่แท้จริง

2. ทฤษฎีพรรณนา (Descriptive Theory) คือ เป็นทฤษฎีการตัดสินใจที่มีลักษณะแตกต่างกับทฤษฎีแรก กล่าวคือ เป็นทฤษฎีที่มีสาระสำคัญที่ว่า การตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาหนึ่ง ๆ จะต้องกระทำอย่างไร จึงจะสัมฤทธิ์ผลได้ไม่ว่าผลของการตัดสินใจนั้น จะเป็นที่ชื่นชอบหรือพึงพอใจของผู้ตัดสินใจหรือไม่ก็ตามหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ การตัดสินใจโดยใช้ทฤษฎีนี้จะพยายามหลีกเลี่ยงการใช้ความรู้สึกนึกคิดใด หรือค่านิยมส่วนตัวของผู้ตัดสินใจมาเป็นหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจโดยมุ่งเน้นให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีเหตุผล มีความถูกต้องและเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ดังนั้นจึงได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่แน่นอน ตลอดจนมีการนำเอาเทคนิคสมัยใหม่ต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการตัดสินใจด้วย เพื่อที่จะให้การตัดสินใจนั้นมีความถูกต้องเหมาะสมที่สุด

สุนันทา อ่อนรัมย์ (2548, น. 13) ได้สรุปว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะความคิดเห็นจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึก ทศนคติ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ซึ่งมีผลมาจากคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคล เช่น พื้นความรู้ประสบการณ์ใน การทำงาน การติดต่อระหว่างบุคคลหรือการได้รับข่าวสาร สถานภาพทางเศรษฐกิจเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคล

มีความคิดเห็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งและการแสดงออกของความคิดเห็นอาจเป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้จากความหมายของความคิดเห็นที่มีผู้กล่าวไว้สรุปได้ว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกความคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือใจ

Huse (1985, อ้างถึงใน อนันต์ เกตุวงศ์, 2534) อธิบายว่า การตัดสินใจ ก็คือ การเลือกเอาทางเลือกของวิธีการกระทำทางหนึ่งจากหลาย ๆ ทางที่มีอยู่ ความมุ่งหมายของการตัดสินใจ คือ กำหนดวัตถุประสงค์และการทำให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ ส่วนทางเลือกนั้น หมายถึง โอกาสในการเลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง ถ้าไม่มีทางเลือกการตัดสินใจก็เกิดขึ้นไม่ได้ ฉะนั้นการตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการของทางเลือก การตัดสินใจจำนวนไม่น้อยที่ให้โอกาสอย่างกว้างขวางในการเลือก แต่การตัดสินใจบางอย่างอาจมีข้อจำกัดมาจากหลายด้าน ดังนั้นการตัดสินใจจึงมีหลายประการภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน

Nunnally (1959, pp. 285-286) ได้ให้ความเห็นว่า ทั้งความคิดเห็นและทัศนคตินั้นเป็นเรื่องของการแสดงออกทางความคิดเห็นในรูปที่เกี่ยวกับตัวเราและ ความคิดเห็นนั้นยังจะใช้ในเรื่องเกี่ยวกับการลงความเห็น (Judgments) และความรู้ (Knowledge) ในขณะที่ทัศนคตินั้นใช้กันมากในเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึก (Feeling) ความสามารถ (Preference) และสรุปได้ว่าเรามักใช้คำว่าความคิดเห็นมากกว่าทัศนคติ (Kolasa, 1969, p. 386) มีความเห็นว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคล อันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดหรือเป็นการประเมินผลสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากกรณีแวดล้อม (Circumstance) หรือความคิดเห็นเป็นการตอบสนองสิ่งเร้าที่ได้อิทธิพลจากความโน้มเอียง (Predisposition) ความโน้มเอียงนี้เองที่ทำให้บุคคลปฏิบัติตาม ซึ่งเรียกว่า โครงสร้าง ทัศนคติ (Attitude Structure) ทัศนคติ จึงเป็นพื้นฐานของความคิดเห็นและมีอิทธิพลต่อการแสดงออก พจนานุกรมทางการศึกษาของ (Good, 1973) ได้ให้ความหมายของ

Jones (1981) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจองค์การว่าเป็นกระบวนการที่จะแก้ไขปัญหาขององค์กร โดยการค้นหาทางเลือกและเลือกทางเลือกหรือแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การที่ได้กำหนดไว้จากค่านิยมข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า มีมุมมองของนักวิชาการที่แตกต่างกันไปบ้างในรายละเอียดแต่ประเด็นหลักที่มองเหมือนกัน คือ

1. การตัดสินใจเป็นกระบวนการ (Process) นั้นหมายความว่า การตัดสินใจต้องผ่านกระบวนการคิด พิจารณาไตร่ตรอง วิเคราะห์แล้ว ค่อยตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด มีหลายท่านคิดว่าการตัดสินใจไม่มีขั้นตอนอะไรมากคิดแล้วทำเลย ซึ่งในความเป็นจริงแล้วการคิดก็ต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร (Search) การออกแบบ (Design) และการเลือก (Choice) เพื่อให้สามารถเลือกทางเลือกได้ดีที่สุด

2. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก (Solution) การตัดสินใจเป็นการพยายามสร้างทางเลือกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ทางเลือกที่น้อยอาจปิดโอกาสให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือทางเลือกที่ดีกว่าได้ ผู้บริหารที่ดีจำเป็นต้องมีการฝึกฝนการสร้างทางเลือกที่มากขึ้น หลากหลายด้วยวิธีการคิดแบบริเริ่ม (Initiative) และคิดแบบสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

3. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับโครงสร้างขององค์การ จะเห็นว่าผู้บริหารในแต่ละระดับชั้นก็มีหน้าที่ในการตัดสินใจต่างกัน กล่าวคือ ผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Strategic Decision) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางที่ถูกต้องเพื่อใช้ทรัพยากรที่จำเป็นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้ ผู้บริหารระดับกลางจะตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการ

(Management Decision) เป็นการตัดสินใจเพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารระดับต้นจะตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการ (Operational Decision) เป็นการตัดสินใจดำเนินการควบคุมงานให้สำเร็จตามระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้

Sailagyl (1984, อ้างถึงใน พิศมัย เสรีจรกิจเจริญ, 2536) ชี้ให้เห็นว่า กระบวนการของการตัดสินใจมีรายละเอียดที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) การตระหนักและการชี้ให้เห็นถึงปัญหาก่อนอื่น ผู้บริหารจะต้องทราบว่าเป้าหมายขององค์กร คือ ปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจและมองเห็นช่องว่างระหว่างเป้าหมายและความเป็นจริง ซึ่งก็คือ ปัญหาที่มาจากปัญหาที่มาจากแหล่งข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กรนั่นเอง 2) การพัฒนาและประเมินทางเลือก เป็นการรวบรวมความคิดและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่ต่าง ๆ การพัฒนาทางเลือก ก็คือ การทำให้เกิดทางเลือกหลาย ๆ ทาง 3) การเลือกสรรทางเลือกจากหลาย ๆ ทางเลือกเป็นการนำทางเลือกแต่ละทางมาประเมินเพื่อเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับเป้าหมายขององค์กร ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับผู้ตัดสินใจ

สรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง ความคิดเห็นอันเป็นการแสดงออกของบุคคลทั้งการพูดหรือเขียน ความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดตลอดทั้งทัศนคติที่เป็นเรื่องของการแสดงออกทางความคิดเห็นที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใดหรือเป็นการประเมินผลสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากภาพแวดล้อม รวมไปถึงการตัดสินใจ ซึ่งมีหลายประการภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน ความมุ่งหมายของการตัดสินใจคือต้องการให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น

คุณลักษณะของผู้นำและพฤติกรรมในการตัดสินใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเผชิญกับสถานการณ์วิกฤติ มีความสำคัญต่อองค์การและหมู่คณะอย่างสูง นอกจากคุณลักษณะแล้วสถานการณ์นับว่าเป็นตัวแปรสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผู้นำ งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำและพฤติกรรมในการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์วิกฤติ โดยนำทฤษฎีภาวะผู้นำเป็นกรอบในการวิจัยและใช้หนังสือพงศาวดารสามก๊กเป็นแหล่งข้อมูลเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีภาวะผู้นำและนำเสนอวิธีวิจัยเพื่อประยุกต์ใช้ต่อไป ผลการวิจัย พบว่า ผู้นำ ในพงศาวดารสามก๊กต่างมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะพฤติกรรมในการตัดสินใจของผู้นำ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมและทางเลือกทำการตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยวมีความเมตตาและคุณธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเรียนรู้

การตัดสินใจถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่มนุษย์ทุกคนจะต้องเผชิญและปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เนื่องจากการตัดสินใจจะทำให้มนุษย์เลือกและได้สิ่งต่าง ๆ ที่คิดว่าเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงกระบวนการและพฤติกรรมในการตัดสินใจของมนุษย์ ดังนั้นการเลือกตั้งท้องถิ่นถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากการเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองระดับท้องถิ่น (Local Political Participation) ผ่านการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Candidates) และพรรคการเมืองท้องถิ่นที่มีนโยบาย (Policy Platform) ที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในแง่หนึ่ง การเลือกตั้งจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการ กำหนดนโยบายสาธารณะ เนื่องจากประชาชนสามารถกำหนดทิศทางของนโยบาย

สาธารณะที่ตนต้องการผ่านการเลือกผู้สมัครและพรรคการเมืองท้องถิ่นที่มีแนวนโยบายสอดคล้องกับตนได้ (สตีธ ธนาธิโชติ และธนพันธ์ ไส้ประกอบทรัพย์, 2560, น. 6)

อุทัย หิรัญโต (2523) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2526) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาลแต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

ชวงค์ ฉายะบุตร (2539) ได้สรุปแนวความคิดของนักวิชาการและนักปกครองที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า คำนิยามความหมายของการปกครองท้องถิ่น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้ส่วนใหญ่มีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกันจะต่าง คือ ส่วนวนและรายละเอียดปลีกย่อยซึ่งสามารถพิจารณา

Holloway (1951, pp. 101-103) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

Clarke (1957, pp. 87-89) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด โดยเฉพาะและหน่วยการปกครองดังกล่าวนี้จัดตั้งและอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

Wit (1967) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเป็นบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลของท้องถิ่น ก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน

Montagu (1984, p. 574) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระเพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหาร การปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจาก การควบคุมของหน่วย การบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

Sady (1989) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำกว่ารัฐ ซึ่งก่อตั้งโดยกฎหมายและมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะทำกิจการในท้องถิ่นได้ด้วยตนเองรวมทั้งอำนาจจัดเก็บภาษี เจ้าหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่น ดังกล่าวอาจได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งโดยท้องถิ่นก็ได้

Robson (1951) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้น และให้มีอำนาจปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

จากนิยามต่าง ๆ ข้างต้นสามารถสรุปหลักการปกครองท้องถิ่นได้ในสาระสำคัญ ดังนี้

1. การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านั้นอาจมีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากรหรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยจัดเป็นกรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหาร ส่วนตำบล และเมืองพัทยาตามเหตุผลดังกล่าว

2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอควรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไปไม่มีขอบเขต หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ก็จะกลายเป็นรัฐอธิปไตยเอง เป็นผลเสียต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นนี้มีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

4. หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การปกครองท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบังคับ สุขาภิบาล เป็นต้น

5. สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณเพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

6. องค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง องค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่น จัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เช่น การปกครองท้องถิ่นแบบ เทศบาล จะมีคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร และสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ หรือในแบบมหานคร คือ กรุงเทพมหานครจะมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นฝ่ายบริหาร สภากทมจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น

การเลือกตั้ง (อังกฤษ, Election) เป็นกระบวนการวินิจฉัยสั่งการอย่างเป็นทางการซึ่งประชาชนเลือกกิจ ตลอดจนสโมสรจนถึงสมาคมและบริษัทปัจเจกบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเลือกตั้งเป็นกลไกปกติที่ใช้ในระบอบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 การเลือกตั้งอาจเพื่อเลือกผู้ดำรงตำแหน่งในสภานิติบัญญัติ หรือฝ่ายบริหารและตุลาการและสำหรับรัฐบาลภูมิภาคและท้องถิ่นกระบวนการนี้ยังใช้ในองค์กรเอกชน

สำหรับปัจจุบัน การเลือกตั้งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการหล่อหลอมเจตจำนงและความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนเพื่อให้เกิดความชอบธรรมแก่ผู้ปกครองและเป็นเครื่องมือในการใช้ควบคุมการใช้อำนาจรัฐถือเป็นการแสดงเจตจำนงแห่งรัฐ ซึ่งการเลือกตั้งระดับรัฐ มีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ หลักการเลือกตั้งโดยทั่วไป โดยเสมอภาค โดยตรง โดยลับ และโดยเสรี

กล่าวโดยสรุป ท้องถิ่น ดินแดน หรือสถานที่ ที่ประกอบด้วย ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต้อง
ถิ่นนั้น ๆ จะต้องมีการอยู่ร่วมกันโดยมีการกำหนดเกณฑ์กติกาของการอยู่ร่วมกัน มีการจัดสรร
ผลประโยชน์เพื่อให้เกิดการบริหารโดยผ่านองค์กรที่รัฐเป็นฝ่ายจัดสรรโดยมีการเลือกผู้นำขึ้นเอง
โดยคนนั้นท้องถิ่นนั้น โดยอาศัยความรู้ความสามารถของผู้นำที่เหมาะสมกับความต้องการของชุมชน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนเพื่อใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้นำ

พรทิพย์ วรภิโภคาทร (2537) ได้กล่าวถึง การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ไว้ดังนี้ 1) การสร้างสัมพันธ์
กับกลุ่มเป้าหมาย (Related With Target) ด้วยการใช้ความจริงใจ สุจริต การให้ความร่วมมือแสดงถึง
การเต็มใจช่วยเหลือให้กับประชาชนที่จะเป็นผู้เลือกตั้งครั้งนั้น 2) การมีส่วนร่วมสร้างเศรษฐกิจและสังคม
(Social-Economic Contribution) ด้วยการสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและสังคม 3) ความรับผิดชอบต่อ
ต่อสังคม (Social Responsibility) ด้วยการสร้างความรู้สึกห่วงใยให้กับประชาชนทั้งในด้านชีวิตความเป็นอยู่
สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาท้องถิ่น 4) กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Law and Regulation)
ด้วยการปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎระเบียบของกฎหมายเพื่อให้เป็นที่ยอมรับจากประชาชน

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2541, น. 8) พบว่า ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วยสำนึกที่ว่าเป็น
หน้าที่มากกว่าเพื่อแสดงออกซึ่งความต้องการเปลี่ยนแปลงหรือควบคุมรัฐบาลเพื่อให้คนที่ตนพอใจ
เข้าไปทำงาน ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าการเลือกตั้งเป็นการเลือกตัวแทนเป็นปากเสียงแทนตนเท่านั้น
จึงไม่เกิดความรู้สึกว่าตนเอง มีอิทธิพล มีอำนาจ หรือมีประสิทธิภาพทางการเมือง การไปลงคะแนน
เสียงเลือกตั้ง จึงมีโอกาที่จะถูกชักจูงให้ไปลงคะแนนเสียงได้มากเป็นลักษณะของการมีส่วนร่วมทาง
การเมืองแบบถูกระดม (Mobilized Participation) ซึ่งอัตราการลงคะแนนเสียงของประชาชนในชนบท
หรือต่างจังหวัดจะสูงกว่าในกรุงเทพฯ

ชาติชาย ชุณหะวัณ (2541, น. 9) พบว่า ตัวแปรที่มีผลมากที่สุดที่ทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลไปเลือกตั้ง
คือ ความรู้สึกในหน้าที่พลเมืองและตัวแปรที่มีผลมากที่สุดที่ทำให้ประชาชนนอกเขตเทศบาลไปเลือกตั้ง คือ
ความไม่พอใจต่อผลงานของรัฐบาลชุดก่อน อยากได้คนที่มีความสามารถเข้าแทนและมีนโยบายที่เหมาะสม
ในการบริหารประเทศ และสรุปสาเหตุสำคัญที่สุด 3 ประการ ที่ทำให้คนไปลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง
เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) เพราะไม่ต้องการให้ผู้อื่นมาใช้สิทธิของตนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
2) เพราะเชื่อว่าพรรคการเมืองต่าง ๆ เมื่อเป็นรัฐบาลแล้วจะสามารถแก้ปัญหาของประเทศได้ดี
3) เพราะไม่ต้องการนอนหลับทับสิทธิ์ขณะที่สุจริต

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ (2541) ได้อธิบายความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรม
(Behavior) นั้นอาจกล่าวได้ว่า คือ การกระทำหรืออาการที่แสดงออกของบุคคล (Action) ทั้งนี้รวมถึง
การงดเว้นการกระทำด้วย (Inaction) นอกจากนั้นการตัดสินใจที่รู้สึกได้ของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กร
หรือการกระทำที่ซ่อนเร้นแต่พร้อมที่จะแสดงออก อาทิ การมีความคิดริเริ่ม ก็นับเป็นการกระทำเช่นกัน
ดังนั้น คำว่า “พฤติกรรม” จึงรวมถึงสิ่งที่บุคคล กลุ่ม หรือองค์กร ประพฤติปฏิบัติซึ่งเป็นพฤติกรรม
ที่เปิดเผย (Overt Behavior) และยังรวมถึงพฤติกรรมที่ยังไม่แสดงออกหรือพฤติกรรมซ่อนเร้น (Covert
Behavior) ทั้งนี้รวมถึงกระบวนการภายในอื่น ๆ ได้แก่ ความคิดความรู้สึก ทักษะคิด เป็นต้น นอกจากนั้น
ยังรวมถึงการงดเว้นการกระทำหรือการไม่แสดงออกทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจอีกด้วยจากที่กล่าวมาข้างต้น

เมธาวี อุดมธรรมานภาพ (2544) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมของบุคคลที่เป็นรูปธรรม เช่น การกระทำ การตอบโต้กับสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมภายในจิตใจที่เป็นนามธรรม เช่น ความคิด ความรู้สึก

เจษฎา บุญมาโฮม (2546) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบกับบุคคลโดยสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นอาจจะสามารถสังเกตได้โดยตรงหรือไม่ก็ได้การแสดงออกนั้นอาจเกิดขึ้นในช่วงที่เรามีสติรู้สึกตัวหรือไม่รู้สึกตัว ก็ได้จัดเป็นพฤติกรรมทั้งสิ้นในการตัดสินใจเลือกผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2548) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ การแสดงอาการหรืออาการปฏิกิริยาของอินทรีย์ (Organism) ทั้งในส่วนของเจ้าของพฤติกรรมเองเท่านั้นที่รู้ได้ และในส่วนของบุคคลอื่นอยู่ในวิสัยที่จะรู้ได้

สมบัติ จันทรวงศ์ (2551) ได้เสนอไว้ 2 ทฤษฎี คือ 1) The Image Theory หรือ Stimulus Theory คือ ภาพที่ผู้สมัครฯ สร้างขึ้นแล้วฉายออกไปให้กับผู้เลือกตั้ง โดยที่ผู้เลือกตั้งสามารถเห็นและตอบสนองได้ ซึ่งถ้าผู้สมัครฯ แสดงภาพออกไปมากเท่าไร ยิ่งเป็นที่นิยมและดึงดูดความสนใจและได้รับการยอมรับมากเท่านั้น เป็นวิธีที่นักการเมืองนำมาใช้ในการรณรงค์หาเสียง 2) Perceptual Balance หรือ Perceiver-Determined Theory อธิบายว่า ผู้เลือกตั้งแต่ละคนจะมีค่านิยมหรือทัศนคติส่วนตัวอยู่แล้วแต่ค่านิยมบางอย่างของผู้สมัครฯ มีความสำคัญต่อผู้เลือกตั้งแต่ละคนมากกว่าเพื่อที่ว่าผู้เลือกตั้งจะสามารถรักษาสมดุล (Balance) ทัศนคติของตนไว้เพื่อให้แน่ใจว่าผู้สมัครฯ ที่ตนสนับสนุน คิดแบบเดียวกับตนจึงทำให้เกิดการบิดเบือนข่าวสารที่เกี่ยวกับผู้สมัครฯ ที่ตนนิยมและคู่แข่งของผู้สมัครฯ เช่น ผู้เลือกตั้งคนหนึ่งประสงค์จะเลือกตั้งผู้สมัครคนหนึ่งตามค่านิยมของตนเอง โดยแม้ว่าจะมีข่าวถูกโจมตีโดยคู่แข่งอื่น ๆ ก็ตาม แต่ผู้เลือกตั้งก็จะบิดเบือนข้อมูลเหล่านั้นโดยที่ไม่รู้ตัวและอาจจะโจมตีคู่แข่งคนอื่น ๆ กลับไปเพื่อให้คุณสมบัติของผู้สมัครฯ ที่ตัวเองเลือกไว้เป็นที่นิยมมากที่สุด

นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดของ Longacre (1964, p. 102) ที่ได้อธิบายเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ที่เป็นแรงจูงใจให้คนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ดังต่อไปนี้

1. มนุษย์ต้องการผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือทางวัตถุเช่นรายได้ทรัพย์สินความมั่นคงทางเศรษฐกิจซึ่งคาดหมายว่าจะได้มาด้วยวิธีการทางการเมือง
2. มนุษย์มีความต้องการทางจิตใจ อันได้แก่ ความต้องการในมิตรภาพความรักความผูกพันกับคนอื่นซึ่งคาดหมายได้ว่าจะได้มาด้วยวิธีการทางการเมือง
3. มนุษย์ต้องการทำความเข้าใจเกี่ยวกับโลกความรู้เกี่ยวกับที่มาของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อพวกเขาซึ่งทำให้มีความต้องการมีการสังเกตและพูดคุยแลกเปลี่ยนในเรื่องการเมือง
4. มนุษย์ต้องการลดแรงกดดันภายในจิตใจอันได้แก่ความต้องการตอบสนองแรง ขับดันของความก้าวร้าวและความต้องการทางเพศภายในจึงทำให้เกิดแรงกดดันที่จะแสดงออกด้วยวิธีการทางการเมือง
5. มนุษย์มีความต้องการแสวงหาอำนาจเหนือคนอื่น (เพื่อที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับตนเอง) จึงทำให้มีการแสวงหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำได้มาซึ่งอำนาจ
6. มนุษย์ต้องการที่จะปกป้องรักษาและเพิ่มพูนความรู้สึกที่มีเกียรติให้กับตนเองและการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมผลในการเลือกที่เป็นการเมืองก็ทำให้ได้มาซึ่งความต้องการนั้น

Newman (1963) นักวิชาการชาวอเมริกัน ผู้เสนอทฤษฎี การตลาดทางการเมืองที่นำมาสู่ การตัดสินใจเลือกตั้ง โดยประยุกต์ 4P ทางธุรกิจมา เป็น 4P ทาง การเมือง อันประกอบไปด้วย 1) Product หมายถึง ผลิตภัณฑ์ทางการเมือง ได้แก่ ตัวผู้สมัครและนโยบายนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญ พรรคการเมือง ต้องออกไปสำรวจปัญหา ความต้องการของประชาชนก่อนแล้วจึงมาออกแบบเป็นนโยบายที่โดนใจ ประชาชน 2) Push Marketing หมายถึง การสื่อสารนโยบายให้ถึงผู้เลือกตั้งแบบถึงเนื้อถึงตัว อันได้แก่ การเคาะประตูบ้าน การปราศรัย ฯลฯ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Air War เรียกว่า Air War ซึ่งการหาเสียง ผ่านสื่อนี้ อาจเป็นได้ทั้งการซื้อทั้งพื้นที่สื่อ หรือการได้พื้นที่จากการเป็นข่าว (Free Media) 4) Polling คือ การสำรวจความคิดเห็นของผู้เลือกตั้ง ซึ่งอาจเป็นทั้งการสำรวจความพอใจด้านนโยบาย หรือ การหยั่งเสียงเพื่อคะแนนนิยม

สรุปได้ว่า ปัจจัยแนวความคิดขั้นพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการเลือกผู้นำโดยหลัก ๆ

1. มนุษย์มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงโดยมีกระแสความนิยมเป็นตัวชี้นำ
2. บุคคลพึงแสดงออกด้านพฤติกรรมที่เป็นเหตุผลเฉพาะส่วนบุคคลอันเกิดจากหลายเหตุผล ที่มีความรู้สึกเป็นผู้สนับสนุน
3. บุคคลย่อมมีทัศนคติวิสัยอันชอบในลักษณะเฉพาะเช่นบุคคลิค/หน้าตา หรือความมุ่งมั่น ซึ่งทำให้เกิดความเลื่อมใสแก่ผู้เลือกหรือเป็นเหตุผลในการตัดสินใจที่จะเลือก
4. บุคคลมีความชอบในองค์รวมอันประกอบแนวทางในการบริหารซึ่งมาในรูปของนโยบาย หรือมีความชอบศรัทธาในพรรคการเมืองไทยสังกัดของผู้สมัคร
5. มนุษย์มีความต้องการในการสร้างแรงจูงใจด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การให้สิ่งตอบแทนที่เหนือกว่า คู่แข่งคนอื่น ๆ หรือสัญญาว่าจะให้เมื่อได้มีตำแหน่ง เป็นต้น
6. มนุษย์ต้องการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการของจิตใจหรือตอบสนองความรู้สึก รับรู้ได้ถึงการตอบแทนจากการที่ผู้สมัครเคยช่วยเหลือหรือดูแล (แทนหนี้บุญคุณ)

กล่าวสรุปได้ว่า เหตุผลในการเลือกผู้นำในเขตพื้นที่ตำบลหนองหมีจึงมีแรงจูงใจมาจากด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไปโดยมีพื้นฐานด้านความคิด จริต หรือนิสัย หรือวัฒนธรรมทางความคิดที่มีลักษณะ ที่คล้าย ๆ กัน กล่าวคือ มีลักษณะความเป็นสังคมพี่น้อง มีลักษณะของการถูกกำหนดโดยผลประโยชน์ ที่พึงได้รับเป็นการตอบแทนหรือเป็นลักษณะของการตอบแทนบุญคุณมากกว่าที่คิดถึงการตอบแทน โดยผลประโยชน์ของบ้านเมืองท้องถิ่น

2.4 ปัจจัยที่เกิดจากสามัญสำนึกการมีส่วนร่วมทางการเมือง

วิเชียร เรืองบุญมา (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดลำปาง กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการไปเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นแต่เมื่อพิจารณาจากการมีส่วนร่วมในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากการไปเลือกตั้งแล้วพบว่า ประชาชนมากกว่า ร้อยละ 90 แทบจะไม่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย

พินิจ รัตนกุล (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลนาทิว อำเภอนาทิว จังหวัดสงขลา แบ่งเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า รูปแบบและระดับที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล รองลงมา คือ การไปร่วมฟังการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเท่ากับการพูดคุยหรือวิพากษ์วิจารณ์กับบุคคลอื่นเกี่ยวกับตัวบุคคลที่รับสมัครรับเลือกตั้ง

หรรณ พึ่งโอ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในตำบลกะลุวอ อำเภอมือหนึ่งนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในระดับน้อยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนอยู่ในระดับน้อย โดยพบว่าการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก สูงกว่าร้อยละ 62.0 ส่วนปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น พบว่า เกิดจากการสมัครใจ สำนึกในหน้าที่ อยากมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุดถึง ร้อยละ 70.0 สำหรับปัญหาอุปสรรคทัศนคติ ความคาดหวังและแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมเลือกตั้งท้องถิ่นในอนาคต พบว่า ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่เห็นว่าสาเหตุที่ทำให้บัตรเสียเกิดจากการได้รับการศึกษาไม่เพียงพออยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 38.0 และยังมีข้อเสนอแนะต่อการป้องกันบัตรเสียว่าควรพิมพ์บัตรเลือกตั้งที่มีทั้งภาษาไทยและภาษามลายูควบคู่กันและควรเปลี่ยนแปลงแนวทางการวินิจฉัยบัตร คิดเป็นร้อยละ 40.0 และ 30.0 ตามลำดับ จากการศึกษาครั้งนี้ สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงและหาแนวทางการแก้ไข รวมทั้งประยุกต์วิธีการจูงใจ และเพิ่มความสะดวกในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และวัฒนธรรมชุมชน

สุรินทร์ มณีโชติ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอกหงส์ อำเภอนาทิว จังหวัดสงขลา พบว่า 1) ประชาชนในเขตเทศบาลฯ มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมและด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านการร่วมเป็นกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมและการเมืองและการติดตามตรวจสอบควบคุมการบริหารงานของคณะเทศมนตรี อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอกหงส์ อำเภอนาทิว จังหวัดสงขลา โดยจำแนกเป็นรายด้านตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ปรากฏว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุระดับการศึกษาและรายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลฯ พบว่า สมาชิกสภาเทศบาล และคณะเทศมนตรีไม่สนใจรับฟังความคิดเห็น

และข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ที่มีการใช้สิทธิพลข่มขู่ไม่ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมหรือรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล และ 4) ผลการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะว่า เทศบาลจะต้องส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนถึงคุณประโยชน์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองการประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อทุกรูปแบบวาง

ตั้งที่ข้อมูลเบื้องต้นจากการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยประชาชนได้มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป

1. การเข้าร่วมฟังความคิดเห็นในด้านต่างที่ฝ่ายบริหารมีข้อหาหรือขอความร่วมมือในด้านต่อ
2. การติดตามข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินหรือการใช้อำนาจด้านต่างของนักรการเมืองผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์โทรทัศน์
3. ร่วมกันแสดงออกทางการเมืองตามวาระต่าง ๆ เช่น การชุมนุมเรียกร้องหรือการลงชื่อตรวจสอบหรือไต่ถือนักการเมืองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ
4. การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนักรการเมืองตามที่รัฐบาลกำหนดให้มีการเลือกตั้งตามวาระต่าง ๆ
5. เข้าร่วมรับฟังการปราศรัยตามเวทีต่าง ๆ ที่จัดขึ้นโดยนักรการเมืองหรือผู้เรียกร้องทางการเมืองตามโอกาสและวาระต่าง ๆ
6. การพยายามเรียนรู้ในกฎหมายหรือข้อระเบียบต่าง ๆ ที่ผู้บริหารประเทศหรือผู้บริหารองค์กรของรัฐที่มาจากการเลือกตั้งหรือศึกษาในข้อระเบียบต่างๆที่ว่าด้วยการบริหารงานในองค์กรของรัฐ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเกิดขึ้นได้หลายวิธีหลายลักษณะโดยมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปไม่มีเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไปโดยเกิดขึ้นจากองค์ประกอบที่แตกต่างกันตามหรือวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน ทั้งที่เป็นลักษณะทางตรงและทางอ้อมโดยมีกฎหมายบังคับหรืออาจจะมีผลประโยชน์เป็นตัวชี้แนะและอาจมาในรูปแบบของอุดมการณ์หรือลักษณะของกลุ่มคนที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการบริหารงานของภาครัฐหรือมีลักษณะการกระทำที่เป็นไปโดยหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายหรือตามที่กฎหมายกำหนดให้กระทำหรือต้องกระทำ เช่น จัดให้มีการเลือกตั้งหรือเป็นเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกทางการเมือง

2.5.1 ความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

2.5.1.1 เขตเลือกตั้งที่ท้องถิ่น

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะใช้สิทธิในการลงคะแนนเลือกผู้แทนไปทำหน้าที่แทนตน ทั้งในด้านบริหารและด้านนิติบัญญัติ กฎหมายได้กำหนด จำนวนและวิธีการได้มาของผู้ที่จะไปทำหน้าที่ดังกล่าวไว้เพื่อให้สามารถเป็นตัวแทนของสมาชิกในแต่ละพื้นที่อย่างแท้จริงการกำหนดพื้นที่ ดังกล่าวเรียกว่า เขตเลือกตั้งโดยมีจำนวนผู้แทนของแต่ละเขตเลือกตั้งแตกต่างกันไป เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดให้พื้นที่ของหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้งและมีผู้แทนได้ 1 คนหรือการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลมีการกำหนดพื้นที่ในเขตเทศบาลเป็นเขตเลือกตั้งมีผู้แทนได้เขตละ 6 คน หรือการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดพื้นที่ในจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง โดยถือเอาจำนวนราษฎรในจังหวัดนั้น ๆ เป็นเกณฑ์ในการกำหนดเขตเลือกตั้งมีผู้แทนได้เขตละ 1 คน เป็นต้น เขตเลือกตั้งที่ท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งโครงสร้างออกเป็นฝ่ายบริหารและฝ่าย นิติบัญญัติ โดยผู้ที่ทำหน้าที่ในฝ่ายบริหาร คือ ผู้บริหารท้องถิ่นและฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สมาชิกสภาท้องถิ่นที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนั้น พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ได้กำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ดังนี้

1. การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ นายก อบจ. นายกเทศมนตรี นายก อบต. ผู้ว่า กทม. และนายกเมืองพัทยาใช้เขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นเขตเลือกตั้ง

2. การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นได้กำหนดเขตเลือกตั้ง ไว้ดังนี้

- 2.1 การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (สก.) ให้เขตเป็นเขตเลือกตั้งถ้าเขตใดมีจำนวนราษฎรเกินหนึ่งแสนห้าหมื่นคนให้แบ่งเขตนั้นออกเป็นเขตเลือกตั้งตามจำนวนสมาชิกสภา กทม. ที่จะพึงมี

- 2.2 การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) ให้ถือเขตอำเภอเป็นเขตเลือกตั้งในกรณีที่อำเภอใดมีสมาชิกเกินกว่าหนึ่งคน ให้แบ่งอำเภอเป็นเขตเลือกตั้งเท่ากับจำนวนสมาชิกที่จะพึงมีของอำเภอนั้น

- 2.3 การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบล (ทต.) ให้แบ่งเขตเลือกตั้งเป็นสองเขตเลือกตั้ง การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมือง (กทม.) ให้แบ่งเขตเทศบาลออกเป็นสามเขตเลือกตั้ง การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนคร (ทน.) หรือการเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยาให้แบ่งเขตเทศบาลหรือเขตเมืองพัทยาออกเป็นสี่เขตเลือกตั้งและจะต้องมีจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลเท่ากันทุกเขตเลือกตั้ง

- 2.4 การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) ให้ถือเขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้งจะเว้นแต่กฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนดได้เป็นอย่างดี

- 2.5 การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นให้ถือเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเขตเลือกตั้งเว้นแต่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ในการแบ่งเขตเลือกตั้งให้จัดให้มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งใกล้เคียงกันมากที่สุดและพื้นที่ต้องติดต่อกันเว้นแต่ตามสภาพพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทำให้ไม่อาจแบ่งเขตเลือกตั้งให้ติดต่อกันได้จึงกำหนดให้เขตเลือกตั้งมีพื้นที่ไม่ติดต่อกันเท่าที่จำเป็นก็ได้หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

หน่วยเลือกตั้ง คือ ท้องที่ที่กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ทำการออกเสียงลงคะแนน ณ ที่เลือกตั้งได้ที่เลือกตั้งหนึ่ง โดยการกำหนดหน่วยเลือกตั้งเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการเลือก ตั้งในการกำหนดหน่วยเลือกตั้งจะต้องคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งของราษฎรตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยเลือกตั้งกรณีหมู่บ้านใดมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยจะให้รวมหมู่บ้านตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยเลือกตั้งเดียวกันก็ได้
2. ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยละหนึ่งพันคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการเดินทางไปลงคะแนนเลือกตั้งจะคำนวณหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าจำนวน ดังกล่าวได้สำหรับที่เลือกตั้ง คือ สถานที่ที่กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำการลงคะแนน ทั้งนี้ที่เลือกตั้งต้องเป็นสถานที่ที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าออกได้สะดวกและมีป้ายหรือเครื่องหมายแสดงขอบเขตบริเวณของที่เลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง ความรู้เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่น

รธน. 2560 บัญญัติให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นตามวิธีการและรูปแบบองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้มีหน้าที่ในการดำเนินการสมาชิกสภาท้องถิ่น ได้แก่ สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.) สมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) สมาชิกสภาเทศบาล (สท.) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) และสมาชิกสภาเมืองพัทยา ต้องมาจากการเลือกตั้งส่วนผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีนายองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกเมืองพัทยามาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น หรือในกรณีองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะมีที่มาโดยวิธีอื่นก็ได้แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย ดังนั้นการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อเลือกบุคคลเข้าไปทำหน้าที่แทนเรา ทั้งในด้านบริหารและด้านนิติบัญญัติจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ก่อนตัดสินใจเลือกจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อประโยชน์และนำมาซึ่งความเจริญและสามารถแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืนการได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นความรู้เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่น 6

2.5.1.2 คุณสมบัติผู้สมัครท้องถิ่นและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครท้องถิ่น

มาตรา 49 และ 50 พรบ. เลือกตั้งท้องถิ่น พ.ศ. 2562 และ พรบ. จัดตั้งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำหนดไว้ดังนี้ คุณสมบัติที่ต้องมี

- 1) สัญชาติไทยโดยการเกิด
- 2) อายุ
  - 2.1 สมาชิกสภาท้องถิ่นอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง
  - 2.2 ผู้บริหารท้องถิ่นต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง

3) มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

4) คุณสมบัติอื่นตามที่กฎหมายจัดตั้งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกำหนด ได้แก่ เรื่องวุฒิการศึกษาของผู้สมัครผู้บริหารท้องถิ่น ดังนี้

4.1 ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและนายกเมืองพัทยา ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

4.2 ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายก อบจ. ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาจังหวัดสมาชิกสภา อบจ. ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

4.3 ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหาร ท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

4.4 ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายก อบต. ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา ดังนี้ ความรู้เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่น

2.5.1.3 บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

- 1) ติดยาเสพติดให้โทษ
- 2) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย ทุกจริต
- 3) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- 4) ลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนี้
  - 4.1) เป็น ภิกษุสมณะหรือนักพรต หรือนักบวช
  - 4.2) อยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง
  - 4.3) เป็นผู้วิกลจริตพันเพื่อนไม่สมประกอบ
- 5) อยู่ระหว่างถูกระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งชั่วคราว (ใบส้ม) หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (ใบดำ)
- 6) ถูกจำคุกหรือคุมขังโดยหมายของศาล
- 7) เคยถูกจำคุกและพ้นโทษมาแล้วยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้งยกเว้น ความผิดประมาทหรือลหุโทษ
- 8) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำความทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- 9) เคยถูกศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันถึงที่สุดให้ยึดทรัพย์สินของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุกตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- 10) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิด ดังนี้
  - 10.1) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในราชการหรือตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ
  - 10.2) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมาย
  - 10.3) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

- หรือผู้ค้า
- 10.4) กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิตนำเข้าสู่ออก
- 10.5) กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือเจ้าสำนัก
- 10.6) กฎหมายว่าด้วยการค้ามนุษย์
- 10.7) กฎหมายว่าด้วยการฟอกเงิน
- 11) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าทุจริตการเลือกตั้ง
- 12) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- 13) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- 14) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
- 15) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- 16) อยู่ระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- 17) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกา หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาว่าร้ายวญผิดปกติหรือทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
- 18) ถูกศาลพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดตาม พรบ. การเลือกตั้งท้องถิ่น โดยพ้นโทษยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง
- 19) เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามกฎหมายยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง
- 20) อยู่ระหว่างถูกจำกัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- 21) เคยถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง และจนมายังไม่ถึง 5 ปี นับแต่วันที่พ้นจากการถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้ง
- 22) เป็นผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 23) เคยพ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะเหตุมีส่วนได้เสียทั้งทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทน หรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกันและยังไม่พ้น 5 ปี นับแต่วันพ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง
- 24) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายกฎระเบียบของทางราชการหรือมติคณะรัฐมนตรีอันเป็นเหตุให้เสียหายอย่างร้ายแรง และยังไม่พ้น 5 ปี นับแต่วันพ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง
- 25) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะทอดทิ้ง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ หรือปฏิบัติไม่ชอบด้วยหน้าที่และอำนาจ หรือประพฤติดน

ฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ศรีตำแหน่ง หรือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือแก่ราชการและยังไม่พ้น 5 ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง

26) ลักษณะอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดวิธีการหาเสียงการเลือกตั้ง

26.1) ผู้สมัครต้องใช้จ่ายในการเลือกตั้งไม่เกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำหนด

26.2) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการเลือกตั้งให้รวมถึงบรรดาเงินที่บุคคลอื่นได้จ่ายหรือรับว่าจะจ่ายแทนและทรัพย์สินที่บุคคลอื่นได้นำมาให้ใช้หรือยกให้โดยไม่คิดค่าตอบแทน

26.3) การหาเสียงเลือกตั้งให้ดำเนินการภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

26.3.1) การเลือกตั้งเนื่องมาจากครบวาระหรือครบอายุให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่ร้อยแปดสิบวันก่อนวันครบวาระหรือครบอายุจนถึงเวลา 18.00 นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้ง

26.3.2) การเลือกตั้งเนื่องจากยุบสภาหรือถือว่ามีการยุบสภาให้กระทำได้ตั้งแต่วันยุบสภาหรือวันที่ถือว่ามีการยุบสภาจนถึงเวลา 18.00 นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้ง

26.3.3) การเลือกตั้งเนื่องจากตำแหน่งว่างอันมิใช่เพราะเหตุครบวาระหรือครบอายุให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่ตำแหน่งว่างลงจนถึงเวลา 18.00 นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้ง

26.3.4) ในกรณีมีการสั่งให้เลือกตั้งใหม่ให้กระทำได้ตั้งแต่วันที่คำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่จนถึงเวลา 18.00 นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้ง

26.3.5) ในกรณีมีการสั่งให้มีการออกเสียงลงคะแนนใหม่ผู้ใดจะหาเสียงเลือกตั้งมิได้เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีมติเป็นอย่างอื่นโดยคำนึงถึงความสุจริตและเที่ยงธรรม

26.4) ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่นในห้วงเวลาการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือการชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้

26.4.1) จัดทำใ้เสนอให้สัญญาว่าจะให้หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด

26.4.2) ให้เสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้เงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรง หรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด หรือศาสนสถานอื่น สถานศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด

26.4.3) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริง

26.4.4) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด

26.4.5) หลอกลวง บังคับ ชูเชื้อ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใ้ร้าย ด้วยความเท็จหรือจูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครใด

26.5) ห้ามผู้สมัครดำเนินการหรือยินยอมให้มีการดำเนินการหาเสียงเลือกตั้งตามลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

26.6) ให้ผู้สมัครแจ้งจำนวนผู้ช่วยหาเสียงสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทราบถึงรายละเอียดของผู้ช่วยหาเสียงถึงหน้าที่และค่าตอบแทนผู้ช่วยหาเสียง ทั้งนี้ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ค่าตอบแทนให้ไปรวมเป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งด้วย

26.7) ห้ามมิให้ผู้สมัครจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งเพื่อการเลือกตั้งหรือนำกลับจากที่เลือกตั้ง หรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปหรือกลับเพื่อการออกเสียงลงคะแนน โดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ

26.8) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการตามข้อ 7 เพื่อจูงใจหรือควบคุมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเลือกหรือลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด

26.9) ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยเข้ามีส่วนช่วยเหลือในการเลือกตั้งหรือกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่การเลือกตั้งโดยประการที่อาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร

26.10) ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการใด ๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร นับตั้งแต่วันที่เวลา 18.00 นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้ง หนึ่งวันจนถึงสิ้นสุดวันเลือกตั้ง

26.11) การปิดประกาศหรือติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้ง จะกระทำได้เฉพาะในสถานที่ รวมทั้งมีขนาดและจำนวนไม่เกินที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายกำหนดค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งท้องถิ่น

การสมัครรับเลือกตั้งนั้น เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญการกำหนดจำนวนเงินใช้จ่ายในการเลือกตั้งเป็นการสร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันอย่างเสมอภาคโดยผู้สมัครทุกคนไม่ว่าจะมีฐานะทางเศรษฐกิจ แตกต่างกันอย่างใดหากสมัครรับเลือกตั้งแล้วการใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งแล้ว การใช้จ่ายเงินการเลือกตั้งต้องไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดในการเลือกตั้งแต่ละครั้งจะค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอยู่ 2 ประการ กล่าวคือ

1. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดการเลือกตั้งเป็นค่าใช้จ่ายของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้งได้ใช้จ่ายไปสำหรับ จัดการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายหน่วยงานจึงต้องมีการจัดตั้งงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวที่มีทั้งค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และค่าวัสดุ เป็นงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งต้องใช้จ่ายให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

2. ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ เงินของผู้สมัครที่ได้ใช้จ่ายเพื่อการเลือกตั้ง เช่น ค่าสมัคร ค่าจัดทำป้ายโฆษณาหาเสียง ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น เงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งนี้ให้รวมถึงบรรดาเงินที่บุคคลอื่น ได้จ่ายหรือรับว่าจะจ่ายแทนและทรัพย์สินที่บุคคลอื่นได้นำมาให้ใช้หรือยกให้โดยไม่คิดค่าตอบแทน ทั้งนี้ผู้สมัครแต่ละคนจะต้องใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งไม่เกินจำนวนที่กำหนด ซึ่งในการเลือกตั้งท้องถิ่นผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะเป็นผู้กำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและผู้สมัครต้องไม่ใช้จ่ายเกินจำนวนเงินที่กำหนดเมื่อการเลือกตั้งเสร็จสิ้นผู้สมัครจะต้องยื่นบัญชีรายรับรายจ่ายในการเลือกตั้งพร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้ครบถ้วนถูกต้องตามความเป็นจริงหากไม่ดำเนินการจะเป็นความผิดตามที่กฎหมายกำหนด

2.5.2 นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

คณะรัฐมนตรี มีมติ เมื่อวันอังคารที่ 12 มกราคม 2564 เห็นสมควรให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีทั่วประเทศ ซึ่งเป็นการเลือกตั้งครั้งแรก ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ตามบทเฉพาะกาลมาตรา 142 และต่อมามาตรการกรรมการเลือกตั้งได้ประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 โดยกำหนดวันเลือกตั้ง เป็นวันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม 2564

ผู้สมัครพรรคการเมือง หรือผู้ใดสามารถใช้วิธีการหาเสียงเลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 จนถึงเวลา 18.00 นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้ง (วันเสาร์ที่ 27 มีนาคม 2564) ซึ่งสามารถใช้วิธีการหาเสียงเลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ด้วยตนเอง หรือมอบ หรือว่าจ้าง บุคคลหรือนิติบุคคลดำเนินการแทนได้ด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้ ได้แก่ เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย ยูทูบ แอปพลิเคชัน อีเมล เอสเอ็มเอส และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นทุกประเภท โดยสามารถระบุชื่อ รูปภาพ หมายเลขประจำตัวของตัวผู้สมัคร ชื่อของพรรคการเมือง สัญลักษณ์ของพรรคการเมือง สัญลักษณ์ นโยบายของผู้สมัคร คติพจน์ คำขวัญ ข้อมูลประวัติเฉพาะที่เกี่ยวกับตัวผู้สมัครพร้อมระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ของผู้ว่าจ้าง ผู้ผลิต จำนวน และวันเดือนปีที่ผลิตไว้บริเวณที่เห็นได้ชัดเจนด้วยในกรณีการนำข้อมูลเกี่ยวกับพรรคการเมือง หรือการนำภาพบุคคลเพื่อใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งจะต้องได้รับความยินยอมจากบุคคล หรือพรรคการเมืองนั้น และอาจนำภาพผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกันมาใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งด้วยก็ได้

ในการหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้สมัคร พรรคการเมือง แล้วแต่กรณี แจ้งวิธีการ รายละเอียด ช่องทาง ระยะเวลาในการหาเสียงเลือกตั้ง รวมทั้งหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทราบก่อนดำเนินการหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับบุคคลที่มีได้เป็นผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ประสงค์จะหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ผู้สมัครผู้ใดต้องแสดงชื่อและชื่อสกุล หรือชื่อนิติบุคคล หรืออาจแสดงชื่อย่อ สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายใดที่สามารถระบุเจาะจงตัวบุคคลที่ดำเนินการได้ โดยสื่อที่ผลิตขึ้นต้องระบุชื่อและชื่อสกุลหรือชื่อนิติบุคคลของผู้จัดทำ ซึ่งการแสดงตนและระบุข้อมูลอาจจะทำในรูปแบบตัวอักษร ภาพหรือเสียงก็ได้โดยหากมีรายการค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าจ้างจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ค่าตอบแทน ในการดำเนินการ ไม่ว่าด้วยวิธีการใด รวมแล้วเกินกว่า 5,000 บาท ให้ผู้นั้นแจ้งค่าใช้จ่ายดังกล่าว ต่อผู้สมัครทราบและให้ผู้สมัครแจ้งให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทราบเพื่อรวมเป็นค่าใช้จ่าย ในการเลือกตั้งด้วย

2.5.3 วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ที่แพร่ระบาดรุนแรง ในหลายพื้นที่ คณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เห็นชอบให้มีการล็อกดาวน์ เป็นเวลา 14 วัน ในพื้นที่เสี่ยงสูง รวมถึงกำหนดมาตรการควบคุม ป้องกัน การแพร่ระบาดอย่างเข้มงวด อาทิ งดการเดินทางโดยไม่จำเป็น, งดการเดินทางข้ามจังหวัด, ลดการรวม กลุ่มทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เป็นต้น ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม 2564 ดังนั้นเพื่อเป็นการปฏิบัติตามมาตรการของหน่วยงานภาครัฐอย่างเคร่งครัด คณะอนุกรรมการอำนาจการเลือกตั้งฯ เห็นควรเลื่อนการจัดกิจกรรมการแสดงวิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาเทศบาล

กรรมสามารถติดตามกำหนดการจัดกิจกรรมการแสดงวิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งฯ และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

2.5.4 ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง

การเป็นหุ้นส่วนและการถือหุ้นของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นายแดนชัย ไชวพิเศษ นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ การที่บุคคลใดประสงค์จะดำรงตำแหน่งทางการเมือง บุคคลนั้นจะต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ตลอดจนต้องทุ่มเทการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชนและประเทศชาติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งในการเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ไว้ เพื่อมิให้อาศัยช่องทางในความเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนในการหาเสียงหรือสนับสนุนตนเองหรือใส่ร้ายบุคคลอื่นและอาจเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซง หรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ส่วนการเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อป้องกันมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์จากการดำรงตำแหน่งทางการเมือง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงได้กำหนดการเป็นหุ้นส่วนและการถือหุ้นของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ดังนี้

2.5.4.1 นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

1) ต้องไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

1.1) นายกรัฐมนตรีที่มาจากผู้อยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ ซึ่งการแจ้งรายชื่อดังกล่าวกำหนดให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกินสามรายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้งตามมาตรา 88 และมาตรา 89 ดังนั้นนายกรัฐมนตรีที่มาจากผู้อยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ต้องไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ก่อนแจ้งรายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา 160(6) ประกอบ มาตรา 98 (3)

1.2) นายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากผู้อยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ต้องไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ก่อนมีการเสนอชื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับรอง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ไม่สามารถพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งบุคคลที่มาจากผู้อยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้เป็นนายกรัฐมนตรีได้ตามมาตรา 272 วรรคสอง 2

1.3) รัฐมนตรีต้องไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ก่อนนำรายชื่อขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยในพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามมาตรา 160(6)

1.4) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ก่อนยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา 98(3)

1.5) สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการจัดให้มีการเลือกโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ก่อนยื่นใบสมัครรับเลือกตามมาตรา 108 ข (1) ประกอบมาตรา 98(3)

1.6) สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาคัดเลือกต้องไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ก่อนคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งตามมาตรา 269 อย่างไรก็ตามการห้ามเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ อันเป็นลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองก็ยังคงมีอยู่ตลอดระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งทางการเมือง กล่าวคือแม้ในขณะที่ดำรงตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าวก็จะเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ มิได้ด้วยเมื่อพิจารณาศึกษาเปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งได้กำหนดไว้ในหมวด 12 การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ส่วนที่ 2 การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ มาตรา 265(4) กำหนดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่กระทำการอันเป็นการต้องห้าม ตามมาตรา 48 กล่าวคือ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม มิได้ไม่ว่าในนามของตนเองหรือให้ผู้อื่นเป็นเจ้าของกิจการ หรือถือหุ้นแทน หรือจะดำเนินการโดยวิธีการอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่สามารถบริหารกิจการดังกล่าวได้ในตนเองเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการดังกล่าวและให้นำบทบัญญัติ มาตรา 265(4) มาใช้บังคับกับนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีด้วยตามมาตรา 267 1.2 ไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งเป็นบทห้ามของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งใช้บังคับแก่คู่สมรสและบุตรของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในที่ดำเนินการในลักษณะ ผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้กระทำการนี้ด้วย 1.3 ไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทหรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไปตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีแต่หากนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีผู้ใดประสงค์จะได้รับประโยชน์จากกรณีดังกล่าวต่อไป ให้แจ้งประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รับแต่งตั้ง 3 และให้โอนหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าวให้แก่นิติบุคคล ซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติและจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทไม่ว่าในทางใด ๆ มิได้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นให้ใช้บังคับแก่คู่สมรสและบุตรที่ยัง ไม่บรรลุนิติภาวะของรัฐมนตรี และการถือหุ้นของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่อยู่ในความครอบครองหรือ ดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางใด ๆ ด้วย ทั้งนี้พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. 2543 มาตรา 4 กำหนดว่ารัฐมนตรีต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเว้นแต่ในกรณี ดังต่อไปนี้ 1) ในห้างหุ้นส่วนจำกัด รัฐมนตรีเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดชอบไม่เกินร้อยละห้าของทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น 2) ในบริษัทจำกัด

หรือบริษัทมหาชนจำกัด รัฐมนตรีเป็นผู้ถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทนั้น 3) การส่งคำร้องการเป็นหุ้นส่วนและการถือหุ้นของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามมาตรา 82 ประกอบมาตรา 101(7) หรือมาตรา 111(7) แล้วแต่กรณี 2.1 การส่งคำร้องการเป็นหุ้นส่วนและการถือหุ้นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่ 1) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงเนื่องจากการเป็นหุ้นส่วนและการถือหุ้นให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย 2) คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาคนใดคนหนึ่งมีเหตุสิ้นสุดลงดังกล่าวให้ส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้สมาชิกผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ให้ผู้นั้นพ้นจาก ตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง 2.2 การส่งคำร้องการเป็นหุ้นส่วนและการถือหุ้นของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวหรือไม่ตามมาตรา 170 วรรคสาม ประกอบ มาตรา 82 1) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก 4 ว่าความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเนื่องจากการเป็นหุ้นส่วนและการถือหุ้น ให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย 2) คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ถูกร้องคนใดคนหนึ่งมีเหตุสิ้นสุดลงด้วยเหตุดังกล่าวให้ส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่านายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง แต่อย่างไรก็ตามหากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงไม่ว่าด้วยเหตุการเป็นเจ้าของหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ อันเป็นลักษณะต้องห้ามของนายกรัฐมนตรีหรือการจะเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ทำให้รัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งแล้วให้ดำเนินการเพื่อให้มีคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่ ตามมาตรา 167(1) สรุปคำสั่งศาลฎีกาที่เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ เช่น 1) คำสั่งศาลฎีกาที่ 1064/2562 ผู้ร้องเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์โดยผู้ร้องได้รับอนุญาตจดทะเบียนการพิมพ์ เมื่อ พ.ศ. 2548 แม้ต่อมา วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 ผู้ร้องแจ้งเลิกการประกอบกิจการและแจ้งยกเลิกรายการหลักฐานการจดทะเบียนการพิมพ์ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วแต่เป็นระยะเวลาหลังจากผู้ร้องยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว จึงต้องถือว่า

ในวันที่ผู้ร้องยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ร้อง ยังเป็นเจ้าของกิจการ ผู้ร้องจึงเป็นบุคคลอันมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร 2) คำสั่งศาลฎีกาที่ 1111/2562 ผู้ร้องเป็นเจ้าของและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ โดยผู้ร้องได้รับอนุญาตจดทะเบียนการพิมพ์ เมื่อ พ.ศ. 2538 ต่อมาหนังสือพิมพ์สื่อกลางรายวันได้หยุดตีพิมพ์ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2540 เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. 2550 มาตรา 18 บัญญัติว่า “ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณาบรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดเลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียนการพิมพ์ในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์” ซึ่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. 2550 หาได้มีบทบัญญัติให้หนังสือพิมพ์รายวัน ถ้ามิได้ออกโฆษณาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาสามสิบวัน หรือหนังสือรายคาบ ถ้ามิได้ออกโฆษณาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาสี่คราวหรือเกินกว่าสองปี ทำให้ 5 การเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์เป็นอันสิ้นสุดลงดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 45 แต่อย่างไรก็ตาม หากแต่บัญญัติให้ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ที่ประสงค์จะเลิกกิจการหนังสือพิมพ์จะต้องแจ้งเลิกกิจการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียนการพิมพ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกกิจการเมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้เคยยื่นแจ้งเลิกกิจการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐาน การจดทะเบียนการพิมพ์แล้ว จึงต้องถือว่าผู้ร้องยังเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์สื่อกลางรายวัน ดังนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ผู้ร้องจึงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3) คำสั่งศาลฎีกาที่ 1143/2562 ผู้ร้องเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ โดยผู้ร้องเป็นผู้ถือหุ้นแม่ผู้ร้องจะอ้างว่าผู้ร้องไม่ได้เกี่ยวข้องกับกิจการของหนังสือพิมพ์ก็ตาม เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 98 ซึ่งบัญญัติว่า “...บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ...” หาได้บัญญัติว่าผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนในลักษณะใดบ้างหรือไม่ ดังนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ผู้ร้องจึงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 4) คำสั่งศาลฎีกาที่ 1220/2562 ผู้ร้องเป็นเจ้าของและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ โดยผู้ร้องได้รับอนุญาตจดทะเบียนการพิมพ์ เมื่อ พ.ศ. 2543 ต่อมาปัจจุบันหนังสือพิมพ์ได้หยุดตีพิมพ์แล้วตั้งแต่เมื่อเดือนกันยายน 2552 แต่ผู้ร้องยังไม่ได้จดทะเบียนแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียนการพิมพ์ เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. 2550 มาตรา 18 บัญญัติว่า “ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของ กิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดเลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียนการพิมพ์ในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิก เป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์” ซึ่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. 2550 หาได้มีบทบัญญัติให้หนังสือพิมพ์รายวัน ถ้ามิได้ออกโฆษณาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาสามสิบวัน หรือหนังสือพิมพ์รายคาบถ้ามิได้ออกโฆษณาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาสี่คราวหรือเกินกว่าสองปีทำให้การเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์เป็นอันสิ้นสุดลงดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ

การพิมพ์ พ.ศ. 2484 มาตรา 45 แต่อย่างไรก็ตาม หากแต่บัญญัติให้ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของ กิจการหนังสือพิมพ์ที่ประสงค์จะเลิกกิจการหนังสือพิมพ์จะต้องแจ้งเลิกกิจการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียนการพิมพ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกกิจการเสียก่อน เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้เคยยื่นแจ้งเลิกกิจการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียนการพิมพ์แล้ว จึงต้องถือว่าผู้ร้องยังเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ดังนี้ 5) เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ผู้ร้องจึงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัคร รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 6) คำสั่งศาลฎีกาที่ 1228/2562 ผู้ร้องเป็นเจ้าของผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ผู้ร้อง จึงเป็นบุคคลอันมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 98 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 42(3) ที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ร้องไม่ได้พิมพ์ดังกล่าวเป็นเวลาเกิน 2 ปี ถือว่าความเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ของผู้ร้องสิ้นสุดลงตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 มาตรา 45 นั้น เห็นว่าแม้กิจการของผู้ร้องมีการจดทะเบียนการพิมพ์ไว้ตามกฎหมายดังกล่าวและต่อมาได้มีพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. 2550 ยกเลิกกฎหมายนั้นแล้วก็ตามแต่มีบทเฉพาะกาลตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. 2550 มาตรา 28 ให้ถือว่าหนังสือพิมพ์ซึ่งได้แจ้ง ความแก่เจ้าพนักงานการพิมพ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484 เป็นหนังสือพิมพ์ที่ได้จดทะเบียนการพิมพ์ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. 2550 ด้วย หากผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้ใดประสงค์จะเลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของ กิจการหนังสือพิมพ์ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐาน การจดทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของ กิจการหนังสือพิมพ์ ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. 2550 มาตรา 18 การที่ผู้ร้องเพียงแต่ไม่ได้พิมพ์สิ่งพิมพ์โดยไม่ได้ แจ้งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียนการพิมพ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่มีผลทำให้ผู้ร้อง พ้นจากความเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของ กิจการหนังสือพิมพ์ดังกล่าวได้ผู้ร้องจึงเป็นบุคคล อันมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 7) คำสั่งศาลฎีกาที่ 1234/2562 ผู้ ร้องเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์โดยผู้ร้องได้รับอนุญาตจดทะเบียนการพิมพ์ เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2558 ต่อมาผู้ร้องแจ้งยกเลิกการพิมพ์หนังสือพิมพ์ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2562 โดยสำนักศิลปากรที่ 11 สงขลา แจ้งว่าจะได้ดำเนินการยกเลิกการจดทะเบียนการพิมพ์ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ต่อไป ตามหนังสือลงวันที่ 30 มกราคม 2562 ผู้ร้องยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดสงขลา ในนามพรรคประชารธรรมไทย เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสำนักศิลปากรที่ 11 ได้ดำเนินการยกเลิกการจดทะเบียนการพิมพ์ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. 2550 แล้วหรือไม่ในวันที่เท่าใดก่อนผู้ร้องยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 หรือไม่ เพราะตามหนังสือของสำนักศิลปากรที่ 11 ระบุเพียงว่าจะได้ดำเนินการยกเลิกการจดทะเบียนการพิมพ์ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ต่อไป กิจการหนังสือพิมพ์นั้น ผู้เกี่ยวข้องซึ่งมีช่องทางทะเบียนนับเป็นสาระสำคัญที่จะต้องตรวจสอบก่อนเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทางทะเบียน ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้ร้องทราบที่อยู่แล้วทราบใดที่ทะเบียนยังไม่เปลี่ยนแปลงแก้ไข ผู้ร้องจึงยังคงอยู่ในฐานะเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์อยู่ทราบนั้น จะถือการแสดง

เจตนาของผู้ร้องเป็นสาระสำคัญได้ไม่ จึงต้องถือว่าในวันที่ผู้ร้องยื่นใบสมัคร 7 รับผิดชอบต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งผู้ร้องยังเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์อยู่ ดังนั้นเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ผู้ร้องจึงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 8) คำสั่งศาลฎีกาที่ 1322/2562 ผู้ร้องเป็นผู้ถือหุ้นและเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด โดยจดทะเบียน ปี 2557 มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงเป็นสถานีวิทยุชุมชนไม่ว่าจะได้รับใบอนุญาตให้เปิดสถานีวิทยุชุมชนแล้วหรือไม่ก็ตาม เมื่อยังไม่จดทะเบียนเลิกกิจการและผู้ร้องยังเป็นผู้ถือหุ้นหรือหุ้นส่วนผู้จัดการอยู่ผู้ร้องย่อมขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 9) คำสั่งศาลฎีกาที่ 1356/2562 ผู้ร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการโรงพิมพ์ รับผิดชอบหนังสือจำหน่ายและออกหนังสือพิมพ์ด้วย ดังนั้นผู้ร้องจึงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 10) คำสั่งศาลฎีกาที่ 1706/2562 เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการสถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์และออกหนังสือพิมพ์ ผู้คัดค้านจึงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 98(3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 42(3) ที่ผู้ร้องอ้างว่าห้างหุ้นส่วนจำกัดมีวัตถุประสงค์ดังกล่าวแต่ไม่ได้ประกอบกิจการสถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์และออกหนังสือพิมพ์ จึงฟังไม่ขึ้น แม้อันต่อมา วันที่ 6 มีนาคม 2562 ผู้คัดค้านจดทะเบียนเลิกห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้วแต่เป็นระยะเวลาหลังจากผู้คัดค้านยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว จึงต้องถือว่าในวันที่ผู้คัดค้านยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้คัดค้านยังเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน ผู้คัดค้านจึงเป็นบุคคลอันมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติดังกล่าวและไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 11) คำสั่งศาลฎีกาที่ 1407/2562 ผู้ร้องเคยเป็นเจ้าของและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ซึ่งได้จดทะเบียนการพิมพ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ เมื่อปี 2558 และได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงการลาออกจากการเป็นเจ้าของและบรรณาธิการแล้วตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2561 อันเป็นเวลาก่อนที่ผู้ร้องจะยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งการที่ยังปรากฏข้อมูลว่าผู้ร้องยังคงเป็นเจ้าของและบรรณาธิการอยู่ในขณะที่ผู้คัดค้านตรวจสอบข้อมูลเกิดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้แก้ไขข้อมูลในระบบฐานข้อมูลเท่านั้น ผู้ร้องจึงเป็นผู้มีคุณสมบัติในการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 8 คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง เช่น คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 12-14/2553 เรื่องสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระทำการต้องห้ามอันเป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หรือไม่สรุปได้ดังนี้ ประเด็นที่ 2 บริษัทที่ผู้ถูกร้อง คู่สมรส และบุตรของผู้ถูกร้องถือหุ้นเป็นบริษัทอื่นต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2)(4) และวรรคสาม ประกอบมาตรา 48 หรือไม่ และประเด็นที่ 3 การถือหุ้นของผู้ถูกร้อง คู่สมรส และบุตร ของผู้ถูกร้องแต่ละรายเป็นการกระทำอันต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หรือไม่สามารถพิจารณาพร้อมกันไปได้โดยเห็นสมควรพิจารณาเป็นลำดับ ดังนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 265 เป็นบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำอันต้องห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ในส่วนการกระทำที่เป็น

การขัดกันแห่งผลประโยชน์ซึ่งสรุปการกระทำอันต้องห้ามตามมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) และ (4) ประกอบมาตรา 48 ได้ดังนี้ 1) ต้องไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน 2) ต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน 3) ต้องไม่กระทำการตาม 1 และ 2 ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม 4) ต้องไม่เป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม ไม่ว่าในนามของตนเองหรือให้ผู้อื่นเป็นเจ้าของกิจการ หรือถือหุ้นแทน หรือจะดำเนินการโดยวิธีการอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่สามารถบริหารกิจการดังกล่าวได้ในทำนองเดียวกับการเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการดังกล่าวประเด็นแรกที่ควรพิจารณา ก่อน คือ การดำเนินการโดยวิธีการอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่ทำให้สามารถบริหารกิจการดังกล่าว ได้ในทำนองเดียวกับการเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการ ดังกล่าวตามมาตรา 48 ก็กับการรับสัมปทาน การเข้าเป็นคู่สัญญา หรือการถือหุ้น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมตามมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) นั้น มีความหมายอย่างไร เห็นว่าข้อห้ามมิให้กระทำการไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมตามบทบัญญัติดังกล่าว มีเจตนาห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภากระทำการใด ๆ ที่สามารถใช้หรือถูกใช้ สถานภาพหรืออำนาจหน้าที่เข้าไปมีส่วนได้เสียในบริษัทที่ประกอบกิจการอันเป็นการต้องห้ามบทบัญญัติ ทั้งสองมาตราดังกล่าว จึงมีความหมายรวมถึงการถือหุ้นในบริษัทที่แม้จะมีได้ประกอบกิจการอันเป็น การต้องห้ามโดยตรงแต่หากบริษัทนั้นเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) ที่ประกอบกิจการ อันเป็นการต้องห้ามในจำนวนมากพอที่จะทำให้มีอำนาจครอบงำกิจการของบริษัทที่ประกอบ 9 กิจการ อันเป็นการต้องห้ามได้ย่อมเป็นการกระทำโดยทางอ้อมตามความหมายของมาตรา 48 และมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) ดังกล่าว ประเด็นต่อไป คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีเจตนารมณ์ในการห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาอย่างไร เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ ของบทบัญญัติดังกล่าวที่มีขึ้นเพื่อป้องกันมิให้มีการแสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบในระหว่างการปฏิบัติ หน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์จากการดำรงตำแหน่งฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารและองค์กรอื่น ๆ ด้วยการใช้ตำแหน่งหน้าที่เข้าไป แทรกแซงฝ่ายบริหารในเรื่องของการได้มาซึ่งสัมปทานและเป็นคู่สัญญาในลักษณะผูกขาดตัดตอน หรือการใช้อำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมาย ซึ่งอาจมีผลให้กิจการของบริษัทที่อยู่ในขอบข่ายตาม มาตรา 265 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 48 ได้รับประโยชน์อันมีผลให้สมาชิกวุฒิสภาได้รับประโยชน์ โดยทางอ้อมจากการถือหุ้นดังกล่าว หรือเข้าไปมีส่วนในการใช้ข้อมูลที่ได้รับรู้จากการปฏิบัติหน้าที่ ในตำแหน่งหน้าที่แล้วไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว หรือใช้ตำแหน่งเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ของบุคคลอื่นได้อย่างไรก็ตามหลักการดังกล่าวนี้จะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของ บุคคลเกินความจำเป็นตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา 29 บัญญัติรับรองไว้ อันได้แก่ สิทธิในทรัพย์สินของ บุคคลตามมาตรา 41 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่าสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขต แห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติการถือหุ้นอันเป็นการต้องห้าม ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวจึงต้องไม่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินไปกว่าวัตถุประสงค์ ของกฎหมาย ประเด็นต่อไป การถือหุ้นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 48 และมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) นั้น มีความหมายรวมถึงการถือหุ้นก่อนที่จะดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

ด้วยหรือไม่ เห็นว่าบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ นอกจากจะบัญญัติถึงการถือหุ้นของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ตามมาตรา 48 และมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) แล้ว ยังบัญญัติถึงกรณีการถือหุ้นของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีไว้ในมาตรา 269 ด้วย โดยมาตรา 269 นอกจากจะบัญญัติห้ามนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีถือหุ้นในบริษัทแล้วยังบัญญัติห้ามไว้อย่างชัดเจนว่าไม่ให้คงไว้ ซึ่งความเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่อไปด้วย ฉะนั้นหากรัฐธรรมนูญประสงค์จะห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาคงไว้ซึ่งการถือหุ้นก็ต้องบัญญัติไว้ให้ชัดเจน ดังเช่นมาตรา 269 ยิ่งไปกว่านั้น การห้ามนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีไม่ให้ถือหุ้นและไม่ให้คงไว้ซึ่งความเป็นผู้ถือหุ้น ดังกล่าวก็มีได้ห้ามเป็นการเด็ดขาดหากนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประสงค์จะถือหุ้นต่อไป กฎหมายยังให้โอกาสแจ้งความประสงค์ต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ทั้ง ๆ ที่ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเป็นผู้ใช้อำนาจ ฝ่ายบริหารที่มีอำนาจแสวงหาประโยชน์ได้มากกว่าการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ฉะนั้นการห้ามการถือหุ้นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจึงน่าจะเบากว่าและผ่อนคลายกว่ามาตรการในการห้ามการถือหุ้นของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี นอกจากนี้ผลของการกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา 265 ประกอบมาตรา 48 ที่ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามมาตรา 106(6) และ มาตรา 119(5) นั้น บัญญัติให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อกระทำการอันเป็นการต้องห้ามแล้ว ย่อมมีความหมายว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจะต้องมีสมาชิกภาพก่อนจึงจะสิ้นสภาพได้การกระทำอันเป็นการต้องห้ามที่จะมีผลให้สิ้นสุดสมาชิกภาพจึงต้องเป็นการกระทำภายหลังจากมีสถานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่กฎหมายประสงค์จะห้ามรวมไปถึงการกระทำก่อนมีสถานะทางการเมือง กฎหมายจะบัญญัติไว้อย่างชัดเจน ดังเช่น ตามมาตรา 269 เป็นต้น ยิ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา 101 และมาตรา 115 ก็มีได้บัญญัติห้ามการถือหุ้นในบริษัทตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 48 และมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) แต่อย่างไรก็ดี การถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวจึงไม่เป็นการต้องห้ามไม่ให้สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา หากตีความว่าการถือหุ้นให้รวมถึงการคงไว้ซึ่งการถือหุ้นด้วยย่อมจะไม่เป็นธรรมแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เนื่องจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจะเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้งหรือวันที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งประกาศผลการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาในกรณีสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา ตามมาตรา 105 และมาตรา 117 หากจะตีความการถือหุ้นให้รวมถึงการคงไว้ซึ่งการถือหุ้นด้วย ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาหรือผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยการสรรหาย่อมจะต้องขายหุ้นก่อนวันเลือกตั้งหรือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลมิฉะนั้นผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งหรือการสรรหาให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาแล้วแต่กรณีแต่ไม่ได้ขายหุ้นก่อนวันเลือกตั้งหรือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลผู้ได้รับการเลือกตั้งหรือสรรหา ก็จะมีสมาชิกภาพทันทีในวันเลือกตั้งหรือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผล ซึ่งจะเป็นการตีความกฎหมายเคร่งครัดตามลายลักษณ์อักษรเกินเลยไปกว่าความได้สัดส่วนพอเหมาะพอควรแก่กรณี อนึ่งเมื่อพิจารณาถึงความเป็นมาของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) นี้แล้ว ปรากฏชัดว่าเป็นบทบัญญัติที่เคยมีมาก่อนในรัฐธรรมนูญ

หลายฉบับ บางฉบับได้ห้ามการคงไว้ซึ่งการถือหุ้นที่มีมาก่อนด้วย บางฉบับก็ได้ห้ามการคงไว้ซึ่งหุ้นที่มีมาก่อนดังตัวอย่างในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งเดิมมิได้มีข้อความห้ามการคงไว้ซึ่งการรับสัมปทานหรือเป็นคู่สัญญากับรัฐที่มีลักษณะต้องห้ามไว้ในมาตรา 108 วรรคหนึ่ง (2) แต่ต่อมาภายหลังเมื่อประสงค์จะขยายข้อห้ามไปถึงการคงไว้ซึ่งการรับสัมปทานหรือการเป็นคู่สัญญากับรัฐด้วยก็จะต้องกระทำโดยการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้มีข้อความห้ามการคงไว้ซึ่งสัมปทานหรือการเป็นคู่สัญญากับรัฐอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนด้วย ดังปรากฏตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2538 มาตรา 114 วรรคหนึ่ง (2) หรือในกรณีของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 110 วรรคหนึ่ง (2) ซึ่งมีได้ห้ามการคงไว้ซึ่งการถือหุ้นในบริษัทที่มีลักษณะต้องห้ามนั้นในชั้นยกร่างและพิจารณาของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญได้มีข้อเสนอเบื้องต้นให้เพิ่มบทบัญญัติที่ห้ามการคงไว้ซึ่งการถือหุ้นของบริษัทที่มีลักษณะต้องห้ามด้วย หากประสงค์จะคงไว้ซึ่งหุ้นดังกล่าวต่อไปจะต้องแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบและต้องโอนหุ้นดังกล่าวให้นิติบุคคลที่จัดการทรัพย์สินของผู้อื่นถือแทน แต่สภาร่างรัฐธรรมนูญไม่เห็นด้วยและมีมติให้ตัดร่างบทบัญญัติที่ห้ามการคงไว้ซึ่งการถือหุ้นในบริษัทที่มีลักษณะต้องห้ามออกไปดังปรากฏตามรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ 19 วันที่ 15 กรกฎาคม 2540 เอกสารประกอบหมายเลข 2 ท้ายบันทึกความเห็นของ นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ พยานบุคคลของผู้ร้องที่ 1 หน้า 224 ถึงหน้า 255 ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จึงมิได้มีบทบัญญัติห้ามการคงไว้ซึ่งการถือหุ้นในบริษัทที่มีลักษณะต้องห้ามด้วย ซึ่งในการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็ได้มีเจตนารมณ์ที่จะเปลี่ยนแปลงข้อห้ามตามมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) ให้ผิดไปจากรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แต่อย่างไรก็ดี จึงมิได้บัญญัติข้อความห้ามการคงไว้ซึ่งการถือหุ้นเข้าไปด้วยส่วนมาตรา 48 นั้น เมื่อใช้ข้อความลักษณะเดียวกับมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) จึงต้องตีความให้มีความหมายไปในทางที่สอดคล้องต้องกัน ฉะนั้นศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยโดยเสียงข้างมาก (6 ต่อ 2) ว่า การกระทำอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2)(4) และวรรคสาม ประกอบมาตรา 48 จึงไม่รวมถึงการถือหุ้นที่มีมาก่อนวันเลือกตั้งหรือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาประเด็นที่จะต้องพิจารณาต่อไป คือ บริษัทอันมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) และ (4) ประกอบมาตรา 48 นั้น มีลักษณะอย่างไร เห็นว่าบริษัทอันมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) และ (4) ประกอบมาตรา 48 นั้น แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ (1) บริษัทที่ประกอบกิจการหนึ่งสื่อพิมพ์วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม (2) บริษัทที่รับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทที่เป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน การรับสัมปทานจากรัฐ ฯ หมายถึง การที่รัฐให้สิทธิกับเอกชนในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของชาติหรือจากสิทธิประโยชน์อันเป็นสาธารณะสัมปทานจึงรวมถึงประทานบัตรที่รัฐออกให้ด้วยไม่ว่าจะเป็นการให้สิทธิอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือไม่ก็ตาม จึงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่าบริษัทที่ผู้ถูกร้องทั้งหมดถือหุ้นภายหลังจากมีสมาชิกภาพเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วนั้น เป็นบริษัทอันมีลักษณะเป็นการต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) และ (4) ประกอบมาตรา 48 หรือไม่ 12 เห็นว่า บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประกอบกิจการค้าขาย

เชื้อเพลิง ซึ่งแม้จะมีใช้บริษัทที่ได้รับสัมปทานหรือเป็นคู่สัญญากับรัฐที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอนก็ตาม แต่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทผู้ลงทุนในบริษัทอื่น (Holding Company) เช่น ถือหุ้นในบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับสัมปทานในการสำรวจและขุดเจาะน้ำมันจากกระทรวงพลังงาน ร้อยละ 65.42 หรือถือหุ้นในบริษัท ปตท.เคมีคอล จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้รับสัมปทานในการผลิตและจำหน่ายน้ำประปา ไฟฟ้า จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงพลังงาน ตามลำดับ จำนวนร้อยละ 49.16 อันเป็นจำนวนที่มากพอที่จะครอบงำกิจการได้เมื่อบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปตท.เคมีคอล จำกัด (มหาชน) ได้รับสัมปทานจากหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นบริษัทอันมีลักษณะเป็นการต้องห้ามตามมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) การถือหุ้นในบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงเป็นการถือหุ้นในบริษัทอันมีลักษณะเป็นการต้องห้ามโดยทางอ้อมสำหรับบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ประกอบกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม โดยได้รับสัมปทานในการสำรวจและขุดเจาะน้ำมันจากกระทรวงพลังงานจึงเป็นบริษัทอันมีลักษณะเป็นการต้องห้ามตามมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2) ส่วนบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ประกอบกิจการให้บริการโทรศัพท์โดยได้รับสัมปทานจากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ปัจจุบันแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน ชื่อบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งนอกจากจะเป็นบริษัทที่รับสัมปทานจากรัฐแล้วยังเป็นบริษัทที่ประกอบกิจการโทรคมนาคมอีกด้วย จึงเป็นบริษัทอันมีลักษณะเป็นการต้องห้ามตามมาตรา 265 วรรคหนึ่ง (4) ประกอบมาตรา 48 รัฐธรรมนูญห้ามการเข้าถือหุ้นในบริษัทที่ต้องห้าม โดยไม่ได้ระบุว่าจะต้องถือหุ้นจำนวนเท่าใด และไม่ได้ระบุว่าจะต้องมีอำนาจบริหารงานหรือครอบงำกิจการหรือไม่ ฉะนั้นการถือหุ้นเพียงหุ้นเดียวก็ย่อมเป็นการถือหุ้นตามความหมายในรัฐธรรมนูญแล้ว แม้ผู้ถือหุ้นจะไม่มีอำนาจบริหารหรือครอบงำกิจการก็ตามการที่รัฐธรรมนูญบัญญัติห้ามการถือหุ้นไว้ชัดเจน ก็เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รวมทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา มีช่องทางที่จะใช้หรือถูกใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในทางใดทางหนึ่ง ดังนั้นแม้การซื้อหุ้นของผู้ถูกร้องที่ 19, ที่ 30, ที่ 33, ที่ 40, ที่ 42 และที่ 44 หรือ คู่สมรส จะเป็นการซื้อในตลาดหลักทรัพย์และแม้จะเป็นการลงทุนระยะสั้นหรือเพื่อเก็งกำไร ก็ตาม ก็เป็นการอันต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 265 วรรคหนึ่ง (2)(4) และวรรคสาม ประกอบมาตรา 48 แล้วแต่กรณี บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาการเป็นหุ้นส่วนและการถือหุ้นของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งในการเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการ 13 หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ไว้เพื่อมิให้อาศัยช่องทางในความเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนในการหาเสียงหรือสนับสนุนตนเองหรือใส่ร้ายบุคคลอื่นและอาจเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซงหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ส่วนการเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อป้องกันมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์จากการดำรงตำแหน่งทางการเมือง ส่วนคำสั่งศาลฎีกาที่เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ สรุปได้ว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ในวันที่ยื่นใบสมัครรับเลือกตั้ง ไม่ว่าจะประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนนั้นหรือไม่ก็ตาม

หากมีวัตถุประสงค์ในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนเป็นบุคคลอันมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่อย่างไรก็ตามถ้าได้จัดแจ้งเปลี่ยนแปลงการลาออกจากการเป็นเจ้าของก่อนที่ผู้ร้องจะยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วแต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้แก้ไขข้อมูลในระบบฐานข้อมูล ผู้ร้องจึงไม่เป็นบุคคลอันมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างไรก็ตามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องปฏิบัติตามกฎหมายและเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างเคร่งครัดในการเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นดังกล่าวอันเป็นลักษณะต้องห้ามและเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ โดยไม่แสวงหาผลประโยชน์จากการดำรงตำแหน่งดังกล่าว

2.5.5 แนวคิดภาวะผู้นำ

วิภาดา คุปตานนท์ (2544, น. 237) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการที่จะทำให้องค์การดำเนินไปอย่างก้าวหน้าและบรรลุเป้าหมาย โดยการใช้อิทธิพลเหนือ 4 ทศนคติ และการกระทำของผู้อื่นเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์จะต้องวิเคราะห์ตัดสินใจโดยมองจากภาพรวมทั้งหมดปฏิบัติโดยเอากายเอาใจและสมองเข้าสัมผัส

เสน่ห์ จัยโต (2544, น. 102) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการยอมรับทั้งในตำแหน่งทางการบริหารและมีอำนาจบารมีซึ่งผู้บริหารบางคนอาจจะได้รับการยอมรับในเชิงของตำแหน่งและอำนาจหน้าที่เท่านั้น

พรทิพย์ อัยยิมพันธ์ (2547, น. 68) กล่าวว่า ภาวะผู้นำมีบทบาทที่สำคัญอย่างมาก โดยแบ่งอย่างกว้าง ๆ ออกเป็น 4 ประการ ได้แก่

1. การกำหนดแนวทางหลัก (Path Finding) ผู้นำควรเริ่มต้นด้วยการกำหนดเป้าหมายและแนวความคิดที่ชัดเจน บทบาทดังกล่าวจะช่วยให้ผู้นำสร้างแผนงานแม่แบบ (Blueprint of Action) ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการก่อนจะลงมือปฏิบัติตามแผน นอกจากนั้นไม่เพียงแต่ต้องรู้ถึงวิธีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเท่านั้น แต่ผู้นำต้องได้รับการสนับสนุนและความมุ่งมั่นจากพนักงานในการบรรลุถึงเป้าหมายด้วยผู้นำต้องมีความสามารถนำให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการสร้างพันธกิจ (Mission) วิสัยทัศน์ (Vision) และสื่อสารอย่างชัดเจนถึงความแตกต่างและผลประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับจากความสำเร็จในอนาคต อีกทั้งยังสามารถทำให้พนักงานมีแรงจูงใจและรู้สึกตื่นตัวกับทิศทางใหม่นี้ด้วย

2. การสร้างระบบการทำงานที่มีประสิทธิผล (Aligning) การสร้างระบบการทำงานที่มีประสิทธิผลหรือการทำให้องค์การดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน คือ การลงมือสร้างแผนหลักที่กำหนดขึ้นในขั้นตอนที่หนึ่งทุกระดับชั้นขององค์การควรมีการดำเนินการไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกันในฐานะผู้นำต้องเปลี่ยนแปลงระบบการทำงานขั้นตอนการทำงาน และโครงสร้างองค์การให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายขององค์การที่ได้วางไว้แล้ว

3. การมอบอำนาจ (Empowering) หากผู้นำมีการมอบอำนาจให้แก่พนักงานอย่างจริงจังจะทำให้บรรยากาศในการทำงานมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การสื่อสารระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่มเกิดประสิทธิผลและเกิดผลลัพธ์ใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์ ซึ่งมาจากการที่สมาชิกของกลุ่มหรือพนักงานสามารถแสดงความคิดเห็นและศักยภาพของตนได้อย่างอิสระ โดยผู้นำต้องสร้างสภาวะที่จะกระตุ้นการสร้างเสริมและปลดปล่อยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว

ความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่ในบุคคลทุกคน วิธีการนี้จะช่วยให้บุคคลสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้นในองค์การ

4. การสร้างตัวแบบ (Modeling) หัวใจของการเป็นผู้นำคือต้องสร้างความน่าเชื่อถือ เพราะไม่เพียงแต่รู้ว่าจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างไรเท่านั้น แต่ผู้นำยังต้องมีคุณสมบัติของผู้นำที่ดีด้วย กล่าวคือ ต้องเข้าใจถึงความสำคัญของดุลยภาพระหว่างคุณลักษณะ (Characteristics) กับความรู้ความสามารถ (Competence) เพราะไม่ว่าบุคคลจะมีความสามารถเพียงใดก็ไม่สามารถจะเป็นผู้นำที่แท้จริงได้ หากปราศจากซึ่งคุณลักษณะที่เหมาะสม

นฤมล นามเยี่ยม (2550, น. 27) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ คือ บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ซึ่งผู้นำไม่จำเป็นต้องเป็นหัวหน้าหรือผู้บริหารแต่เป็นบุคคลที่สมาชิกในกลุ่มนั้น ให้การยอมรับมีอิทธิพลในการโน้มน้าวใจผู้อื่นปฏิบัติตามความต้องการหรือคำสั่งของตน มีการใช้อิทธิพลต่อบุคคลในหน่วยงานมีการประสานงานร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขององค์การนั้นการทำงานให้มีประสิทธิภาพนั้น ทุกองค์การต่างยอมรับร่วมกันว่าจะต้องอาศัยกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์หลายอย่าง ทั้งงบประมาณ บุคลากร การอำนวยความสะดวก สถานที่ทำงาน ฯลฯ แต่สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือต้องอาศัยการมี “ภาวะผู้นำ” (Leadership) ที่ดี เพราะผู้นำเปรียบเสมือนเป็นนายท้ายเรือที่จะนำพารัฐนาวาให้ไปถึงฝั่งหรือสู่จุดหมายปลายทางได้โดยสวัสดิภาพ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับภาวะผู้นำไว้หลายทัศนะ

ปราณี อธิมานนท์ (2550, น. 18) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออกเพื่อสร้างสรรค์หรือสร้างศรัทธาและสร้างความกลมเกลียว ความร่วมมือร่วมใจให้เกิดขึ้นในระหว่างผู้ร่วมงานหรือผู้ตามเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ต้องการบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การนั้น ๆ

ฉวีวรรณ จันทร์เม่ง (2552, น. 20) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ คุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออกในการสร้างสรรค์หรือปลูกฝังศรัทธา ความกลมเกลียว ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมงานเพื่อนำองค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จในจุดมุ่งหมายที่วางไว้

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2552, น. 8) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งโดยการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพลและบทบาทเหนือกลุ่มสามารถที่จะจูงใจ ชักนำหรือชี้แนะให้สมาชิกของกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของกลุ่มให้สำเร็จ

สมพิศ สุขแสน (2556, น. 1) กล่าวว่า “ภาวะผู้นำ” (Leadership) หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมในการสร้างอิทธิพลจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาหรือกลุ่มเพื่อให้เกิดความพยายามในการทำงานร่วมกันโดยให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

Heider (1958, อ้างถึงใน สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2546, น. 99-100) ได้ศึกษาถึงสัมพันธภาพระหว่างบุคคลอันจะมีผลต่อการกระทำและความคิดของบุคคล พบว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลอันมีผลต่อความรู้สึกนึกคิดและการกระทำของบุคคลขึ้น

Stogdill (1974, pp. 7-15) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้นำไว้ คือ ผู้นำเป็นศูนย์กลางของกระบวนการกลุ่มเป็นผู้มีโอกาสติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นมากกว่าทุกคนในกลุ่มมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของกลุ่มสูง มีบุคลิกภาพความสามารถเหนือบุคคลทั่วไป สามารถชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตามที่ต้องการได้ใช้อิทธิพลหรือกระบวนการใช้อิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้เขามีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน

จนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมองปัญหา และเผชิญกับสถานการณ์เก่า ๆ ด้วยวิธีการใหม่ ๆ มีการให้กำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชา

Morphet, et al. (1982, p. 122) ได้ให้ความหมายว่า ผู้นำ คือ ผู้มีอิทธิพลต่อการกระทำ พฤติกรรม ความเชื่อถือ และความรู้สึกของบุคคลหนึ่งในระบบสังคมที่มีต่อบุคคลหนึ่งโดยผู้ถูกกระทำ เต็มใจยอมรับอิทธิพล (Fiedler, 1976, p. 8) ให้ความหมายว่า ผู้นำ คือผู้นำที่บุคคลได้มอบหมายหน้าที่ ให้ความคุ้มครองหรือประสานงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกลุ่ม 2

Dejnozka (1983, p. 94) ให้ความหมายว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่ถูกเลือกหรือได้รับการแต่งตั้ง ให้นำกลุ่มอิทธิพลต่อกระบวนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มเพื่อการบรรลุเป้าหมายของกลุ่มและ เพื่อทำหน้าที่หัวหน้าของกลุ่ม

Bass (1985, p. 545) ให้ความหมายของภาวะผู้นำว่า คือ กระบวนการเปลี่ยนแปลงผู้นำ ต้องเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของผู้ตามต้องได้ผลเกินเป้าหมายที่กำหนดทัศนคติ ความเชื่อมั่น และความต้องการของผู้ตามต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงจากระดับต่ำไปสู่ระดับที่สูงกว่า

Yukl (1989) ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลสูงสุดในกลุ่มและเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ ของตำแหน่งผู้นำที่ได้รับมอบหมาย ส่วน (McFarland, 1979) ให้ความหมายผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการใช้อิทธิพลให้คนอื่นทำงานในระดับต่าง ๆ ที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

Greenberg and Baron (1993) กล่าวว่า ผู้นำ เป็นความสามารถที่มีอิทธิพลต่อสมาชิก ภายในกลุ่มทำให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้แหล่งที่มาของอิทธิพลมาจากตำแหน่งหน้าที่ภายในองค์การ หรือภายนอกองค์การ

Nelson and Quick (1997, p. 346) ให้ความหมายของภาวะผู้นำ (Leadership) ว่าหมายถึง กระบวนการในการแนะแนวและนำทางพฤติกรรมของคนในสภาพของการทำงาน Gibson ในเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในกลุ่มโดยมีผู้นำเป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลงเป็นบุคคล ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่มภาวะผู้นำจึงเกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงนั้นต้องมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มด้วย

DuBrin (1998, p. 431) ให้ความหมายว่าผู้นำเป็นบุคคลที่ทำให้องค์การบริหารประสบความสำเร็จ ความก้าวหน้าและบรรลุผลสำเร็จโดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ทำให้องค์การ ประสบความสำเร็จและบรรลุผลสำเร็จโดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

Halpin (2006, p. 43) ให้ความหมายผู้นำไว้ 5 ประการ ดังนี้ 1) มีอิทธิพลต่อคนในหน่วยงาน มากกว่าผู้อื่น 2) มีบทบาทเหนือผู้อื่น 3) มีบทบาทสำคัญที่สุดในการอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานดำเนิน ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ 4) บุคคลที่ได้รับเลือกจากผู้อื่นให้เป็นผู้นำ และ 5) บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้นำ หรือหัวหน้าในหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับ (Hersey and Blanchard, 2001, p. 68) ที่เห็นว่าความเป็นผู้นำ เป็นกระบวนการใช้อิทธิพลในการปฏิบัติงานของบุคคลที่มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายภายใต้สถานการณ์ ที่กำหนดถ้าสถานการณ์เปลี่ยนแปลงความเป็นผู้นำก็ต้องเปลี่ยนตามไปด้วย

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง (Leadership) คือ กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตนกระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นมีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ โดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์กรเป็นเป้าหมาย หรือองค์การเป็นเป้าหมายเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ไม่หยุดนิ่งของกระบวนการ 3 อย่าง ที่มีความเกี่ยวเนื่อง และมีอิทธิพลต่อกัน ได้แก่ ผู้นำ (Leaders) ผู้ตาม (Follows) และสถานการณ์ (Situations) อันนำไปสู่ การบรรลุผลสำเร็จ (พยอม วงศ์สารศรี, 2534, น. 196) ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่บุคคลหนึ่ง (ผู้นำ) ใช้อิทธิพลและอำนาจของตนกระตุ้นชี้นำให้บุคคลอื่น (ผู้ตาม) มีความกระตือรือร้นเต็มใจทำในสิ่งที่เขา ต้องการโดยมีเป้าหมายขององค์การเป็นจุดหมายปลายทาง)

2.6 แนวคิดตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ประชาธิปไตย คือ ระบอบการปกครองที่อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ โดยอาศัยหลักการของการแบ่งแยกอำนาจและหลักการที่ว่าด้วยความถูกต้องแห่งกฎหมาย ผู้ปกครอง ประเทศที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชนเป็นเพียงตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจให้ใช้อำนาจอธิปไตย แทนประชาชนซึ่งระบอบการปกครองตนเองของประชาชน โดยผ่านการเลือกสมาชิกผู้แทนราษฎร ไปบริหารและดูแลเรื่องกฎหมายเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่และโดยการตรวจสอบ ควบคุม ดูแลของประชาชนโดยตรงหรือการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน เช่น การยื่นเสนอหรือแก้ไขกฎหมาย การยื่นถอดถอนนักการเมืองที่ประพฤติมิชอบ การแสดงความคิดเห็นในการทำประชาพิจารณ์ การออกเสียง ในการทำประชามติระบอบนี้มีลักษณะเด่นอยู่ที่การแข่งขันอย่างเสรีระหว่างกลุ่มหรือพรรคการเมือง ต่างๆ เพียงเพื่อให้ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนส่วนมากใน

2.6.1 หลักการของระบอบประชาธิปไตย

2.6.1.1 อำนาจอธิปไตย หรืออำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ หรือบางทีก็เรียกกันว่า อำนาจของรัฐ (State Power) เป็นอำนาจที่มาจากปวงชนและผู้ที่จะได้อำนาจปกครองจะต้องได้รับความยินยอมจากประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ

2.6.1.2 ประชาชนมีสิทธิที่จะมอบอำนาจปกครองให้แก่ประชาชนด้วยกันเองโดยการออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนเพื่อไปใช้สิทธิใช้เสียงแทนตน เช่น การเลือก สส. หรือ สว. โดยมีการกำหนดวันเลือกตั้งและมีวาระการดำรงตำแหน่ง เช่น ทุก 4 ปี หรือ 6 ปี เป็นต้น

2.6.1.3 รัฐบาลจะต้องเคารพสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน อาทิ สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิในชีวิต เสรีภาพในการพูด การเขียน การแสดงความคิดเห็น การชุมนุม โดยรัฐบาล จะต้องไม่ละเมิดสิทธิเหล่านี้เว้นแต่เพื่อรักษาความมั่นคงของชาติหรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย หรือเพื่อรักษาศีลธรรมอันดีงามของประชาชน

2.6.1.4 ประชาชนทุกคนมีสิทธิเสมอกันในการที่จะได้รับบริการทุกชนิดที่รัฐจัดให้แก่ประชาชน เช่น สิทธิในการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

2.6.1.5 รัฐบาลถือกฎหมายและความเป็นธรรมเป็นบรรทัดฐานในการปกครองและในการแก้ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มชน รวมทั้งจะต้องไม่ออกกฎหมายที่มีผลเป็นการลงโทษบุคคลอื่นหลังระบอบประชาธิปไตย แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ แบบที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และแบบที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุข

ธานินทร์ กรัยวิเชียร (2520) ได้ให้ความหมายของ “ประชาธิปไตย” 9 วา หมายถึง ระบอบการปกครองประเทศระบอบหนึ่ง ซึ่งเป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน คำว่า “ประชาชน” ในที่นี้หมายถึง ปวงชนเหล่านี้ย่อมมีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ในการปกครองแผ่นดินอย่างเสมอภาคกันระบอบประชาธิปไตย มีรากฐานเคารพในดานการเคารพ ในความเป็นธรรม (Justice) เหตุผล (Reason) เมตตาธรรม (Compassion) ความศรัทธาในมนุษยชาติ (Faith in Man) และเคารพในเกียรติภูมิแห่งมนุษย์ชน (Human Dignity)

กวี วงศ์พุด (2539, น. 61) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า หมายถึง การพิจารณา ทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่หลาย ๆ ทางเลือกผู้นำต้องตัดสินใจด้วยหลักเหตุผลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กระมล ทองธรรมชาติ และคณะ (2540) กล่าวว่า การเลือกตั้ง คือ การที่บุคคลได้เลือกบุคคลหนึ่ง หรือบุคคลจำนวนหนึ่งจากหลาย ๆ คน หรือเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าสมัครรับเลือกตั้ง บัญชีหนึ่ง หรือบัญชีจำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชี เพื่อให้ไปกระทำการอันใดอันหนึ่งแทนตน จากความหมายดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การเลือกตั้ง คือ กิจกรรมทางการเมืองที่ทำให้คนส่วนใหญ่ ของประเทศได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศโดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรค การเมือง ที่มีอุดมการณ์นโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความคาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรค การเมือง ที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้นจะนำอุดมการณ์และนโยบายในการบริหารประเทศ และทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง

วัชรวิชัย (2541) กล่าวว่า การเลือกตั้ง คือ กิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้ เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง (Participation) อันเป็นกลไกที่แสดงออก ซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกว่า ร้อง หรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือการละเว้นการกระทำอย่างใด อย่างหนึ่งในทางการเมือง หรือตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนโดยประชาชน ทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความ คาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้นจะนำอุดมการณ์ และนโยบายในการบริหารประเทศและทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง การเลือกตั้งจึงเป็น กระบวนการแสวงหาทางเลือกในการเมืองปกครองของประชาชน นั่นเอง

ลิขิต ธีรเวคิน (2553, น. 34) ได้กล่าวถึง ลักษณะนัการเมืองไทยที่พึงประสงค์ ไว้ว่าจะต้อง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารเขาใจลึกซึ้งถึงปรัชญาการปกครอง แบบประชาธิปไตย มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกลเปิดกว้างรับฟัง ความคิดหลาย ๆ ฝ่าย มีจริยธรรม และมีศีลธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจริยธรรมและจรรยาบรรณทางการเมืองไม่ทำลายหลักการปกครอง แบบประชาธิปไตยอุทิศชีวิตเพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติไม่ฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่มุ่งกอบโกย ผลประโยชน์โดยใช้ตำแหน่งอำนาจที่ครองอยู่

Hobbes (1588-1679) กล่าวว่า หน้าที่ของมนุษย์จะมาอยู่ร่วมกันเป็นสังคมเมือง มนุษย์มีอิสรภาพและเสรีภาพในการกระทำใดใด ซึ่งยอมให้เกิดความวุ่นวายมนุษย์จึงตกลงกันที่จะหาคนกลางมาทำหน้าที่ปกครองเพื่อให้เกิดสังคมการเมืองที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยแต่ละคนยอมเสียละอำนาจสูงสุดของตนให้แก่ฝ่ายปกครอง ทั้งนี้ประชาชนมีสิทธิการปกครองที่สอดคล้องกับความต้องการของคนส่วนใหญ่ชอบสัจจะนิยมระบอบกษัตริย์แต่มีแนวคิดที่ว่าอำนาจของกษัตริย์ไม่ใช่อำนาจของเทวศิษย์แท้จริงแล้วเป็นอำนาจที่ประชาชนยินยอมพร้อมใจมอบให้

Rousseau (1712-1778) เป็นเจ้าทฤษฎีแห่งอำนาจอธิปไตยของประชาชนถือเป็นบิดาแห่งประชาธิปไตย เขียนหนังสือชื่อ Social Contract 1762 (สัญญาประชาคม) โดยเห็นว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน” รัฐบาลที่ดีต้องมาจากประชาชนและรัฐบาลต้องสัญญากับประชาชนว่าจะดูแลให้ประชาชนอยู่ดีกินดี มีสุข ถ้ารัฐบาลไม่ทำตามสัญญา ประชาชนมีสิทธิล้มล้างรัฐบาลได้

Aristotle (1943) เป็นผู้ที่มีการอบความคิดด้านมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ของรูปแบบการปกครองว่าอะไรดีอะไรไม่ดี โดยพิจารณาที่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการปกครองรูปแบบการปกครองที่ดี คือ มีเป้าหมายการปกครองเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ รูปแบบการปกครองที่เลว คือ มีเป้าหมายการปกครองเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวหรือกลุ่มพวกตนเอง เป็นสำคัญ “Politics” ผลงานชิ้นสำคัญของอริสโตเติลอธิบายรูปแบบการปกครองที่ดี 3 รูปแบบ ได้แก่ การปกครองโดยคน ๆ เดียว คือ การปกครองแบบกษัตริย์ (Absolute Monarchy) การปกครองของกลุ่มคนจำนวนน้อย หรือการปกครองแบบอภิชนาธิปไตย (Aristocracy) และการปกครองโดยคนจำนวนมากที่ดี หรือที่เรียกว่า “โพลิตี” (Polity) ซึ่งเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย ส่วนรูปแบบการปกครองที่ไม่ดีหรือเลวคู่ขนานไปกับรูปแบบการปกครองที่ดี ได้แก่ การปกครองแบบทรราชย์ (Tyranny) การปกครองแบบคณาธิปไตย (Oligarchy) และการปกครองแบบประชาธิปไตย (Democracy)

Heider (1958, อ้างถึงใน สิทธิโชค วรรณสันติกุล, 2546, น. 99-100) ได้ศึกษาถึง สัมพันธภาพระหว่างบุคคลอันจะมีผลต่อการกระทำและความคิดของบุคคล พบว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลอันมีผลต่อความรู้สึกนึกคิดและการกระทำของบุคคลขึ้น 1) อยู่กับความเข้าใจต่อบุคคลอื่น (Perceiving the Other Person) 2) ความเข้าใจต่อบุคคลอื่น (The Other Person on Perceiver) 3) การวิเคราะห์ปัจจัยหรือการกระทำในขณะสัมพันธภาพ (The Naive Analysis of Action) 4) การมีผลตอบแทนในขณะมีสัมพันธภาพ (Desire and Pleasure) คือ มีความปรารถนาและความพึงพอใจ 5) สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสัมพันธภาพ (Environment at Effect) 6) อารมณ์ ความรู้สึก เจตสิก (Sentimental) 7) ความคาดหวังและค่านิยม (Ought and Value) 8) การต้อรองหรือการบังคับที่มีผลต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Request and Command) 9) การคำนึงถึงผลประโยชน์และโทษ (Benefit and Harm) 10) การเกิดผลต่อคนส่วนใหญ่ (Reaction to the Lot of Other Person)

Locke (1976) ได้เขียนหนังสือทฤษฎีการเมืองเกี่ยวกับที่มาของอำนาจรัฐว่าอำนาจการเมืองต้องมาจากประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจไม่ใช่กษัตริย์ในหนังสือชื่อสองนิพนธ์ว่าด้วยเรื่องการปกครอง (Two Treaties of Government, 1690) ซึ่งแนวคิดการเมืองประชาธิปไตยของ Locke คือ อิสรภาพและเสรีภาพเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ซึ่งเกิดมาด้วยความเท่าเทียมกันรัฐบาลมาจากความยินยอมของประชาชนรัฐบาลจึงเป็นเพียงผู้คอยปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนและต้องมีอำนาจจำกัด

การที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจทางการเมือง ประชาชนจึงมีสิทธิล้มล้างรัฐบาลได้เมื่อไม่ปฏิบัติตามความต้องการของประชาชน

Locke (1976) ได้รับการยกย่องว่าเป็นเจ้าทฤษฎีแห่งสิทธิเสรีภาพตามธรรมชาติ (Voltaire, 2015) เป็นนักคิดนักเขียนที่สนับสนุนแนวคิดประชาธิปไตย โดยมีความเห็นว่าเสรีภาพและอิสรภาพเป็นของมนุษย์ รัฐบาลที่ดีต้องให้เสรีภาพและอิสรภาพแก่ประชาชนและต้องเป็นผู้รอบรู้ มีเหตุผลและปกครองด้วยหลักเหตุและผลประชาชนสามารถใช้เสรีภาพและอิสรภาพในการแสดงความคิดเห็น (Voltaire, 2015) ได้รับสมญานามว่าเจ้าทฤษฎีแห่งสื่อสารมวลชน

จากแนวคิดของนักปรัชญาการเมืองแนวประชาธิปไตย สรุปได้ว่า

แนวคิดของ Locke และ Rousseau มีแนวคิดประชาธิปไตยที่ตรงกันมากที่สุด คือ รัฐบาลที่ดีต้องมาจากประชาชน

Rousseau (1712-1778) เขียนหนังสือชื่อวิญญาณแห่งกฎหมาย (The Spirit of Law, 1748) ซึ่งแสดงแนวคิดประชาธิปไตยว่าระบอบกษัตริย์ไม่เหมาะสมสำหรับประเทศที่ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองแต่ควรมีรูปแบบการประชาธิปไตยได้รับสมญานามว่าเจ้าทฤษฎีแห่งการแบ่งแยก มีความเห็นสอดคล้องกับ Locke โดยให้แนวคิด “ทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจ” โดยแบ่งอำนาจอธิปไตย ออกเป็น 3 ส่วน คือ นิติบัญญัติ บริหารและตุลาการของ Rousseau เป็นเจ้าทฤษฎีแห่งอำนาจอธิปไตยของประชาชนถือเป็นบิดาแห่งประชาธิปไตย เขียนหนังสือชื่อ (Social Contract, 1762) (สัญญาประชาคม) โดยเน้นว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน” รัฐบาลที่ดีต้องมาจากประชาชนและรัฐบาลต้องสัญญา กับประชาชนว่าจะดูแลให้ประชาชนอยู่ดีกินดีมีสุขถ้ารัฐบาลไม่ทำตามสัญญาประชาคมมีสิทธิล้มล้าง รัฐบาลได้

Montesquieu (1689–1755) มีความเห็นว่าการที่จะผดุงเสรีภาพให้ดำรงอยู่ในระบบการเมือง ได้อำนาจทั้ง 3 ฝ่าย คือ อำนาจนิติบัญญัติอำนาจบริหารและอำนาจตุลาการจะต้องไม่รวมอยู่ในองค์กรเดียว แต่ควรแยกใช้กันในแต่ละองค์กรเพื่อให้องค์กรเหล่านั้นได้ตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันได้ มงเตสกีเออแสวงหารูปแบบการปกครองที่มีความสามารถในการผ่อนหนักผ่อนเบา หรือ 83 เติบสายกลาง (Moderation) ซึ่งเขามองไปที่การปกครองแบบผสม (Mixed Government) ของอังกฤษ ซึ่งในสายตา ของเขาขณะนั้น คิดว่าเป็นการผสมผสานกันอย่างลงตัวระหว่างหลักการของราชาธิปไตยกับหลักการ ของสาธารณรัฐ สัญญาของระบอบราชาธิปไตยอยู่ที่เกียรติภูมิ (Honour) ขณะที่สัญญาของระบอบ สาธารณรัฐอยู่ที่คุณธรรม อันได้แก่ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม (Public Responsibility) อังกฤษสามารถ ผสมผสานราชาธิปไตยที่มีความยับยั้งชั่งใจเข้ากับหลักการสาธารณรัฐการค้ายุคใหม่ได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะมงเตสกีเออจะมองอังกฤษด้วยความเข้าใจที่ถูกต้องหรือผิดพลาดก็ตามแนวคิดหลักในเรื่องการแบ่ง แยกอำนาจเพื่อป้องกันทรชนธิปไตยและเพื่อผดุงเสรีภาพของเขาก็มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้ร่างรัฐธรรมนูญ อเมริกันในช่วงทศวรรษที่ 1780 ด้วยอย่างแน่นอน

แนวคิดของ Hobbes (1588-1679) มีความแตกต่างกับนักปรัชญาอื่น ๆ เนื่องจากให้การสนับสนุน การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ไม่เชื่อเรื่องการปกครองที่มาจากประชาชนหรือรูปแบบรัฐบาล เป็นแนวคิดแม่แบบพัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในตะวันตกเริ่มจากอังกฤษ อเมริกา และฝรั่งเศส ตามลำดับ

หลักการของประชาธิปไตยถือว่าการปกครองเป็นของประชาชน จึงถือว่าประชาชนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของระบบและผูกพันโดยตรงต่อบรรยากาศการปกครองและมีหน้าที่ต้องรักษาประชาธิปไตยให้ยืนยาว

สำนักงานอัยการสูงสุด ให้ความหมายของประชาธิปไตยว่า “ประชาธิปไตย” หมายถึง การปกครองที่เป็นของประชาชนและเพื่อประชาชน ตลอดจนเป็นหลักในการดำเนินชีวิตของคนในการอยู่รวมกันโดยสันติภายใต้ความเชื่อมั่นว่า คนเราเกิดมาเท่าเทียมกัน คือ ได้รับการคุ้มครองจากรัฐตามกฎหมายและโอกาสที่จะได้รับบริการต่าง ๆ โดยเสมอภาคกันมีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ซึ่งจะกำหนดไว้อย่างแน่นอนในกฎหมายรัฐธรรมนูญ สุขุม นวลสกุล และวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ (2543) ได้ให้ความหมาย ว่างดนี้ การปกครองที่เป็นประชาธิปไตย คือ รูปการปกครองที่ยึดอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนไม่ว่าจะเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดี (Presidential Democracy) หรือแบบรัฐสภา (Parliamentary Democracy) ถ้าอำนาจสูงสุดในการกำหนดการปกครองอยู่ที่ประชาชนแล้วก็เป็นกรปกครองแบบประชาธิปไตยทั้งสิ้น ประเทศที่เป็นประชาธิปไตยนั้นจำเป็นต้องมีรัฐธรรมนูญซึ่งอาจ

1. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองการปกครองตามหลักการทั่วไปเป็นการปกครองโดยประชาชน
2. สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกทางพฤติกรรม ทางความคิด สิทธิเสรีภาพในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ วรรดาภาพ ความเสมอภาคในด้านต่าง ๆ ที่บุคคลควรได้รับการดูแลปกป้องจากรัฐ
3. ตามหลักเพื่อประชาชนจึงถือว่าเป้าหมายหรือนโยบายในการบริหารประเทศจะต้องมุ่งประโยชน์แก่คนส่วนมาก
4. เสียงข้างมากของประชาชน คือ หลักในการตัดสินใจปัญหาและการปกครองประเทศ
5. ประชาชนมีความเท่าเทียมกันและมีสิทธิเสรีภาพทุกอย่างตามกฎหมาย
6. รัฐบาลอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนทั้งในทางตรงได้แก่การลงเสียงประชามติและทางอ้อมโดยผ่านสภาแทนราษฎร จากแนวคิดข้างตน

สรุปได้ว่า การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย หมายถึง การปกครองที่ผ่านกระบวนการที่ประชาชนมีส่วนร่วม มีส่วนตัดสินใจ มีอำนาจในการตรวจสอบ ภายใต้สิทธิเสรีภาพในการดำรงอยู่ภายใต้อธิปไตยที่มีผู้นำของรัฐที่มาจากมติเสียงส่วนใหญ่ผ่านกระบวนการเลือกตั้ง ตามกฎหมายสูงสุดของประเทศ ซึ่งทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและการปกครองที่มุ่งเน้นประโยชน์ความพึงพอใจของประชาชนหมู่่มากประชาชนมีสิทธิในการควบคุมทั้งทางตรงและทางอ้อมมีอิสระตามอำนาจที่มีซึ่งบัญญัติไว้เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ

2.7 แนวคิดเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ

2.7.1 ความหมายของนโยบายสาธารณะนโยบายสาธารณะ หมายถึง การจัดสรรสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดคุณค่าแก่สังคมโดยที่รัฐบาลจะเป็นผู้กำหนด เพื่อโบราณวัตถุประสงค์ของรัฐบาล (ศุภชัย ยาวะประภาส และปิยากร หวงมหาพร, 2555, น. 43-47) ซึ่งมีกำหนดความหมายของนโยบายสาธารณะต่าง ๆ กัน คือ

มยุรี อนุมานราชชน (2547) นักวิชาการมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ศึกษาความหมายของนักวิชาการต่างประเทศและสรุปว่า นโยบายสาธารณะสามารถพิจารณาได้สองมิติ มิติแรก หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำของรัฐบาลและมิติที่สอง หมายถึง การตัดสินใจของรัฐบาลในความหมายที่กว้าง นโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทางการกระทำของรัฐบาล ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นแนวทางกว้าง ๆ ที่รัฐบาลได้ทำการตัดสินใจเลือกและกำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อให้นำให้กิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ เกิดขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้โดยมีการวางแผน การจัดทำโครงการ วิธีการบริหารงานหรือกระบวนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ด้วยวิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการของประชาชน หรือผู้ใช้บริการในแต่ละเรื่องจึงจะเห็นได้ว่า แนวคิดเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศจะมีลักษณะ

1. การจัดสรรสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดคุณค่าแก่สังคมโดยที่รัฐบาลจะเป็นผู้กำหนด เพื่อโบราณวัตถุประสงค์ของรัฐบาล
2. กิจกรรมต่างๆ ที่กระทำโดยรัฐบาลซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดของรัฐบาล
3. แผนหรือโครงการที่กำหนดขึ้น อันรวมถึงเป้าหมายสิ่งที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่า และแนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ
4. การจัดสรรผลประโยชน์ หรือสิ่งที่มีคุณค่าระหว่างปัจเจกชน และกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในระบบสังคมการเมือง
5. การตัดสินใจของรัฐบาลในความหมายที่กว้าง นโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทางการกระทำของรัฐบาล
6. แนวทางที่พึงประสงค์ที่เกิดจากการตัดสินใจจะต้องถูกนำมาเป็นกรอบในการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาลและการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาล จะประกอบด้วย กิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและมีเป้าหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

สุรสิทธิ์ วชิรขจร (2549) นักวิชาการจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ให้ความหมายของนักวิชาการชาวต่างประเทศและชาวไทยและสรุปเป็นกรอบแนวคิดในลักษณะองค์ประกอบร่วมกันของนโยบายสาธารณะ อันประกอบด้วย ประเด็นหลัก ๆ คือ นโยบายสาธารณะ ประกอบด้วย การตัดสินใจโดยรัฐในการเลือกแนวทางที่พึงประสงค์ที่เกิดจากการตัดสินใจจะต้องถูกนำมาเป็นกรอบในการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาลและการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาล จะประกอบด้วย กิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2550) นโยบาย สาธารณะเป็นการพัฒนาความรู้ความคิดที่มีเหตุผล และตั้งใจเพื่อนำไปแก้ไขปัญหาเป็นการกำหนด กฎเกณฑ์เพื่อการปฏิบัติของรัฐบาลเป็นการกำหนดแนวทาง ในอนาคต เน้นเป้าหมายวัตถุประสงค์ เงื่อนไขผลลัพธ์และเป็นความพยายามที่จะกระทำเพื่อให้บรรลุผล ประโยชน์สาธารณะ

Lasswell and Kaplan (1970) อธิบายว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง แผนหรือโครงการ ที่กำหนดขึ้น อันรวมถึงเป้าหมายที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าและแนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ

Sharkansky (1970) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะ คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่กระทำโดยรัฐบาล ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดของรัฐบาล

Easton (1971) ให้ความหมายนโยบายสาธารณะ มีความว่าหมายถึง การจัดสรร ผลประโยชน์ หรือสิ่งที่มีคุณค่าระหว่างปัจเจกชนและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ในระบบสังคม การเมือง

Hogwood and Gunn (1984) กล่าวว่านโยบาย คือ การแสดงจุดประสงค์ หรือจุดหมาย ปลายทางของกิจกรรมของรัฐบาลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งและเป็นการอธิบายถึงการดำเนินการเพื่อบรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้

Thomas (1987) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะ คือ สิ่งใด ๆ ก็ตามที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำก็ได้แต่จะต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเท่านั้น

Bridgman and Davis (2003) นักวิชาการชาวออสเตรเลีย กล่าวว่า นโยบายเป็นเครื่องมือ ของการปกครองเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับทรัพยากรสาธารณะให้เป็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งนโยบาย เป็นผลจากการแข่งขันระหว่างความคิดผลประโยชน์และอุดมการณ์ในระบบการเมือง

กล่าวพอสรุป แนวคิดเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศจะต้องเป็นไปตามลักษณะ หรือแบบแผนในหลาย ๆ ด้านแต่ทุกด้านมุ่งหวังเพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดหรือความพึงพอใจสูงสุด ของพลเมืองแห่งรัฐนั้น ๆ ทั้งนี้อาจจะมีรูปแบบเฉพาะด้านอาจเกิดจากปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรม ประเพณี ศรัทธาความเชื่อ หรือบริบทของพื้นที่นั้น ๆ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์แก่พลเมืองของรัฐนั้น ๆ

2.8 บริบททั่วไป

สภาพทั่วไปที่ตั้ง ตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดยโสธร และอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอกุตุชุม ห่างจากจังหวัดยโสธรประมาณ 47 กิโลเมตร และห่างจาก อำเภอกุตุชุมประมาณ 10 กิโลเมตร ประชากรตำบลหนองหมี มีประชากรทั้งสิ้น 4,624 คน แยกเป็นชาย 2,359 คน หญิง 2,265 คน มีความหนาแน่น โดยเฉลี่ย 88 คน/ตารางกิโลเมตร ขนาดพื้นที่ตำบลหนองหมี มีพื้นที่ทั้งหมด 52 ตารางกิโลเมตร หรือ 16,382 ไร่ มีลักษณะการอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๆ หรือ เรียกว่า หมู่บ้าน แยกออกเป็น 12 หมู่บ้าน

2.8.1 ลักษณะภูมิประเทศ

โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงมีพื้นที่ทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลโพนงาม/ทิศเหนือติดตำบลคำน้ำสร้าง/ ทิศใต้ติดตำบลห้วยแก้ง/ทิศตะวันออกติดเขตเทศบาลตำบลกุตุชุมพัฒนา มีทางคมนาคมเส้นหลักเป็นคู่ ขนาดสองเส้นใช้สำหรับการเชื่อมต่อกับหมู่บ้านหรือชุมชนใกล้เคียง มีป่าไม้อยู่ทั่วไป ประเภทของป่าไม้

เป็นป่าเบญจพรรณและป่าเต็งรัง สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย ลำธารและลำห้วยเล็ก ๆ อาศัยน้ำฝนในการเพาะปลูก

2.8.2 ลักษณะภูมิอากาศ เป็นแถบมรสุม มี 3 ฤดูกาล คือ

2.8.2.1 ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม-เดือนพฤษภาคม

2.8.2.2 ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน-เดือนตุลาคม

2.8.2.3 ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-เดือนกุมภาพันธ์

2.8.3 สภาพทางเศรษฐกิจอาชีพ ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณ 99% ประกอบอาชีพทำนา เป็นอาชีพหลักและมีอาชีพเสริมเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ เช่น วัว ควาย สุกร เกี่ยวกับเกษตรกรรม ได้แก่ การทำไร่ อ้อย มันสำปะหลัง การเลี้ยงสัตว์และการปลูกพืชผักสวนครัวซึ่งมีพื้นที่ทำการเกษตร จำนวนประมาณ 13,607 ไร่ พืชเศรษฐกิจ อ้อย/มันสำปะหลัง/ข้าวนาปี

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิริเพ็ญ วิศิษฎ์พิทยา (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลแหลมฉบัง เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2541 จุดมุ่งหมายในการศึกษาคนคว่ำ เพื่อศึกษาแบบแผนพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาล ซึ่งถือว่าเป็นระบอบการปกครองท้องถิ่นที่เป็นประชาธิปไตยมากที่สุด 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2) เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง ต่อการเลือกตั้งจาก กลุ่มตัวอย่างจำนวน 249 คน ผลการวิจัย มีดังนี้ 3) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ไปลงคะแนนเสียงด้วยความสำนึกในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง 4) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีแรงจูงใจที่จะมุ่งหวังที่จะพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าสาเหตุอื่น 5) เมื่อจำแนกตามสถานภาพตามเศรษฐกิจและสังคม พบว่า อายุระดับการศึกษาและภูมิลำเนาเดิมความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส่วนตัวแปรอื่นไม่มีความสัมพันธ์

วิชาญ รอดไพบูลย์ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า คุณสมบัติหัวหน้าคะแนนเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งในการที่ประชาชนได้พิจารณาการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเฉพาะหัวหน้าคะแนนที่นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่นประชาชนให้ความสำคัญมาก ดังนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้งควรมีทีมงานที่เข้มแข็งและมีหัวหน้าคะแนนที่ประชาชนให้การยอมรับ ปัจจัยด้านความสมเหตุสมผลในการเลือกผู้สมัคร พบว่า ในภาพรวมด้านความสมเหตุสมผลผู้สมัคร มีผลปานกลาง เนื่องจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร เนื่องจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีผู้สมัครในใจอยู่แล้ว จึงทำให้ไม่ต้องใช้หลักความสมเหตุสมผลในการตัดสินใจเลือกแต่ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้กระบวนการความสมเหตุสมผลในการเลือกผู้สมัครก็จะได้ผู้สมัครที่เหมาะสมกับการเป็นนายกมากที่สุด ซึ่งจะทำให้ปัจจัยในด้านอื่น ๆ ไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป หากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนใช้หลักความสมเหตุสมผลในการเลือกผู้สมัคร ซึ่งยังไม่มีการศึกษาปัจจัยด้านความสมเหตุสมผลในการเลือกผู้สมัคร

ณัฐพงศ์ นิลาหะวงศ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายจะเลือกนายกเทศมนตรี เพราะนโยบายของผู้สมัครนายกเทศมนตรีเป็นนโยบายที่มีประโยชน์ในการพัฒนาตำบล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร พบว่า ในภาพรวมด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร มีผลค่อนข้างมาก เนื่องจากผลงานที่ผ่านมาจะเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือของผู้สมัครว่าผู้สมัครมีผลงานในการสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นอย่างไรบ้าง จากการเลือกตั้งนายกฯ ที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วนตำบลโขงมนั้น นายกฯ จะเป็นนายกฯ หน้าใหม่ ซึ่งหลังจากหมดวาระในการดำรงตำแหน่งแล้ว ก็ไม่สามารถที่จะเป็นนายกฯ ได้อีกเป็นครั้งที่สองแต่หลังจากการเลือกตั้งในหลายครั้งที่ผ่านมาประชาชนจะมีการเปรียบเทียบนายกฯ คนเก่ากับนายกฯ คนใหม่ซึ่งเมื่อเกิดการเปรียบเทียบการทำงานขึ้นมา ก็พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ต่างลงความเห็นกันว่า นายกฯ คนเก่าทำงานดีกว่านายกฯ คนใหม่ ซึ่งเมื่อเกิดปัญหานี้ขึ้นมาประชาชนจึงให้ความสำคัญจากผลงานที่ผ่านมาค่อนข้างมาก ซึ่งยังไม่มีการวิจัยที่ศึกษาด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัครที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง ปัจจัยด้านหวัคະແນของผู้สมัคร พบว่า ในภาพรวมด้านหวัคະແນของผู้สมัครมีผล ค่อนข้างมากเนื่องจากหวัคະແນของผู้สมัครส่งผลโดยตรงกับผู้สมัครเนื่องจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ความสำคัญกับหวัคະແນเป็นอย่างมาก ซึ่งหวัคະແນจะต้องมีความน่าเชื่อถือและเคยช่วยเหลือคนในท้องถิ่นมาก่อนก็จะได้รับความไว้วางใจจากประชาชนเป็นอย่างมากประชาชนอาจจะไม่รู้จักรักกับผู้สมัครเป็นการส่วนตัวแต่รู้จักกับหวัคະແນเป็นอย่างดีทำให้ตัดสินใจเลือกผู้สมัครอย่างไม่ลังเลใจ เพราะเชื่อมั่นว่าหวัคະແນย่อมรู้จักกับผู้สมัครเป็นอย่างดี จึงยอมเป็นหวัคະແນให้

นันทิกานต์ อุดม (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลกระโสม อำเภอดงหลวง จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะประจำตัวผู้สมัครมีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ผู้สมัครที่ขอช่วยเหลือทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และต้องมีความรู้ความสามารถที่จะทำหน้าที่เป็นนายกเทศมนตรี ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัคร พบว่า ในภาพรวมด้านนโยบายของผู้สมัคร มีผลค่อนข้างมาก เนื่องจากประชาชนมีได้มุ่งความสนใจไปที่คุณสมบัติของผู้สมัครเพียงอย่างเดียวยังมุ่งพิจารณาไปที่นโยบายของผู้สมัครด้วยโดยนโยบายของผู้สมัครนั้นต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เช่น เรื่องสาธารณสุข โภคพื้นฐาน ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม สังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นส่งเสริมการศึกษาให้เยาวชน คนจน ส่งเสริมการกีฬา ส่งเสริมเศรษฐกิจ การลดอุบัติเหตุ ส่งเสริมการสร้างอาชีพให้เกิดกลุ่มอาชีพ ดูแลผู้สูงอายุ การปรับปรุงถนนคอนกรีต การแก้ปัญหาน้ำท่วม นอกจากนี้ยังต้องเป็นนโยบายที่สามารถทำได้จริง ไม่ใช่แค่เอาไว้อ้างอิงเพื่อเรียกคะแนนเฉย ๆ เท่านั้น และควรระบุระยะเวลาที่สามารถบรรลุเป้าหมายไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจว่าโครงการที่วางแผนไว้จะสำเร็จเมื่อได้และยังเป็นการประเมินการทำงานของนายกฯ ไปในตัวด้วยสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สะท้อนถึงความต้องการของประชาชนที่ตัดสินใจเลือก สอดรับกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้นโยบายของผู้สมัครมาบริหารงานท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นได้รับการแก้ไข พัฒนา ปรับปรุง เสริมสร้างสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นให้ท้องถิ่นเจริญรุ่งเรืองมั่นคงตามยุคตามสมัยและประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างดี มีคุณภาพ และใช้ชีวิตได้อย่างมีความร่มเย็นเป็นสุขตลอดระยะเวลาไปจนถึงในอนาคต

ภูสิทธิ์ ชันติกุล (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อค้นหาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3) เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยมีเทคนิคเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) คือ แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้อย่างครอบคลุมทุกแขนง ทุกชุมชน และแบบง่าย (Simple Random Sampling) สำหรับการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับประชาชน จำนวน 400 คน และใช้เทคนิคเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) คือ แบบเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชน 44 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) สถิติเชิงอนุมาน (Inductive Statistics) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผลการศึกษาครั้งนี้ ประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ส่วนรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพียง 2 ระดับเท่านั้น ได้แก่ ระดับปานกลางและต่ำ ซึ่งรายด้านที่อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้/เดือน 20,001-30,000 บาท พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละสื่อ แล้วเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ สื่ออินเทอร์เน็ต รองลงมา คือ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อหนังสือพิมพ์ตามลำดับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบาย ด้านพรรคการเมือง และด้านการรณรงค์หาเสียงและด้านสื่อบุคคล การทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้/เดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานีซึ่งไม่เป็นไป 2) ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอายุมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อค้นหาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3) เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยมีเทคนิคเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) คือ แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้อย่างครอบคลุมทุกแขนง ทุกชุมชน และแบบง่าย (Simple Random Sampling) สำหรับการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับประชาชน จำนวน 400 คน และใช้เทคนิคเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) คือ แบบเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชน 44 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) สถิติเชิงอนุมาน (Inductive Statistics) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผลการศึกษา ดังนี้ ประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม

อยู่ในระดับต่ำ ส่วนรายด้าน พบว่า ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองเพียง 2 ระดับเท่านั้น ได้แก่ ระดับปานกลางและต่ำ ซึ่งรายด้านที่อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง

มงคล รัตนพันธ์ และคณะ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สื่อในการรณรงค์หาเสียง (สื่อบุคคล) มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านพรรคการเมือง สื่อในการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร ความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ และคุณสมบัติของผู้สมัคร ความคิดเห็นด้านพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด อยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับ ได้ดังนี้ นโยบาย รองลงมา คือ ตัวบุคคลที่พรรคจะเลือกเป็นรัฐมนตรี ความเชื่อมั่นในระบบพรรค หัวหน้าพรรค ชื่อเสียงของพรรค และอื่น ๆ ความคิดเห็นด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร อยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับ ได้ดังนี้ ความซื่อสัตย์สุจริต รองลงมา คือ นำความเจริญสู่ท้องถิ่น มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ออกพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ความรู้ ความสามารถ ผลงานในอดีต มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก

ธีระพงษ์ แก้วหาญ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีปัจจัยที่มีผลการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ข้อปัจจัยด้านคุณสมบัติ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านนโยบาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 ปัจจัยด้านผลประโยชน์ตอบแทนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.96 และลำดับสุดท้ายปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวของผู้สมัครอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.42

ฐิติมา อิมรัตน์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโขม่ง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี การศึกษาใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งในตำบลโขม่ง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 348 คน เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามสถิติที่สำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย สถิติพรรณนา เช่น ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าสหสัมพันธ์ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกนายอภิชาติ วิสิทธิ์วงศ์ เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโขม่ง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโขม่ง คือ ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร คุณสมบัติของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร ผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร หัวคะแนนของผู้สมัคร และความสมเหตุสมผลในการเลือกผู้สมัคร

ณัฐพัชร์ เอี่ยมไววุฒิ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี: ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2559 ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน และมีรายได้/เดือน 10,001-20,000 บาท ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านนโยบายหาเสียงเลือกตั้ง ด้านผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด ด้านอิทธิพลของสื่อบุคคล และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับมากทุกด้าน

พรภิรมณ์ ศรีทองคำ และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 356 คน โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05 ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับสูง จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตัวแปรทางด้านอาชีพ และรายได้ มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ส่วนตัวแปรทางด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการกลมกลืนทางการเมือง ไม่มีผลต่อทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

นภาพร หมื่นจง (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง: ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2559 ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในจังหวัดระยองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้/เดือน 10,001-15,000 บาท ส่วนปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มาก และปานกลาง ซึ่งสามารถเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านนโยบาย ด้านตัวผู้สมัครด้านพรรคการเมือง ด้านการรณรงค์ และด้านสื่อบุคคล

เทอดศักดิ์ ยอแสงรัตน์ และวารภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ศึกษาวิธีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยใช้เทคนิควิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จากจำนวน 5 คณะ และวิทยาลัยการท่องเที่ยวนานาชาติ รวมจำนวนทั้งสิ้น 16,417 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน และได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แบบเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 2) ปัจจัยทั้ง 4 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกันต่ำกับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .206, 207, 282$ และ $.237$) 3) มีตัวแปรพยากรณ์ 3 ตัว ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชน

ในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วน ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองสังกัดและปัจจัยด้านรูปแบบการหาเสียง สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 12.90 ($R^2 = .129$) จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคน จังหวัดเลยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้ สมการในรูปคะแนนดิบ SUMEEFF (การตัดสินใจ) = $3.312 + .107 + .046 + .065$ สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน SUMEEFF (การตัดสินใจ) = $.204 + .202 + 116$

ธนกร ภัทรบุญสิริ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชัยภูมิ ศึกษาในห้วง ปี พ.ศ. 2562 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิและเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ การศึกษาครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชัยภูมิกุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ จำนวน 400 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อบรรยายลักษณะเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานด้วยค่าสถิติ t-test และ F-test ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ 36–50 ปี การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ย/เดือนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่เกิน 10,000 บาท อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เป็นเกษตรกร พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนชาวจังหวัดชัยภูมิ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สื่อที่เปิดรับมากที่สุด คือ สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อที่เปิดรับมากที่สุด คือ สื่อหนังสือพิมพ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านนโยบายมากที่สุด และด้านสื่อบุคคลน้อยที่สุด การทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ และอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนระดับ 2) การศึกษา รายได้เฉลี่ย/เดือน และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นกุล ชื่นพัก, วรลักษณ์ สถิตศศิวิมล และจิราพร ปลอดภัย (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีต่อการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในตำบลเขาพระ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีต่อการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในตำบลเขาพระ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 100 คน ผลการวิจัย พบว่า ในประเด็นการใช้สิทธิเลือกตั้งด้านการลงคะแนนเสียง และระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง ความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{x} = 3.73$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในตำบลเขาพระ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นด้านการลงคะแนนเลือกตั้งมีระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.00$) รองลงมา คือ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.68$) และด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.50$) ข้อเสนอแนะหน่วยงานภาครัฐ ควรมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น ส่วนช่องทางการสื่อสาร

ต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบแนวปฏิบัติ กฎระเบียบในการเลือกตั้ง และประชาธิปไตยในการเลือกตั้ง งานวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2562 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกต แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ผลการวิจัย พบว่า 1) ความเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กร ในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนสูงสุด 4 อันดับแรกของแต่ละเขตในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า คะแนนอันดับที่ 1 ของทุกเขต เป็นของพรรคเพื่อไทย การที่ผู้รับสมัครของพรรคเพื่อไทยชนะการเลือกตั้งทุกเขตเพราะพื้นที่ฐานเสียง สำคัญของพรรคการเมือง ที่มีทั้งกระแสพรรคและกระแสตัวบุคคลแข็งแกร่ง รวมทั้งนโยบายพรรคในอดีตที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน ในพื้นที่ 2) รูปแบบการหาเสียงและการเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กรกลุ่มทางการเมือง ประกอบด้วย การติดป้ายหาเสียง การปราศรัยหาเสียงทั้งเวทีเล็กใหญ่ การลงพื้นที่ในรูปแบบเคาะประตูบ้าน การใช้รถแห่หาเสียง การใช้สื่อช่องทางออนไลน์ ระบบห้วคะแนน และการใช้สื่อสาธารณะ อย่างไรก็ตาม ตั้งข้อสังเกตว่าในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการเลือกตั้ง 2562 ไม่เป็นที่นิยม การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ผ่านสถานีวิทยุ และการรณรงค์หาเสียง เลือกตั้งผ่านโทรทัศน์ดาวเทียมและเคเบิลท้องถิ่น และการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งผ่านหนังสือพิมพ์ 3) พฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มี 2 รูปแบบ คือ 1) พฤติกรรมแบบเปิดเผย ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายกำหนด 2) พฤติกรรมแบบลับ คือ การใช้ระบบห้วคะแนนในการหาเสียงเลือกตั้ง 4) บทบาทของหน่วยงานภาครัฐ บริษัทเอกชน องค์กรสาธารณะ พบว่า หน่วยงานที่เข้ามา มีบทบาทสำคัญในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 บทบาทที่สำคัญ คือ 1) บทบาทขององค์กรหลัก คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือ กกต. ภายใต้การกำกับของรัฐบาลคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ 2) บทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง คือ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ที่เข้ามา มีบทบาทในการรณรงค์รวมถึง บทบาทของหน่วยงานราชการในพื้นที่ที่แสดงถึงความไม่เป็นกลางทางการเมือง 5) การเปลี่ยนของ พฤติกรรมทางการเมือง แบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน พบว่า ประชาชนในพื้นที่ จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งเป็นประชาชนระดับบน ประชาชนระดับกลาง ประชาชนที่ตัดสินใจเพราะนโยบาย และกลุ่มประชาชนที่ให้ความสำคัญกับเงินเป็นองค์ประกอบ อย่างไรก็ตามเงินไม่ใช่ปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกในประชาชนกลุ่มนี้ แต่เป็นเพียงปัจจัยประกอบเท่านั้น

พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม และคณะ (2561, น. 238) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย พบว่า รวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.03 รองลงมา คือ ด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองสังกัด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 และน้อยที่สุด คือ ด้านรูปแบบการหาเสียง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.29

ลัดดา ฤๅระบุตร และบัญชา วิหยอนันต์ (2561) การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) กรณีศึกษา อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตอำเภอโนนไทย

จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนในเขตเทศบาลอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา กำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test แบบ Independent Samples และ F-test (One Way ANOVA)

เฉลิมพล นุชอุดม (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เภณท์ในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ 1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อเภณท์ในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่นของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ปัจจัยด้านสิ่งร่ำทางการเมือง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ปัจจัยส่วนบุคคล 2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับเภณท์ในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ภาพลักษณ์ส่วนตัวของผู้สมัคร ตระกูล/เครือญาติ/เครือข่าย ปฏิบัติการทางการเมืองของผู้สมัคร และปัจจัยแวดล้อม ผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่าปัจจัยที่มีผลต่อเภณท์ในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่นของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสิ่งร่ำ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง นอกจากนี้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ยังสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รายได้ อาชีพ การศึกษา ภาพลักษณ์ การเข้าถึงชุมชน ประสิทธิภาพการทำงานและเครือญาติ/เครือข่าย

ปิยะรัตน์ สนแจ้ง (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครและเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของชาวกรุงเทพมหานครกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 การศึกษาครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณประชากรที่ศึกษา คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ จำนวน 400 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อบรรยายลักษณะเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานด้วยค่าสถิติ t-test และ F-test

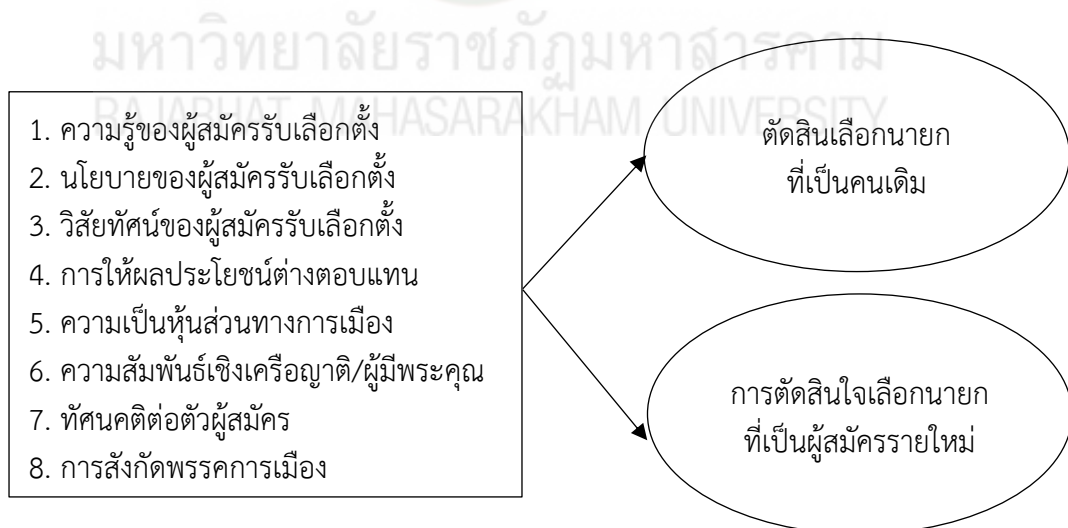
ปวิณนุช ยิ้มภักดี และธำรงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี: ศึกษาในห้วงเวลา ปี พ.ศ. 2562 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี และเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี การศึกษาครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่วิจัย คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ จำนวน 400 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อบรรยายลักษณะเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานด้วยค่าสถิติ t-test และ F-test

สุคนธ์ เกาทอง (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอกหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ และด้านคุณลักษณะด้านวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะด้านเฉพาะส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้/เดือน ที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีอาชีพและระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง ไม่แตกต่างกันการศึกษาความพึงพอใจและความคิดเห็นของประชาชนในความต้องการนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง จากการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความต้องการนายกเทศมนตรีที่มีคุณธรรมและจริยธรรมมากที่สุด

2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย สามารถสร้างเป็นกรอบแนวคิดไว้ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลของประชาชน ในเขตตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและกำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population)

3.1.1.1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งและมีภูมิลำเนา ในเขตตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จำนวน 3,717 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี, 2562, น. 5)

3.1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งและมีภูมิลำเนาในเขต ตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จำนวน 362 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยสูตร การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ (Yamane, 1973, p. 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2} \quad (3-1)$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกินได้ไม่เกิน .05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{3,717}{1 + 3,717(.05)^2} \\ &= 361.13 \end{aligned}$$

เพื่อให้ได้จำนวนเต็ม จึงเพิ่มเป็น 362 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery Method) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ลักษณะเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเป็นประเภทสอบถามรายการ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ความรู้ ทัศนคติ แรงจูงใจ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกนายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกนายองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกนายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี.กุตุชุม.ยโสธร

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกนายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

3.2.2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมรอบคอบ วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงการตัดสินใจเลือกนายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด

3.2.2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3.2.3 การหาคูณภาพของแบบสอบถาม

3.2.3.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) ตามวิธีของ Rovinelli and Hambleton (1977, อ้างถึงใน สมนึก ภัททิยธนี, 2544, น. 219-233) เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน - 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์
แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum X}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum X$ แทน ผลคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

- เกณฑ์ 1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66-1.00 มีค่าความเที่ยงตรงสูง ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.66 ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้

3.2.3.2 การตรวจสอบครอบคลุมความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้อง ความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความถูกต้องของรูปแบบแบบสอบถามและการใช้ ภาษาเพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามโดย ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1) ร.ต.ต.ดร.สนุก สิงห์มาตร วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ร.ป.ด.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านภาษา

3) รศ.ดร.สุเทพ เมย์ไธสง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดผลและประเมินผล

3.2.3.2 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง) ในพื้นที่เขตเลือกตั้ง ตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร จำนวน 42 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แล้วนำแบบสอบถามหาค่าอำนาจจำแนกโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item-Total Correlation) ได้ค่าระหว่าง .198-.887 และการหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าเท่ากับ .894

3.2.3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษา งานวิจัยอีกครั้งหนึ่ง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 นำหนังสือจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงเพื่อประสานข้อมูลการเก็บข้อมูล

3.3.2 นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.3.3 ให้มีผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย

3.3.4 เก็บข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเอง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

3.4.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

3.4.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบ (Coding Form)

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อมากำหนดเกณฑ์ของการให้คะแนน ดังนี้

3.4.3.1 การจัดกระทำคะแนนระดับ (เพื่อการศึกษาปัจจัยในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองฮี) โดยแบ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Lilert's Scale) มี 4 ระดับ ได้แก่

มากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

มาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

น้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

น้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

จากนั้น นำคะแนนมาวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำมาเทียบกับเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551, น. 186) ตามสูตร ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นของเกณฑ์}} \quad (3-3)$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

เกณฑ์คะแนนระดับการปฏิบัติงาน 5 ระดับ ดังนี้
ระดับคะแนน 1.00-1.80 หมายถึง น้อยที่สุด
ระดับคะแนน 1.81-2.60 หมายถึง น้อย
ระดับคะแนน 2.61-3.40 หมายถึง ปานกลาง
ระดับคะแนน 3.41-4.20 หมายถึง มาก
ระดับคะแนน 4.21-5.00 หมายถึง มากที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตตำบองหมี่ อำเภอดงขุม จังหวัดยโสธร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.3 วิเคราะห์เพื่อการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตตำบองหมี่ อำเภอดงขุม จังหวัดยโสธร ใช้การวิเคราะห์ Binary Logistical Analysis)

3.5.4 การวิเคราะห์เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหมี่ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาความด้วยการแจกแจงความถี่

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุฉุขุม
จังหวัดยโสธรครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ลำดับผลการวิจัย ไว้ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย
2. ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย
3. ผลการวิจัย

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย

$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนของตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์
t-Value	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-Distribution
t-Prob	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาผลการทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
F-Value	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-Distribution
F-Prob	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาผลการทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
LSD	แทน	ค่าสถิติสำหรับการทดสอบความแตกต่างด้วยการจับคู่พหุคูณ
β	แทน	ค่าประมาณของ Logit ตรงกับค่า β_i
S.E.	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ β_i
X_i	แทน	ตัวแปรอิสระลำดับที่ i โดยที่ $i = 1, 2, 3, \dots, p$ ($p =$ จำนวนตัวแปรอิสระที่กำหนดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้)
P - value	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ หรือค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
X1	แทน	ความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
X2	แทน	นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
X3	แทน	วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
X4	แทน	การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน
X5	แทน	ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง
X6	แทน	ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ
X7	แทน	ทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร
X8	แทน	การสังกัดพรรคการเมือง

4.2 ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ผู้วิจัย ได้ลำดับการนำเสนอผลการวิจัย ไว้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

4.3 ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	เพศ		
1.1	ชาย	197	54.4
1.2	หญิง	165	45.6
	รวม	362	100
2.	อายุเฉลี่ย 47 ปี		
3.	ระดับการศึกษา		
3.1	ไม่ได้เรียนหนังสือ	36	9.9
3.2	ประถมศึกษาปีที่ 4	34	9.4
3.3	ประถมศึกษาปีที่ 6	61	16.9
3.4	มัธยมศึกษาปีที่ 3	70	19.3
3.5	มัธยมศึกษาปีที่ 6/ปวช.	44	12.2
3.6	อนุปริญญา/ปวส.	18	5.0
3.7	ปริญญาตรี	84	23.2
3.8	สูงกว่าปริญญาตรี	15	4.1
	รวม	362	100

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.	อาชีพ		
4.1	ยังไม่ได้ทำงาน	32	8.8
4.2	ไม่มีอาชีพแน่นอน	12	3.3
4.3	รับจ้างทั่วไป	26	7.2
4.4	ลูกจ้างเอกชน	47	13.0
4.5	เกษตรกร	112	30.9
4.6	ค้าขาย	26	7.2
4.7	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	27	7.5
4.8	รับราชการ	41	11.3
4.9	รัฐวิสาหกิจ	39	10.8
	รวม	362	100
5.	การเลือกตั้งสนใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล		
5.1	เลือกผู้สมัครที่เป็นคนเดิม	142	39.2
5.2	เลือกผู้สมัครที่เป็นผู้สมัครรายใหม่	220	60.8
	รวม	362	100

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 362 คน สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 197 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 และเพศหญิง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6
2. ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 47 ปี
3. ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 มัธยมศึกษาปีที่ 6/ปวช. จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 ไม่ได้เรียนหนังสือ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1
4. ด้านอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 คน คิดเป็นร้อยละ รองลงมา คือ ลูกจ้างเอกชน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 จำนวน รับราชการ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 ยังไม่ได้ทำงาน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 รับจ้างทั่วไป จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ค้าขาย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 และไม่มีอาชีพแน่นอน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

5. ด้านการเลือกผู้สมัคร พบว่า ส่วนใหญ่เลือกผู้สมัครที่เป็นผู้สมัครรายใหม่ จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 และเลือกผู้สมัครที่เป็นคนเดิม จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย โดยภาพรวมและรายด้าน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี หนองกุง อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร	ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1.	ความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	3.89	0.92	มาก	8
2.	นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	4.25	0.74	มากที่สุด	1
3.	วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	4.05	0.72	มาก	4
4.	การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน	3.95	0.74	มาก	6
5.	ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง	4.16	0.79	มาก	2
6.	ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ	4.10	0.72	มาก	3
7.	ทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร	3.94	0.74	มาก	7
8.	การสังกัดพรรคการเมือง	4.01	0.81	มาก	5
	โดยรวม	4.04	0.77	มาก	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.25$) ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ($\bar{X} = 4.16$) ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ ($\bar{X} = 4.10$) วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.05$) การสังกัดพรรคการเมือง ($\bar{X} = 4.01$) การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน ($\bar{X} = 3.95$) ทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.94$) และความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

2.1.1 ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สมัคร

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สมัคร

ข้อ	ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สมัคร	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	มีการศึกษาขั้นต่ำปริญญาตรีขึ้นไป	4.16	0.78	มาก
2.	มีความรู้ด้านกฎหมาย	3.81	0.96	มาก
3.	มีความรู้ด้านการปกครอง รัฐศาสตร์	3.98	0.93	มาก
4.	มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของนายก	3.87	0.98	มาก
5.	มีความรู้ด้านการบริหารองค์การ	3.64	0.97	มาก
โดยรวม		3.89	0.92	มาก

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สมัคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ มีการศึกษาขั้นต่ำปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.16$) มีความรู้ด้านการปกครอง รัฐศาสตร์ ($\bar{X} = 3.98$) มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของนายก ($\bar{X} = 3.87$). มีความรู้ด้านกฎหมาย ($\bar{X} = 3.81$) มีความรู้ด้านการบริหารองค์การ ($\bar{X} = 3.64$) ตามลำดับ

2.1.2 ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัคร

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร
ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัคร

ข้อ	ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัคร	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟฟ้า	4.34	0.77	มากที่สุด
2.	การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้	4.39	0.87	มากที่สุด
3.	การพัฒนาระบบการศึกษา ศูนย์เด็กเล็ก	4.29	0.75	มากที่สุด
4.	การพัฒนาระบบน้ำอุปโภคบริโภค	4.10	0.68	มาก
5.	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสาธารณสุข	4.15	0.65	มาก
โดยรวม		4.25	0.74	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การพัฒนาระบบเศรษฐกิจเพิ่มรายได้ ($\bar{X} = 4.39$) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ถนนไฟฟ้า ($\bar{X} = 4.34$) การพัฒนาระบบการศึกษาศูนย์เด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.29$) การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสาธารณสุข ($\bar{X} = 4.15$) และการพัฒนาระบบน้ำอุปโภคบริโภค ($\bar{X} = 4.10$) ตามลำดับ

2.1.3 ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ	ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้ได้เป็นแบบอย่างการบริหารจัดการที่ดีและได้รับรางวัลต่าง ๆ	4.11	0.75	มาก
2.	ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเศรษฐกิจ	3.92	0.74	มาก
3.	ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแบบอย่างด้านการให้บริการเชิงรุกที่เป็นเลิศ	3.98	0.67	มาก
4.	ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแบบอย่างด้านระบบธรรมาภิบาล	4.10	0.48	มาก
5.	ต้องการให้ท้องถิ่นเป็นพื้นที่ปลอดอบายมุข และยาเสพติด	4.13	0.94	มาก
โดยรวม		4.05	0.72	มาก

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จำแนกเป็นรายชื่อ ปัจจัยวิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อยได้ดังนี้ ต้องการให้ท้องถิ่นเป็นพื้นที่ปลอดอบายมุขและยาเสพติด ($\bar{X} = 4.13$) ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้ได้เป็นแบบอย่างการบริหารจัดการที่ดีและได้รับรางวัลต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.11$) ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแบบอย่างด้านระบบธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.10$) ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแบบอย่าง ด้านการให้บริการเชิงรุกที่เป็นเลิศ ($\bar{X} = 3.98$) และต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

2.1.4 ปัจจัยด้านการให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร
ปัจจัยด้านการให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน

ข้อ	ปัจจัยด้านการให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	สัญญาว่าจะให้	3.94	0.45	มาก
2.	แจกเงิน	4.00	0.75	มาก
3.	แจกสิ่งของ	3.91	0.88	มาก
4.	ให้การช่วยเหลือเมื่อเดือดร้อน	3.96	0.94	มาก
5.	สัญญาการรับฝากเข้าทำงาน	3.95	0.68	มาก
โดยรวม		3.95	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยการให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ แจกเงิน ($\bar{X} = 4.00$) ให้การช่วยเหลือเมื่อเดือดร้อน ($\bar{X} = 3.96$) สัญญาการรับฝากเข้าทำงาน ($\bar{X} = 3.95$) สัญญาว่าจะให้ ($\bar{X} = 3.94$) และแจกสิ่งของ ($\bar{X} = 3.91$) ตามลำดับ

2.1.5 ปัจจัยด้านความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง

ข้อ	ปัจจัยด้านความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.10	0.85	มาก
2.	ให้ประชาชนได้ร่วมตรวจสอบการดำเนินงาน	4.18	0.71	มาก
3.	ให้ประชาชนเสนอความต้องการพัฒนา	4.08	0.84	มาก
4.	เร่งแก้ไขปัญหาที่ประชาชนเดือดร้อนก่อน	4.19	0.74	มาก
5.	ร่วมกันกำหนดแผนในการพัฒนาท้องถิ่น	4.27	0.82	มากที่สุด
โดยรวม		4.16	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ร่วมกันกำหนดแผนในการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.27$) เร่งแก้ไขปัญหาที่ประชาชนเดือดร้อนก่อน ($\bar{X} = 4.19$) ให้ประชาชนได้ร่วมตรวจสอบการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.18$) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.11$) และให้ประชาชนเสนอความต้องการพัฒนา ($\bar{X} = 4.08$) ตามลำดับ

2.1.6 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ

ข้อ	ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ผู้สมัครเป็นคนในเครือญาติ	4.15	0.84	มาก
2.	ผู้สมัครเป็นคนที่เคยให้ความช่วยเหลือ	4.04	0.66	มาก
3.	ผู้สมัครเป็นคนที่สนิทสนม รู้จักกัน	4.02	0.84	มาก
4.	ผู้สมัครเป็นบุคคลที่เคยทำงานร่วมกัน	4.16	0.78	มาก
5.	ผู้สมัครเป็นเพื่อนกัน เป็นรุ่นพี่รุ่นน้องกัน	4.12	0.50	มาก
โดยรวม		4.10	0.72	มาก

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ผู้สมัครเป็นบุคคลที่เคยทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.16$) ผู้สมัครเป็นคนในเครือญาติ ($\bar{X} = 4.15$) ผู้สมัครเป็นเพื่อนกัน เป็นรุ่นพี่รุ่นน้องกัน ($\bar{X} = 4.12$) ผู้สมัครเป็นคนที่เคยให้ความช่วยเหลือ ($\bar{X} = 4.04$) และผู้สมัครเป็นคนที่สนิทสนม รู้จักกัน ($\bar{X} = 4.02$) ตามลำดับ

2.1.7 ปัจจัยด้านทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดยโสธร
ปัจจัยด้านทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร

ข้อ	ปัจจัยด้านทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	เป็นคนรักความยุติธรรม ถูกต้อง น่าเชื่อถือ	3.99	0.90	มาก
2.	เป็นคนที่มิตรไมตรี เข้าหาง่าย	3.97	0.87	มาก
3.	เป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์ ซื่อตรง	3.92	0.84	มาก
4.	เป็นนักพัฒนา หัวก้าวหน้า	3.84	0.35	มาก
5.	เป็นผู้มีไหวพริบ รอบรู้ แก้ไขสถานการณ์ได้ดี	3.97	0.74	มาก
โดยรวม		3.94	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดยโสธร จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยด้านทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ เป็นคนรักความยุติธรรม ถูกต้อง น่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.99$) เป็นคนที่มิตรไมตรี เข้าหาง่าย ($\bar{X} = 3.97$) เป็นผู้ที่มีไหวพริบ รอบรู้ แก้ไขสถานการณ์ได้ดี ($\bar{X} = 3.97$) เป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์ ซื่อตรง ($\bar{X} = 3.92$) เป็นนักพัฒนา หัวก้าวหน้า ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ

2.1.8 ปัจจัยด้านการสังกัดพรรคการเมือง

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจ
เลือกนายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร
ปัจจัยด้านการสังกัดพรรคการเมือง

ข้อ	ปัจจัยด้านการสังกัดพรรคการเมือง	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	มีพรรคการเมืองให้การสนับสนุน	3.97	0.83	มาก
2.	มีนักการเมืองระดับชาติช่วยเหลือ	4.12	0.84	มาก
3.	มีการทำป้ายโฆษณาคล้ายป้ายพรรคการเมือง	3.87	0.97	มาก
4.	มีการใช้สโลแกนและนโยบายคล้ายพรรคการเมืองระดับชาติ	4.15	0.68	มาก
5.	มีการใช้สีโทนเดียวกับพรรคการเมืองเพื่อให้ประชาชนเกิดภาพจำ	3.92	0.74	มาก
โดยรวม		4.01	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกนายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร จำแนกเป็นรายข้อ ปัจจัยด้านการสังกัดพรรคการเมือง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีการใช้สโลแกน และนโยบายคล้ายพรรคการเมืองระดับชาติ ($\bar{X} = 4.15$) มีนักการเมืองระดับชาติช่วยเหลือ ($\bar{X} = 4.12$) มีพรรคการเมืองให้การสนับสนุน ($\bar{X} = 3.97$) มีการใช้สีโทนเดียวกับพรรคการเมืองเพื่อให้ประชาชนเกิดภาพจำ ($\bar{X} = 3.92$) มีการทำป้ายโฆษณาคล้ายป้ายพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.87$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ผู้วิจัย ได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่า ทั้งโดยภาพรวม และรายด้าน

ตารางที่ 4.11 การกำหนดตัวแปรอิสระหรือตัวแปรพยากรณ์ รหัสตัวแปร

ข้อ	ตัวแปรอิสระ	รหัสตัวแปร
1.	ความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	X1
2.	นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	X2
3.	วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	X3
4.	การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน	X4
5.	ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง	X5
6.	ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ	X6
7.	ทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร	X7
8.	การสังกัดพรรคการเมือง	X8

2. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ Multiple Correlation Coefficients ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในรูปของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ Correlation Matrix ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ Multiple Correlation Coefficients ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในรูปของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ Correlation Matrix Correlations

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8
X1	1	.586**	.332**	.552**	.661**	.547**	.459**	.493**
X2	-	1	.312**	.575**	.600**	.576**	.480**	.403**
X3	-	-	1	.236**	.344**	.103**	.205**	.325**
X4	-	-	-	1	.633**	.554**	.529**	.404**
X5	-	-	-	-	1	.553**	.569**	.480**
X6	-	-	-	-	-	1	.600**	.512**
X7	-	-	-	-	-	-	1	.484**
X8	-	-	-	-	-	-	-	1

** แทน มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

* แทน มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ Multiple Correlation Coefficients ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน พบว่า ไม่มีตัวแปรพยากรณ์ ใดที่มีปัญหาความสัมพันธ์กันเองสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทุกคู่มีค่าระหว่าง 0.103-0.661 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r พบว่า มีค่าไม่เกินข้อตกลงของการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Multiple Binary Logistic Analysis ($r < 0.75$) ตัวแปรทั้งหมดจึงเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

3. ทำการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปร Multiple Binary Logistic Analysis ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ลำดับตัวแปรพยากรณ์ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปร Multiple Binary Logistic Analysis

ข้อ	ปัจจัย	b	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp (B)
		Lower	Upper	Lower	Upper	r	
1.	ความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	-1.975	.907	4.744	1	.029	.139
2.	นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	3.313	.646	26.258	1	.000*	27.459
3.	วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	1.517	.276	30.203	1	.000*	4.560
4.	การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน	.182	.536	.115	1	.735	1.199
5.	ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง	.788	.731	1.161	1	.281	2.198
6.	ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ ผู้มีพระคุณ	1.886	.548	11.824	1	.001*	6.593
7.	ทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร	.365	.402	.824	1	.364	1.441
8.	การสังกัดพรรคการเมือง	-.767	.349	4.820	1	.028*	.464
Constant		-5.074	2.240	5.130	1	.024	.006

หมายเหตุ. a. Variable(s) Entered On Step 1: X1, X2, X3, X4, X5, X6, X7, X8

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร พบว่า ตัวแปรที่มีส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ และการสังกัดพรรคการเมือง โดยเขียนสมการคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z_y = -5.074 + 3.331 (X2) + 1.517 (X3) + 1.886 (X6) - .767 (X8)$$

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์สมการ ด้านการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหาร ส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

Model Summary			
Step	-2 Log likelihood	Cox and Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	204.645 ^a	.400	.554

a. Estimation Terminated at Iteration Number 6 Because Parameter Estimates Changed by Less Than .001

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R^2) สมการปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .554 หรือร้อยละ 55.4 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มประเด็นสำคัญ Grouping แล้ว Coding ถ้อยคำสำคัญ จากนั้นสรุปเรียบเรียงถ้อยคำใหม่ โดยการอธิบายขยายความ Explanation เพื่อให้เกิดความชัดเจน รายละเอียดได้เรียงลำดับจากความสำคัญมากไปหาน้อย ดังนี้

ตารางที่ 4.15 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบล หนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

ข้อ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร	ความถี่
1.	ปัจจัยด้านความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	
1.1	มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ	9
1.2	มีความรู้ในด้านการพัฒนาท้องถิ่น การสร้างวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคให้เกิดความก้าวหน้า	13
1.3	มีความรู้ในด้านกฎหมาย การเมืองการปกครอง การใช้อำนาจของนายกอย่างถูกระเบียบ กฎหมาย	8
2.	ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	
2.1	สร้างนโยบายจากความต้องการและปัญหาของประชาชน	31
2.2	มีนโยบายยกระดับคุณภาพชีวิต ดูแลผู้สูงอายุ เด็กเล็ก ผู้พิการอย่างทั่วถึง	28
2.3	มีนโยบายในการจัดหาสถานที่จัดตลาดนัดชุมชนให้ประชาชนนำสินค้ามาจำหน่าย เพื่อเพิ่มรายได้	15

(ต่อ)

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ข้อ	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร	ความถี่
3.	ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	
3.1	ต้องการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จัดหาช่องทางให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น	24
3.2	ต้องการพัฒนาด้านการบริการ มีการออกให้บริการเชิงรุกในพื้นที่	16
3.3	ต้องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟ น้ำ	8
4.	ปัจจัยด้านการให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน	
4.1	การเยี่ยมบ้านพบปะประชาชน และสอบถามความเดือดร้อน สัญญาว่าจะแก้ไข	31
4.2	ต้องการให้มีการดำเนินนโยบายตามที่หาเสียงไว้	25
4.3	มีการบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส จัดทำโรงงาน งานบุญ งานกุศลต่าง ๆ	13
5.	ปัจจัยด้านความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง	
5.1	เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอปัญหาและความต้องการที่เร่งด่วน	24
5.2	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินโครงการ	18
5.3	เปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณให้สาธารณชนทราบในการดำเนินโครงการต่าง ๆ	7
6.	ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ	
6.1	ผู้สมัครเคยทำประโยชน์ให้ชุมชนเป็นแกนนำในการเสนอข้อเรียกร้องปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนให้ได้รับการแก้ไข	30
6.2	รู้จักเป็นการส่วนตัวเคยร่วมงานกัน อยู่ในสายงานเดียวกัน	20
6.3	ผู้สมัครเป็นคนมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือตามการสังคม เช่น งานศพ การบุญประเพณี	16
7.	ปัจจัยด้านทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร	
7.1	ให้การช่วยเหลือประชาชน ใจถึงฟังได้ กล้าได้กล้าเสีย	32
7.2	เป็นผู้ที่มีแนวคิดในการพัฒนาเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง	21
7.3	มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส	15
8.	ปัจจัยด้านการสังกัดพรรคการเมือง	
8.1	ตัดสินใจเลือกผู้สมัครเพราะเป็นคนที่มีอุดมการณ์เดียวกับพรรคการเมืองระดับชาติ	36
8.2	ตัดสินใจเลือกผู้สมัครเพราะมีนักการเมืองระดับชาติลงพื้นที่หาเสียงช่วย	28
8.3	ตัดสินใจเลือกผู้สมัครเพราะมีพรรคการเมืองที่ชื่นชอบสนับสนุน	19

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

1. ปัจจัยด้านความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ มีความรู้ในด้านการพัฒนาท้องถิ่น การสร้างวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคให้เกิดความก้าวหน้า มีความรู้ในด้านกฎหมาย การเมืองการปกครอง การใช้อำนาจของนายกอย่างถูกระเบียบ กฎหมาย

2. ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง สร้างนโยบายจากความต้องการและปัญหาของประชาชน มีนโยบายยกระดับคุณภาพชีวิต ดูแลผู้สูงอายุ เด็กเล็ก ผู้พิการอย่างทั่วถึง มีนโยบายในการจัดหาสถานที่จัดตลาดนัดชุมชนให้ประชาชนนำสินค้ามาจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้

3. ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ต้องการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จัดหาช่องทางให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ต้องการพัฒนาด้านการบริการ มีการออกให้บริการเชิงรุกในพื้นที่ ต้องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟ น้ำ

4. ปัจจัยด้านการให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน การเยี่ยมบ้านพบปะประชาชน และสอบถามความเดือดร้อน สัญญาว่าจะแก้ไข ต้องการให้มีการดำเนินนโยบายตามที่หาเสียงไว้ มีการบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส จัดทำโรงงาน งานบุญ งานกุศลต่าง ๆ

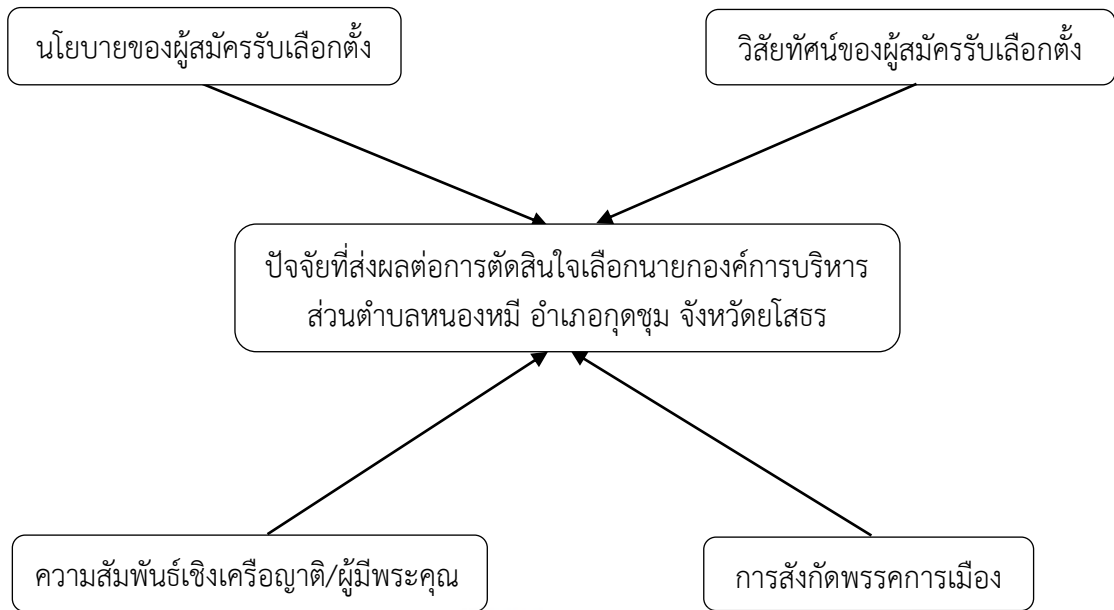
5. ปัจจัยด้านความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอปัญหาและความต้องการที่เร่งด่วน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินโครงการเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณให้สาธารณะชนทราบในการดำเนินโครงการต่าง ๆ

6. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชิงเครือข่าย/ผู้มีพระคุณ ผู้สมัครเคยทำประโยชน์ให้ชุมชนเป็นแกนนำในการเสนอข้อเรียกร้องปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนให้ได้รับการแก้ไข รู้จักเป็นการส่วนตัวเคยร่วมงานกัน อยู่ในสายงานเดียวกัน ผู้สมัครเป็นคนมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือตามการสังคม เช่น งานศพ การบุญประเพณี

7. ปัจจัยด้านทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร ให้การช่วยเหลือประชาชน ใจถึงฟังได้ กล้าได้กล้าเสีย เป็นผู้ที่มีความคิดในการพัฒนา เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส

8. ปัจจัยด้านการสังกัดพรรคการเมือง ตัดสินใจเลือกผู้สมัครเพราะเป็นคนที่มีความสามารถ เดียวกันกับพรรคการเมืองระดับชาติ ตัดสินใจเลือกผู้สมัครเพราะมีนักการเมืองระดับชาติลงพื้นที่หาเสียงช่วย ตัดสินใจเลือกผู้สมัครเพราะมีพรรคการเมืองที่ชื่นชอบสนับสนุน

สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอภูซำ จังหวัดยโสธร พบว่า ตัวแปรที่มีส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอภูซำ จังหวัดยโสธร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ความสัมพันธ์เชิงเครือข่าย/ผู้มีพระคุณ และการสังกัดพรรคการเมือง สามารถเขียนได้ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ผู้วิจัย ได้ทำการสรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ไว้ตามลำดับต่อไปนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 362 คน สามารถจำแนก ได้ดังนี้

5.1.1.1 ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 197 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 และเพศหญิง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6

5.1.1.2 ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 47 ปี

5.1.1.3 ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 ประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 มัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช. จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 ไม่ได้เรียนหนังสือ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 สูงว่าปริญญาตรี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1

5.1.1.4 ด้านอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 คน คิดเป็นร้อยละ รองลงมา คือ ลูกจ้างเอกชน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 จำนวน รับราชการ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 ยังไม่ได้ทำงาน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 รับจ้างทั่วไป จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ค้าขาย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ไม่มีอาชีพแน่นอน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

5.1.1.5 ด้านการเลือกผู้สมัคร พบว่า ส่วนใหญ่เลือกผู้สมัครที่เป็นผู้สมัครรายใหม่ จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 และเลือกผู้สมัครที่เป็นคนเดิม จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2

5.1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.04$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.25$) ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ($\bar{x} = 4.16$) ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ ($\bar{x} = 4.10$) วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.05$)

การสังกัดพรรคการเมือง ($\bar{X} = 4.01$) การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน ($\bar{X} = 3.95$) ทศนคติต่อตัวผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.94$) ความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.89$)

5.1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุขุม จังหวัดยโสธร พบว่าตัวแปรที่มีส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุขุม จังหวัดยโสธร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ความสัมพันธ์เชิงเครือข่าย/ผู้มีพระคุณ และการสังกัดพรรคการเมือง โดยเขียนสมการคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z_{y_i} = -5.074 + 3.331 (X_2) + 1.517 (X_3) + 1.886 (X_4) - .767 (X_8)$$

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์พหุการณ (R²) สมการปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุขุม จังหวัดยโสธร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์พหุการณ (R²) เท่ากับ .554 หรือร้อยละ 55.4 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุขุม จังหวัดยโสธร

5.1.4.1 ปัจจัยด้านความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นอย่างต่ำ มีความรู้ในด้านการพัฒนาท้องถิ่น การสร้างวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ให้เกิดความก้าวหน้า มีความรู้ในด้านกฎหมาย การเมืองการปกครอง การใช้อำนาจของนายกอย่างถูกระเบียบ กฎหมาย

5.1.4.2 ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง สร้างนโยบายจากความต้องการ และปัญหาของประชาชน มีนโยบายยกระดับคุณภาพชีวิต ดูแลผู้สูงอายุ เด็กเล็ก ผู้พิการอย่างทั่วถึง มีนโยบายในการจัดหาสถานที่จัดตลาดนัดชุมชนให้ประชาชนนำสินค้ามาจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้

5.1.4.3 ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ต้องการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ จัดหาช่องทางให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ต้องการพัฒนาด้านการบริการ มีการออกให้บริการเชิงรุก ในพื้นที่ ต้องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟ น้ำ

5.1.4.4 ปัจจัยด้านการให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน การเยี่ยมบ้านพบปะประชาชน และสอบถามความเดือดร้อน สัญญาว่าจะแก้ไข ต้องการให้มีการดำเนินนโยบายตามที่หาเสียงไว้ มีการบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาส จัดทำโรงงาน งานบุญ งานกุศลต่างๆ

5.1.4.5 ปัจจัยด้านความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอปัญหาและความต้องการที่เร่งด่วนเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การดำเนินโครงการเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณให้สาธารณะชนทราบในการดำเนินโครงการต่าง ๆ

5.1.4.6 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์เชิงเครือข่าย/ผู้มีพระคุณ ผู้สมัครเคยทำประโยชน์ให้ชุมชนเป็นแกนนำในการเสนอข้อเรียกร้องปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนให้ได้รับการแก้ไข รู้จักเป็นการส่วนตัวเคยร่วมงานกัน อยู่ในสายงานเดียวกัน ผู้สมัครเป็นคนมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือตามการสังคม เช่น งานศพ การบุญประเพณี

5.1.4.7 ปัจจัยด้านทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร ให้การช่วยเหลือประชาชน ใจถึงฟังได้ กล้าได้กล้าเสีย เป็นผู้ที่มีความคิดในการพัฒนา เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส

5.1.4.8 ปัจจัยด้านการสังกัดพรรคการเมือง ตัดสินใจเลือกผู้สมัครเพราะเป็นคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันกับพรรคการเมืองระดับชาติ ตัดสินใจเลือกผู้สมัครเพราะมีนักการเมืองระดับชาติลงพื้นที่หาเสียงช่วย ตัดสินใจเลือกผู้สมัครเพราะมีพรรคการเมืองที่ชื่นชอบสนับสนุน

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 สมมติฐานการวิจัย ปัจจัยด้านความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การให้ผลประโยชน์ตอบแทน ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ ทศนคติต่อตัวผู้สมัคร มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุขุม จังหวัดยโสธร

ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่มีส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุขุม จังหวัดยโสธร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ และการสังกัดพรรคการเมือง ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุขุม จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายเป็นสิ่งที่นายหาเสียงว่าจะทำอะไรเพื่อพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดีมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นำเสนอจุดขายให้ประชาชนต้องเลือกตัดสินใจว่าจะเลือกเพราะคาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากนโยบายที่ผู้สมัครได้หาเสียงไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพร หมิ่นจง (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง: ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2559 ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในจังหวัดระยองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้/เดือน 10,001-15,000 บาท ส่วนปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มาก และปานกลาง ซึ่งสามารถเรียงตามลำดับ ได้ดังนี้ ด้านนโยบาย ด้านตัวผู้สมัครด้านพรรคการเมือง ด้านการรณรงค์ และด้านสื่อบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพัชร์ เอี่ยมไวยวุฒิ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี: ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2559 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบายหาเสียงเลือกตั้ง ด้านผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด ด้านอิทธิพลของสื่อบุคคล และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระพงษ์ วงหาจักษ์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัย พบว่า ประชาชน มีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีปัจจัยที่มีผลการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด ข้อปัจจัยด้านคุณสมบัติเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 รองลงมา คือ ข้อปัจจัยด้านนโยบายอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 ปัจจัยด้านผลประโยชน์ตอบแทนอยู่ในระดับปานกลาง

มีค่าเฉลี่ย 2.96 (S.D.=.109) และลำดับสุดท้ายปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวของผู้สมัครอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.42

2. วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชากรวัยหาเสียงของนายกมีการใช้สโลแกน หรือการประกาศวิสัยทัศน์ให้ประชาชนได้รับรู้ จนติดหูอยู่ในความทรงจำ เช่น “...ปัญหาบ้านเขาต้องได้รับการแก้ไข คุณภาพชีวิตพี่น้องต้องดีกว่านี้ เลือกเบอร์...” หรือ “...ตำบลหนองหมีจะต้องก้าวหน้า เศรษฐกิจบ้านเขาต้องดีกว่านี้ เลือกเบอร์...” ดังนั้น เมื่อประชาชนได้รับรู้ในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงนำมาสู่การตัดสินใจเลือกนายก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุคนธ์ เกาทอง (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำและด้านคุณลักษณะด้านวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะด้านเฉพาะส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิกานต์ อุดม (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการไปใช้สิทธิเลือก ตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลกระโสม อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะประจำตัวผู้สมัครมีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่ประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ผู้สมัครที่ขอช่วยเหลือทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และต้องมีความรู้ มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถที่จะทำหน้าที่เป็นนายกเทศมนตรี

3. ความสัมพันธ์เชิงเครือข่าย/ผู้มีพระคุณ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สังคมไทยเป็นสังคมอุปถัมภ์ มีความเกรงใจ เมื่อได้รับความช่วยเหลือ หรือมีความสนิทสนม เคยรู้จักกับผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี ก็จะส่งผลในการที่จะตัดสินใจเลือกนายกได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพล นุชอุดม (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เภณทีในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุป ได้ดังนี้ 1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่นของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ปัจจัยด้านสิ่งรื้อทางการเมือง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ปัจจัยส่วนบุคคล 2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ภาพลักษณ์ส่วนตัวของผู้สมัคร ตระกูล/เครือข่าย/เครือข่าย ปฏิบัติการทางการเมืองของผู้สมัคร และปัจจัยแวดล้อม ผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่าปัจจัยที่มีผลต่อเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่นของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสิ่งรื้อ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง นอกจากนี้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ยังสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณในเรื่องปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รายได้ อาชีพ การศึกษา ภาพลักษณ์ การเข้าถึงชุมชน ประสิทธิภาพการทำงานและเครือข่าย/เครือข่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา อิมรัตน์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลโขมง อำเภอกำแพง จังหวัดจันทบุรี การศึกษาใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิ์ เลือกตั้งในตำบลโขมง อำเภอกำแพง จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกนายอภิชาติ วิสิทธิวงศ์ เป็นนายกองค้การบริหาร ส่วนตำบลโขมง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลโขมง คือ ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร คุณสมบัติของผู้สมัคร นโยบายของผู้สมัคร ผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร หัวคะแนนของผู้สมัคร และความสมเหตุสมผลในการเลือกผู้สมัคร

4. การสังกัดพรรคการเมือง ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พรรคการเมืองระดับชาติ มีส่วนสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกมากขึ้น ตลอดจนการมีอุดมการณ์ เดียวกันกับพรรค การใช้ป้ายหาเสียงที่มีความคล้ายคลึงกับป้ายหาเสียงของนักการเมืองระดับชาติ จะทำให้ประชาชนเกิดภาพจำ และตัดสินใจเลือกเลือกผู้สมัคร สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านพรรคการเมือง หรือกลุ่มการเมืองสังกัดและปัจจัยด้านรูปแบบการหาเสียง สามารถพยากรณ์ ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 12.90 ($R^2 = .129$) จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผล ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ณัฐพัชร์ เอี่ยมไวยวุฒิ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค้การ บริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี: ศึกษาในห้วงเวลา ปี พ.ศ. 2559 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อ การตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านนโยบายหาเสียงเลือกตั้ง ด้านผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด ด้านอิทธิพลของสื่อบุคคล และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ มงคล รัตนพันธ์ และคณะ (2554) ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สื่อในการรณรงค์หาเสียง (สื่อบุคคล) มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านพรรคการเมือง สื่อในการรณรงค์ หาเสียงของผู้สมัคร ความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ และคุณสมบัติของผู้สมัคร ความคิดเห็นด้านพรรค การเมืองที่ผู้สมัครสังกัด อยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ นโยบาย รองลงมา คือ ตัวบุคคล ที่พรรคจะเลือกเป็นรัฐมนตรี ความเชื่อมั่นในระบบพรรค หัวหน้าพรรค ชื่อเสียงของพรรค และอื่น ๆ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.3.1.1 ด้านความรู้ความสามารถของผู้สมัคร ผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งต้องมีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ชาติพันธุ์ของประชาชน ค่านิยม หรือองค์ภาพพทางสังคม เพื่อให้มีความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ความต้องการของประชาชนได้ประกอบกับการมีความรู้ในด้านการบริหารองค์กร กฎหมาย การต่อรอง กลุ่มผลประโยชน์ การตัดสินใจบนพื้นฐานของผลประโยชน์ประชาชน

5.3.1.2 นโยบายของผู้สมัคร ผู้สมัครควรมีนโยบายในการสำรวจความต้องการของผู้ใช้น้ำ 2 ประเภท ได้แก่ 1) น้ำชลประทานเพื่อการเกษตร ควรมีนโยบายอำนวยความสะดวกในการทำการเกษตร มีการขุดลอก ห้วย หนอง คลอง บึง หรือสถานที่กักเก็บน้ำในตำบล 2) น้ำเพื่อใช้ในครัวเรือน ควรมีนโยบายสร้างบ่อประปาขนาดใหญ่ให้มีความเพียงพอต่อการใช้ ขยายเขตประปาไปให้ทั่วถึง

5.3.1.3 วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้สมัครต้องประกาศวิสัยทัศน์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน มีการพัฒนาสินค้าชุมชน สินค้าทางการเกษตร ยกกระดับสินค้าชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดหาแหล่งจำหน่ายที่มีความเหมาะสมให้ประชาชนในชุมชนเข้าถึงง่าย สะดวก สร้างการรับรู้ประชาสัมพันธ์ให้มีการจับจ่ายใช้สอยบริโภคในชุมชน เนื่องจากปัญหาเรื่องรายได้ ปากท้องของประชาชนเป็นเรื่องสำคัญ

5.3.1.4 การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ควรศึกษาปัญหาและความต้องการของแต่ละพื้นที่และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาส่งสมมาเป็นเวลานานให้ประชาชนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง เช่น การแก้ไขถนนที่เป็นหลุมเป็นบ่อ การแก้ไขการจัดการด้านขยะชุมชน การแก้ไขความไม่โปร่งใสในการใช้งบประมาณ เป็นต้น

5.3.1.5 ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง ผู้สมัครนายกจะต้องลงพื้นที่รับฟังปัญหาของประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโดยประชาชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองจะนำไปสู่การมีสำนึกความเป็นเจ้าของร่วมกัน

5.3.1.6 ความสัมพันธ์เชิงเครือข่าย/ผู้มีพระคุณ ผู้สมัครต้องมีการสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนอย่างต่อเนื่องร่วมทำกิจกรรมในงานบุญ ประเพณี กิจกรรมทางพระพุทธศาสนา จัดทำโรงทาน บริจาคเงินเพื่อทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ออกเยี่ยมมอบสิ่งของแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ผู้สูงอายุ ผู้พิการ

5.3.1.7 ทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ประชาชน เป็นนักคิดนักพัฒนา มีการเรียนรู้ ทันทต่อเหตุการณ์ ศึกษารูปแบบการพัฒนาจากแหล่งที่ประสบความสำเร็จ นำมาประยุกต์ใช้ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

5.3.1.8 การสังกัดพรรคการเมือง ผู้สมัครควรจัดทำป้ายหาเสียงที่มีความคล้ายกับป้ายหาเสียงระดับชาติเพื่อให้ประชาชนจดจำและลงคะแนนเสียงให้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษารูปแบบความเป็นหุ้นส่วนทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

5.3.2.2 ควรศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

5.3.2.3 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร เพื่อค้นหาตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถทำนายการเลือกนายกได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมพล ท่องธรรมชาติ และคณะ. (2540). *การเมืองการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กฤษณี มหาวิรุฬห์. (2531). *ทัศนะในการดำเนินการเบื้องต้นของประธานกรรมการหมู่บ้านตามโครงการ
ปรีณรงค์คุณภาพชีวิตและความจำเป็นพื้นฐาน: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดชัยนาท* (วิทยานิพนธ์
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กวี วงศ์พัฒน์. (2539). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพปัญญา.
- กุลชลี ไชยนันตา. (2539). *กระบวนการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: ประยูรวงศ์.
- เจษฎา บุญมาโฮม. (2546). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ฉวีวรรณ จันทร์เม่ง. (2552). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารส่งผลกระทบต่อมาตรฐานด้านผู้เรียน
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เฉลิมพล นุษุขุดม. (2562). *เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้แทนระดับท้องถิ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร
(วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ชาติชาย ชุณหะวัณ. (2541). *พฤติกรรมทางการเมืองของนายกรัฐมนตรี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ:
วิเคราะห์เชิงจิตวิทยา* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชวงค์ ฉายะบุตร. (2539). *การเมืองการปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: พิษณุพรินท์ติ้งเซ็นเตอร์ จำกัด.
- ฐิติมา อิมรัตน์. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลโขง อำเภอก
ท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐพัชร์ เอี่ยมไววุฒิ. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด
ปทุมธานี: ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2559* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ณัฐพงษ์ นิลาทะวงศ์. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด
เทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ที่ว่าการอำเภอกุดชุม. (2563). *จำนวนประชาชนที่เป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เขต
ตำบลหนองฮี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร*. ยโสธร: ที่ว่าการอำเภอกุดชุม.
- เทอดศักดิ์ ยอแสงรัตน์ และวารารณ เทพสัมฤทธิ์พร. (2560). *ทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 13(2),
กรกฎาคม-ธันวาคม.
- ธนกร ภัทรบุญสิริ. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ
ศึกษาในห้วง ปี พ.ศ. 2562* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ธานินทร์ กรัยวิเชียร. (2520). *ระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: CURSUA.
- ธีรภัทร เสรีรังสรรค์. (2548). *โครงการวิจัยเรื่องการเมืองการประเมิณผลการทำงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ:
คณะกรรมการการเลือกตั้ง*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

- ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
ห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต). อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นพมาศ ธีระเวคิน. (2542). จิตวิทยาสังคมกับชีวิต. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์.
- นภาพร หมิ่นจง. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง:
ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2559 (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกริก.
- นฤมล นามเอี่ยม. (2550). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษาสังกัด
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- นันทิกานต์ อุดม. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล
กระโสม อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นุกูล ชื่นพัก, วรลักษณ์ ลลิตศศิวิมล และจิราพรปลอดน้อย. (2561). พฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ที่มีต่อการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยในตำบลเขาพระ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา
มหาชัยหาดใหญ่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บุษกร คำคง. (2542). ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการคิดวิจารณ์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา
(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2526). ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น. ในเอกสารการศึกษา สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์. (หน้า 8-9). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปราณี อธิคมานนท์. (2550). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภูมิภาคตะวันตก
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปวีณนุช ยิ้มภักดี และธำรงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดปทุมธานี: ศึกษาในห้วงเวลา ปี พ.ศ. 2562 (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ปิยะนุช เหลืองงาม. (2552). บรรทัดฐานในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ในการเรียน
วิทยาศาสตร์เรื่องภาวะโลกร้อน ตามแนวทางการสอนวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสังคม (วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยะรัตน์ สนแจ่ม. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณี
ประชาชนกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- พยอม วงศ์สารศรี. (2534). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- พรทิพย์ วรกิจโกคาทร. (2537). ภาพลักษณ์: การสร้างและรักษา. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- พรทิพย์ อัยยิมานันท์. (2547). Leadership for Organizational Effectiveness. การบริหารคน,
3(24), 65-68.

- พรภิรมณ์ ศรีทองคำ และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2558). *ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านช้าง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2541). *ข้าราชการไทย “ความสำนึกและอุดมการณ์”*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารสถาบันวิจัยพินลธรรม*, 5(2), 191-200.
- พระนิทัศน์ วงศ์วังเพิ่ม. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารสถาบันวิจัยพินลธรรม*, 5(2), 191-200.
- พินิจ รัตนกุล. (2547). *สวดมนต์ สมาธิ วิปัสสนา รักษาโรคได้* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: เพชรรุ่งการพิมพ์.
- ภูสิทธิ์ ชันติกุล. (2553). *รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- มยรี อนุมานราชธน. (2547). *นโยบายสาธารณะ แนวคิด กระบวนการและการวิเคราะห์*. เชียงใหม่: คณินิจการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2526). *เอกสารการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4 หน่วยที่ 9-15* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เมธาวี อุดมธรรมมานุภาพ. (2544). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). *นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- ลิขิต อีระเวทิน. (2553). *การเมืองการปกครองของไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัชรวิทย์ ไชยสาร. (2541). *ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองไทยยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: นิตินธรรม.
- วิชาญ รอดไพบูลย์. (2549). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิเชียร เรืองบุญมา. (2546). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต). เพาะเยา: มหาวิทยาลัยนเรศวรวิทยาเขตสารสนเทศพะเยา.
- วิภาดา คุปตานนท์. (2544). *การจัดการและพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ศิริเพ็ญ วิศิษฎ์พิทยา. (2542). *พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณีเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลแหลมฉบัง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต) ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ และปิยากร หวงมหาพร. (2555). *นโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: จุดทอง.
- สถิตร์ ธนานิธิโชติ และธนพันธ์ ไส้ประกอบทรัพย์. (2560). *ไพรมารีโหวต ความรู้ฉบับปูพื้น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

- สมนึก กัทฑิยธนี. (2544). *การวัดผลการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบัติ จันทรวงศ์. (2551). *ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น: บทวิเคราะห์ไฮเคเรตีส*. กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- สมพิศ สุขแสน. (2556). *เทคนิคการทำงานใหม่ประสิทธิภาพ*. สืบค้นจาก http://library.uru.ac.th/article/htmlfile/technic_work1.pdf.
- สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. (2541). *วัฒนธรรมและพฤติกรรมกรรมการสื่อสารในองค์กร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2546). *ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สุขุม นวลสกุล และวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ์. (2543). *การเมืองและการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุคนธ์ เกาทอง. (2564). คุณลักษณะของนายกเทศมนตรีที่พึงประสงค์ในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ใน *การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ (ครั้งที่ 10) วันที่ 12-13 กรกฎาคม 2562*. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุนันทา อ่อนรัมย์. (2548). *ความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการให้บริการของรถไฟฟ้ามหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรสิทธิ์ วชิรขจร. (2549). *นโยบายสาธารณะเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ธเนศวร.
- สุรินทร์ มณีโชติ. (2550). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เสน่ห์ จุ้ยโต. (2544). *การเมืองระบบเชิงระบบ*. นนทบุรี: สุโขทัยธรรมาธิราช.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). *ภาวะผู้นำ, ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 5-8 (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- หรรณ พึ่งโอ. (2550). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส* (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี. (2562). *จำนวนประชาชนที่เป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งและมีภูมิลำเนาในเขตตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร*. ยโสธร: องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี.
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2534). *หลักและเทคนิคการวางแผน (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทัย หิรัญโต. (2523). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Aristotle, T. (1943). *On Man In Universe. edited with Translation by Louis Popes Loomis*. New York: Walter J. Black.
- Baron, R. and Greenberg, J. (1993). *Behavior in Organizations Madison*. Wisconsin: Simon & Schuster.
- Bass, B.M. (1985). *Leadership and performance beyond expectations*. New York: The Free Press.
- Bridgman, P. and Davis, G. (2003). *The Australian Policy Handbook (2nd ed.)*. Victoria: McPherson.

- Clarke, J.J. (1957). *Outline of Local Government of the United Kingdom*. London: Sir Isaac Pitman and Son.
- Daniel, W. (1967). *A Comparative Survey of Local Govt. and Administration*. Bangkok: Khurusapha Press.
- Dejnozka, E.L. (1983). *Education administration glossary*. Westport, Connecticut: Greenwood.
- Dubrin, J.A. (1998). *Leadership Research Findings, Practice, and Skills*. Boston, MA.: Houghton Mifflin.
- Easton, D. (1971). *The Political System: An Inquiry into the State of Political Science* (2nd ed). New York: Knopf.
- Fiedler, F.E. (1976). *A Theory of Leadership Effectiveness*. New York: McGraw-Hill.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw Hill.
- Halpin, S.M. (2006). *What Type of Leadership Behaviors are Functional in Teams? A Meta-Analysis*. *The Leadership Quarterly*. Retrieved from, Science Direct.
- Heider, F. (1958). *The Psychology of Interpersonal Relations*. New York: John Wiley.
- Hersey, P. and Blanchard, K.H. (2001). *Management of Organizational Behavior: Leading Human Resources*. New Jersey: Prentice Hall.
- Hogwood, B.W. and Gunn, L. (1984). *Policy Analysis for the Real World*. Oxford: Oxford University Press.
- Holloway, W.V. (1951). *State and Local government in the United States*. McGraw-Hill, New York.
- Huse, E.F. and Cummings, T.G. (1985). *Organization Development and Change* (3rd ed.). St. Paul, MN: West.
- Jones, A.E. (1981). An Analysis of the Administrative Tasks Defined in the POSDCORB Model and Performance in the Operationalizing of the Community Education Concept in Selected Elementary School Districts of Cook County, Illinois, *Dissertation Abstracts International*, 41(10), 4235.
- Kolasa, B.J. (1969). *Introduction to behavior Science for business*. New York: John Wiley & Sons.
- Lasswell, H.D. and Kaplan, A. (1970). *Power and Society*. New Haven: Yale University Press.
- Locke, E.A. (1976). *The Nature and Causes of Job Satisfaction*. Handbook of Industrial and Organizational Psychology. Rand-McNally.
- Longacre, R.E. (1983). *The Grammar of Discourse*. New York: Plenum Press.
- Montagu, H.G. (1984). *Comparative Local Government*. Great Britain: William Brendon and Son.

- Morphet, E.L., Johns, R.L. and Reller, T.L. (1982). *Educational Organization and Administration* (4th ed). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Nelson, D.L. and Quick, J.C. (1997). *Organization Behavior* (2nd ed.). New York: Harper and Row.
- Newman, H.W. (1963). *Administrative Action: The Techniques of Organization and Management*. Tokyo: Prentice-Hall of Japan.
- Nunnally, J.C. (1959). *Test and Measurement*. New York: McGraw Hill.
- Robson, W.A. (1951). *Kocal government*. In *Encyclopedia of Social Science*, 10. New York: The Macmillan.
- Rousseau, J.J. (1712-1778). *God makes all things good; man meddles with them and they become evil*. Retrieved from <http://www.historyguide.org/europe/rousseau.htm>.
- Rovinelli, R.J. and Hambleton, R.K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.
- Sharkansky, I. (1970). *The Policy Scientist and Policy Analysis*. In Ira Sharkansky ed. *Policy Analysis in Political Science*. Illinois: Markham Publishing.
- Stogdill, R.M. (1974). *Handbook of Leadership: A Survey of Theory and Research*, New York: Free Press.
- Taro, Y. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York Harper and Row Publications.
- Thomas, K.W. (1987). *Thomas-Kilmann Conflict Mode Interest*. New York: X/COM Incorporated.
- Yukl, G.A. (1989). *Leadership in organizations*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร
คำชี้แจง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร ผลการวิจัย ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งนำไปประชาสัมพันธ์ รวมทั้งประชาชนและผู้ทีสนใจใช้ในการศึกษาเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกบุคคลที่ตังใจจริงเข้ามาเป็นตัวแทนในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นและเพื่อให้เกิดการไปใช้สิทธิอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม

ตังนั้น จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้ จะนำมาเสนอเป็นภาพรวม จะไม่นำเสนอเป็นรายบุคคล และจะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล

ตอนที่ 3 การตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหัดยโสธร

นายคณิง สวัสดิสาร

นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน และกรอกข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวท่านเอง

1. เพศ
  - 1.1 ชาย
  - 1.2 หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษา
  - 3.1 ไม่ได้เรียนหนังสือ
  - 3.2 ป.4
  - 3.3 ป.6
  - 3.4 ม.3
  - 3.6 ม.6/ปวช.
  - 3.7 อนุปริญญา/ปวส.
  - 3.8 ปริญญาตรี
  - 3.9 สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ
  - 4.1 ยังไม่ได้ทำงาน
  - 4.2 ไม่มีอาชีพแน่นอน
  - 4.3 รับจ้างทั่วไป
  - 4.4 ลูกจ้างเอกชน
  - 4.5 เกษตรกร
  - 4.6 ค้าขาย
  - 4.7 ประกอบธุรกิจส่วนตัว
  - 4.8 รับราชการ
  - 4.9 รัฐวิสาหกิจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 การตัดสินใจ

คำชี้แจง ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นผู้สมัครท่านใด

- ( ) เลือกผู้สมัครที่เป็นคนเดิม
( ) เลือกผู้สมัครที่เป็นผู้สมัครรายใหม่

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ท่านให้ความสำคัญที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

คำชี้แจง ท่านได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลต่อไปนี้ เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จะมีอันดับไว้ให้เลือกตอบ 5 อันดับ ดังนี้

มากที่สุด หมายถึงความว่า ท่านให้ความสำคัญในประเด็นนั้นมากที่สุด

มาก หมายถึงความว่า ท่านให้ความสำคัญในประเด็นนั้นมาก

ปานกลาง หมายถึงความว่า ท่านให้ความสำคัญในประเด็นนั้นปานกลาง

น้อย หมายถึงความว่า ท่านให้ความสำคัญในประเด็นนั้นน้อย

น้อยที่สุด หมายถึงความว่า ท่านให้ความสำคัญในประเด็นนั้นน้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ความรู้ความสามารถของผู้สมัคร					
1.1	มีการศึกษาขั้นต่ำปริญญาตรีขึ้นไป					
1.2	มีความรู้ด้านกฎหมาย					
1.3	มีความรู้ด้านการปกครอง รัฐศาสตร์					
1.4	มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของนายก					
1.5	มีความรู้ด้านการบริหารองค์การ					
2.	นโยบายของผู้สมัคร					
2.1	พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ถนน ไฟฟ้า					
2.2	การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้					
2.3	การพัฒนาระบบการศึกษา ศูนย์เด็กเล็ก					
2.4	การพัฒนาระบบน้ำอุปโภคบริโภค					
2.5	การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสาธารณสุข					
3.	วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง					
3.1	ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้ได้เป็นแบบอย่างการบริหารจัดการที่ดี และได้รับรางวัลต่าง ๆ					
3.2	ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเศรษฐกิจ					

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุตุชม จังหวัดยโสธร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.3	ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแบบ อย่างด้านการให้บริการเชิงรุกที่เป็นเลิศ					
3.4	ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นแบบอย่าง ด้านระบบธรรมาภิบาล					
3.5	ต้องการให้ท้องถิ่นเป็นพื้นที่ปลอด อบายมุขและยาเสพติด					
4.	การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน					
4.1	สัญญาว่าจะให้					
4.2	แจกเงิน					
4.3	แจกสิ่งของ					
4.4	ให้การช่วยเหลือเมื่อเดือดร้อน					
4.5	สัญญาการรับฝากเข้าทำงาน					
5.	ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง					
5.1	ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
5.2	ให้ประชาชนได้ร่วมตรวจสอบ การดำเนินงาน					
5.3	ให้ประชาชนเสนอความต้องการพัฒนา					
5.4	เร่งแก้ไขปัญหาที่ประชาชนเดือดร้อน ก่อน					
5.5	ร่วมกันกำหนดแผนในการพัฒนาท้องถิ่น					
6.	ความสัมพันธ์เชิงเครือญาติ/ผู้มีพระคุณ					
6.1	ผู้สมัครเป็นคนในเครือญาติ					
6.2	ผู้สมัครเป็นคนที่เคยให้ความช่วยเหลือ					
6.3	ผู้สมัครเป็นคนที่สนิทสนม รู้จักกัน					
6.4	ผู้สมัครเป็นบุคคลที่เคยทำงานร่วมกัน					
6.5	ผู้สมัครเป็นเพื่อนกัน เป็นรุ่นพี่รุ่นน้องกัน					
7.	ทัศนคติต่อตัวผู้สมัคร					
7.1	เป็นคนรักความยุติธรรม ถูกต้อง น่าเชื่อถือ					
7.2	เป็นคนที่มิตรไมตรี เข้าหาง่าย					
7.3	เป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์ ซื่อตรง					
7.4	เป็นนักพัฒนา หัวก้าวหน้า					

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.5	เป็นผู้มีไหวพริบ รอบรู้ แก้ไขสถานการณ์ ได้ดี					
8.	การสังกัดพรรคการเมือง					
8.1	มีพรรคการเมืองให้การสนับสนุน					
8.2	มีนักการเมืองระดับชาติช่วยหาเสียง					
8.3	มีการทำป้ายโฆษณาคล้ายป้ายพรรค การเมือง					
8.4	มีการใช้สโลแกน และนโยบายคล้าย พรรคการเมืองระดับชาติ					
8.5	มีการใช้สีโทนเดียวกับพรรคการเมือง เพื่อให้ประชาชนเกิดภาพจำ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการตัดสินใจนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมี่ อำเภอกุตุชุม จังหวัดยโสธร

1. ความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

.....

.....

.....

2. นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

.....

.....

.....

3. วิสัยทัศน์ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

.....

.....

.....

4. การให้ผลประโยชน์ต่างตอบแทน

.....

.....

.....

5. ความเป็นหุ้นส่วนทางการเมือง

.....
.....
.....

6. ความสัมพันธ์เชิงเครือข่าย/ผู้มีพระคุณ

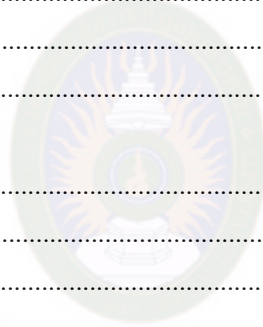
.....
.....
.....

7. ทักษะติดต่อตัวผู้สมัคร

.....
.....
.....

8. การสังกัดพรรคการเมือง

.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
X1	+1	+1	+1	3	1
X2	+1	+1	+1	3	1
X3	+1	+1	+1	3	1
X4	+1	+1	+1	3	1
X5	+1	+1	+1	3	1
X6	+1	+1	+1	3	1
X7	+1	+1	+1	3	1
X8	+1	+1	+1	3	1
X9	+1	+1	+1	3	1
X10	+1	+1	+1	3	1
X11	+1	+1	+1	3	1
X12	+1	+1	+1	3	1
X13	+1	+1	+1	3	1
X14	+1	+1	+1	3	1
X15	+1	+1	+1	3	1
X16	+1	+1	+1	3	1
X17	+1	+1	+1	3	1
X18	+1	+1	+1	3	1
X19	+1	+1	+1	3	1
X20	+1	+1	+1	3	1
X21	+1	+1	+1	3	1
X22	+1	+1	+1	3	1
X23	+1	+1	+1	3	1
X24	+1	+1	+1	3	1
X25	+1	+1	+1	3	1
X20	+1	+1	+1	3	1
X21	+1	+1	+1	3	1
X22	+1	+1	+1	3	1
X23	+1	+1	+1	3	1
X24	+1	+1	+1	3	1
X25	+1	+1	+1	3	1

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
X26	+1	+1	+1	3	1
X27	+1	+1	+1	3	1
X28	+1	+1	+1	3	1
X29	+1	+1	+1	3	1
X30	+1	+1	+1	3	1
X31	+1	+1	+1	3	1
X32	+1	+1	+1	3	1
X33	+1	+1	+1	3	1
X34	+1	+1	+1	3	1
X35	+1	+1	+1	3	1
X36	+1	+1	+1	3	1
X37	+1	+1	+1	3	1
X38	+1	+1	+1	3	1
X39	+1	+1	+1	3	1
X40	+1	+1	+1	3	1

ภาคผนวก ค

คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

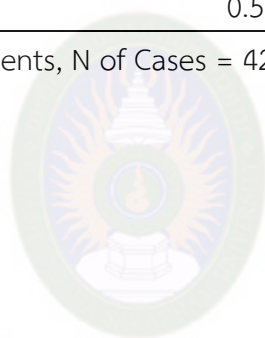
ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
X1	0.198
X2	0.325
X3	0.378
X4	0.259
X5	0.746
X6	0.355
X7	0.459
X8	0.535
X9	0.568
X10	0.493
X11	0.372
X12	0.438
X13	0.592
X14	0.431
X15	0.583
X16	0.467
X17	0.514
X18	0.534
X19	0.887
X20	0.583
X21	0.325
X22	0.583
X23	0.325
X24	0.378
X25	0.231
X26	0.746
X27	0.355
X28	0.459
X29	0.535
X30	0.568

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
X31	0.583
X32	0.467
X33	0.514
X34	0.534
X35	0.325
X36	0.583
X37	0.325
X38	0.378
X39	0.259
X40	0.568

หมายเหตุ: Reliability Coefficients, N of Cases = 42, N of Items = 40, Alpha = .894

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

คณิง สวัสดิสาร, สัญญา เคนาภูมิ และเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหมี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร. *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4 “ศาสตร์พระราชากับการพัฒนา อย่างยั่งยืนในสังคมวิถีใหม่สู่อนาคต”* 20 พฤษภาคม 2565 (น. 718-727). ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายคะนิง สวัสดิสาร
วันเกิด	25 มิถุนายน 2517
สถานที่เกิด	เลขที่ 101 หมู่ 1 ตำบลหนองหมี อำเภอกุศชุม จังหวัดยโสธร 35140
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 101 หมู่ 1 ตำบลหนองหมี อำเภอกุศชุม จังหวัดยโสธร 35140
สถานที่ทำงาน	เทศบาลตำบลกุศชุมพัฒนา อำเภอกุศชุม จังหวัดยโสธร 35140
ตำแหน่ง	พนักงานดับเพลิง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2554	ศาสตรบัณฑิต (ศน.บ.) สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2565	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY